

คู่มือการตรวจสอบเงินเขตเบรค่างานก่อสร้าง (ค่า K) มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

รวบรวมและจัดทำโดย
สำนักมาตรฐานงบประมาณ
สำนักงบประมาณ
www.bb.go.th
กุมภาพันธ์ 2555
สงวนลิขสิทธิ์

คู่มือการตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

รวบรวมและจัดทำโดย
สำนักมาตรฐานงบประมาณ
สำนักงบประมาณ

จัดพิมพ์ ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2544

จัดพิมพ์ ครั้งที่ 2 กันยายน 2546

จัดพิมพ์ ครั้งที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555

สงวนลิขสิทธิ์

คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 อนุมัติตามที่สำนักงานประมาณเสนอ ในการมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างมีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยดี สำนักงานประมาณจึงได้จัดทำเอกสาร คู่มือการตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และมติคณะรัฐมนตรีรวมทั้งหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ตรวจสอบได้มีคู่มือประกอบการพิจารณาตรวจสอบและคำนวณค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยเรียบเรียงเพื่อให้สะดวกและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติตามลำดับ เริ่มตั้งแต่การพิจารณาเบื้องต้นว่า สัญญาที่ทำไว้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้หรือไม่ วิธีการตรวจสอบรายละเอียดความถูกต้องและความครบถ้วนของเอกสาร วิธีการคำนวณ ตลอดจนการใช้สูตรต่าง ๆ และการใช้ดัชนีราคาในการคำนวณ พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างการคำนวณเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานประมาณจึงหวังว่า เอกสารคู่มือเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกและก่อให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบและคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้วยความถูกต้องแม่นยำ นอกจากนั้นยังเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงในการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) อีกด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญแผนภาพ	(2)
บทที่ 1 บทนำ	1
• ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
• แนวทางในการช่วยเหลือผู้รับจ้างก่อสร้างภาครัฐ	2
บทที่ 2 การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้	7
• ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์	7
• ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้	8
• ค. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้	16
บทที่ 3 การตรวจสอบและอนุมัติ ค่า K	17
บทที่ 4 แนวทางปฏิบัติและข้อวินิจฉัย	27
• การตรวจสอบว่าผู้รับจ้างต้องเรียกจ่ายเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายหรือไม่	27
• การตรวจสอบว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่	28
• การตรวจสอบและคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้	29
• ตัวอย่างรายการก่อสร้างที่ไม่อยู่ในขำยนำมาคำนวณค่า K	29
• ปัญหาที่พบในการพิจารณาและตรวจสอบค่า K	32
• คำถามและคำตอบข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติในการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)	33
บทที่ 5 บทสรุป	41

ภาคผนวก

ก. มติคณะรัฐมนตรี

- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109
ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 43
- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ กพล 7/2532 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2532 44
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 70
ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 68
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 114
ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2544 73

ข. หนังสือเวียนสำนักงบประมาณ

- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0401/ว 209
ลงวันที่ 22 กันยายน 2532 79
- หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/ว 85
ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541 82
- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 16
ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2541 85
- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 23
ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2541 87
- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 24
ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2543 89
- หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 150
ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2544 92

ค. หนังสือที่เกี่ยวข้อง

- หนังสือสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ด่วนที่สุด ที่ 59/2532
ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2532 99
- ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน
ของหน่วยงานภาครัฐ ลงวันที่ 29 กันยายน 2543 103

	หน้า
ง. ตัวอย่างประกาศประกวดราคา	109
จ. ตัวอย่างสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้	121
ฉ. แบบฟอร์มการคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้าง ตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)	135
ช. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญา แบบปรับราคาได้ (ค่า K)	137
ซ. วิธีการติดตั้งโปรแกรม CUCEM-K Version 2.0	143
ณ. ตัวอย่างหนังสือสำนักงบประมาณที่ทำการวินิจฉัยปัญหา ขั้อหาหรือ และแนวทางปฏิบัติฯ	153

(1)

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติค่า K	21

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติค่า K สำหรับสัญญา วงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท	18
2	ขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติค่า K สำหรับสัญญา วงเงินเกิน 50 ล้านบาท	19

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

อุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศไทยนั้น เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง เป็นแหล่งทำรายได้เข้ารัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม ในรูปภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ปีหนึ่ง ๆ นับหมื่นล้านบาท และเป็นแหล่งการจ้างแรงงานที่สำคัญของประเทศ อีกสาขาหนึ่ง อีกทั้งยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ๆ ของประเทศ อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตเหล็กเส้น, ปูนซีเมนต์ และวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะด้าน เช่น วิศวกร สถาปนิก ช่างเทคนิค ช่างฝีมือต่าง ๆ และผู้ใช้แรงงานทั้งหลาย ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับสถาบันการเงินและการธนาคารอีกด้วย จึงนับได้ว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศไทยเป็นศูนย์รวมของธุรกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจของประเทศก็ว่าได้ นอกจากนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตได้อีกอุตสาหกรรมหนึ่งในขณะที่ธุรกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตตามลำดับทุกฝายนั้น เท่าที่ผ่านมามรดกผู้ประกอบอาชีพอุตสาหกรรมก่อสร้างกลับไม่ค่อยจะประสบผลสำเร็จจากการดำเนินกิจการเท่าที่ควร ในทางตรงกันข้ามกลับมีข่าวปรากฏอยู่เนือง ๆ ถึงการล้มลุกคลุกคลานของผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างอยู่เสมอ บริษัทก่อสร้างใหญ่ ๆ เกิดขึ้นและคงอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเจริญรุ่งเรืองอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ไม่ช้าก็ซบเซาลดกิจการ หรือเลิกกิจการไป ขณะเดียวกันก็เกิดผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างรายใหม่ ๆ เข้ามาเสริมแทน หมุนเวียนเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ แตกต่างจากธุรกิจอื่น ๆ ที่เมื่อดำเนินกิจการแล้วก็จะขยายไปเรื่อย ๆ โดยลักษณะเช่นนี้เองจึงพอจะอนุมานได้ว่าในอุตสาหกรรมก่อสร้างของไทยคงจะมีปัญหาและอุปสรรคบางอย่างแฝงอยู่ เป็นที่มาที่รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยความร่วมมือกับสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในการ ดำเนินการเสนอขอแก้ไขปัญหากฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ และที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมก่อสร้าง รวมทั้งการควบคุมมิให้เกิดความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง

ในภาวะปกติภาครัฐบาลได้ให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมก่อสร้างในรูปของการตั้งงบประมาณเป็นค่าก่อสร้างทุกปี รายจ่ายประเภทนี้ถือว่าเป็นรายจ่ายประเภทลงทุน (Capital Budget) วงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาปรากฏดังนี้

ปี 2540	265,475 ล้านบาท
ปี 2541	211,484 ล้านบาท
ปี 2542	171,482 ล้านบาท

ปี 2543	152,553 ล้านบาท
ปี 2544	132,021 ล้านบาท

ในอดีต ผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างที่รับงานกับทางราชการจะต้องทำสัญญาจ้างในรูปแบบของสัญญาราคาเดียว (FIXED PRICE CONTRACT) ลักษณะสำคัญของสัญญาดังกล่าวก็คือเมื่อส่วนราชการตกลงว่าจ้างผู้รับเหมารายใดก็จะใช้สัญญาจ้างเหมาแบบมาตรฐาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุซึ่งระบุราคางานก่อสร้างไว้แน่นอนไม่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้รับเหมา คู่สัญญาต้องรับความเสี่ยงเอง จากการเกิดความผันผวนเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุก่อสร้างในอนาคต และทางราชการย่อมถือว่าผู้รับเหมาคงได้คำนวณสำรองความเสี่ยงในส่วนดังกล่าวไว้แล้วด้วย ต่อมาสภาพเศรษฐกิจมีความซับซ้อนมากขึ้น เกิดความผันผวน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของวัสดุก่อสร้าง จนทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพงานก่อสร้างเป็นระยะ ๆ ซึ่งสรุปได้เป็น 4 ช่วงเวลา ดังนี้

แนวทางในการช่วยเหลือผู้รับจ้างก่อสร้างภาครัฐ

1. การนำมาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้ครั้งแรก (พ.ศ. 2516-2524)

ในปี 2516 ได้เกิดวิกฤติการณ์วัสดุก่อสร้างที่สำคัญเกิดการขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว คือเหล็กเส้นขาดแคลนทั่วโลก จึงทำให้มีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับช่วงปลายปี 2516 กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่ของโลกคือกลุ่มประเทศโอเปคได้ลดปริมาณการผลิตลงและขึ้นราคาน้ำมันดิบ จนเป็นเหตุทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำมันโดยทั่วไป สาเหตุดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจก่อสร้างอย่างรุนแรง ผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีสัญญากับทางราชการประสบความเดือดร้อนอย่างมาก วัสดุก่อสร้างที่สำคัญคือ เหล็กและน้ำมันเกิดการขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นมาก สัญญาจ้างเหมาแบบราคาเดียวหากถือบังคับอย่างจริงจัง ผู้รับเหมาทุกรายจะต้องประสบภาวะขาดทุน จึงได้มีการร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอให้รัฐบาลช่วยเหลือเพื่อประคับประคองผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างซึ่งเป็นคนไทยให้ดำรงอยู่ได้ต่อไป รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการขึ้นเพื่อช่วยเหลือบรรดาผู้ประกอบการก่อสร้าง โดยใช้มาตรการ 2 อย่างพร้อมกันคือ ขยายเวลาค่าก่อสร้างโดยยินยอมให้ต่ออายุสัญญาจ้างเหมาออกไปและให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) (ESCALATION CONTRACT) มาใช้ เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีที่ราคาวัสดุก่อสร้างสำคัญ ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอนาคต อันก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้ตั้งแต่เมื่อปี 2517 จึงถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นพัฒนาระบบการก่อสร้างของภาครัฐการให้เข้าสู่ระบบก่อสร้างตามมาตรฐานสากลและจัดได้ว่าเป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการส่งเสริม และสนับสนุนผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างคนไทย

2. การยกเลิกมาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) (พ.ศ. 2524-2531)

หลังจากการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) รวม 6 ปี จนถึงปี 2524 ภาวะราคาวัสดุก่อสร้างได้กลับคืนสู่สภาพปกติ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้สัญญาแบบปรับราคาได้อีกต่อไป คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ยกเลิกการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กลับมาใช้สัญญาจ้างเหมาแบบราคาเดียวตามเดิม

3. การใช้มาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ชั่วคราว (พ.ศ. 2531-2532)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 ได้เกิดภาวะวิกฤตการณ์เกี่ยวกับวัสดุก่อสร้างอีกครั้งหนึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้มีสาเหตุที่แตกต่างไปจากครั้งที่เกิดขึ้นในปี 2517 โดยสิ้นเชิง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา ผลผลิตทางการเกษตรมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและสามารถส่งไปจำหน่ายต่างประเทศได้ราคาดี ทำให้อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าต่าง ๆ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับธุรกิจการท่องเที่ยว ก็ได้มีการขยายตัวอย่างมากเช่นกัน ทำให้ต้องมีการลงทุนด้านการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ อย่างมากมาย อาทิเช่น โรงงานอุตสาหกรรม อาคารที่พักอาศัย อาคารสำนักงาน โรงแรม ฯลฯ เพื่อรองรับกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จึงทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งรัดการลงทุนก่อสร้างบรรดาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจด้วย ได้แก่ การสร้างถนน ระบบระบายน้ำ ไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ ฯลฯ ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศไทยจึงขยายตัวอย่างมากมายและรวดเร็ว จนทำให้วัสดุก่อสร้างที่สำคัญ คือ เหล็กเส้น เกิดความขาดแคลนอย่างฉับพลันและมีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างที่ทำสัญญาแบบปรับราคาได้กับทางราชการประสบความเดือดร้อนเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก

สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของผู้ประกอบอาชีพก่อสร้าง จึงได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล เมื่อปลายปี พ.ศ. 2530 เป็นครั้งแรก เพื่อแก้ไขปัญห เหล็กเส้นขาดแคลนและมีราคาสูง โดยเสนอมาตรการดังนี้

1. ขอขยายเวลาการลงนามในสัญญาที่จะมีขึ้น และขยายระยะเวลาในสัญญาจ้างเหมา 120 วัน
2. ขอลดหย่อนภาษีการนำเข้าเหล็กเส้นเป็นการชั่วคราว

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2531 ได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือการต่ออายุสัญญาดังกล่าว และต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ได้มีมติคณะรัฐมนตรีขยายความเกี่ยวกับการต่ออายุสัญญาและอนุมัติให้มีการจ่ายเงินชดเชยราคางานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีที่สำนักงานประมาณกำหนดส่วนการลดหย่อนภาษีการนำเข้าเหล็กเส้น ก็ยินยอมผ่อนผันให้ด้วย

ต่อมาวันที่ 4 ตุลาคม 2531 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้ในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้รับจ้าง ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่สำนักงานประมาณเสนอ ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 สูตร หรืองานก่อสร้าง 10 ประเภท ที่มีสิทธิใช้สัญญาแบบปรับราคาได้

4. การนำมาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้อย่างถาวร (พ.ศ. 2532 – ปัจจุบัน)

4.1 สำนักงานประมาณพิจารณาดูตรวจสอบ อนุมัติและวินิจฉัย (พ.ศ. 2532-ปัจจุบัน)

หลังจากที่รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือดังกล่าวแล้ว สถานการณ์ของภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างก็คลี่คลายไปช่วงระยะสั้น ๆ เท่านั้น เนื่องจากผู้รับจ้างต่างรอมมาตรการช่วยเหลือของรัฐ ซึ่งยังมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุสัญญาและการเปลี่ยนแปลงสัญญาเดิมเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เพราะเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยังไม่มี ความเข้าใจรายละเอียดดีพอ และเมื่อครบกำหนดการผ่อนผันให้ลดภาษีการนำเข้าเหล็กเส้นเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2531 ปัญหาการขาดแคลนเหล็กเส้นยังไม่คลี่คลาย ทั้งยังเกิดปัญหาใหม่เพิ่มขึ้นคือ การขาดแคลนปูนซีเมนต์ หินและไม้ด้วย สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยจึงได้ทำเรื่องร้องเรียนขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2532 โดยมีข้อเสนอ 6 ข้อ และในเดือนถัดไป คือ พฤษภาคม พ.ศ. 2532 ได้ยื่นข้อเสนอเพิ่มอีก รวมเป็น 10 ข้อ โดยรวมถึงการเสนอขอให้มีการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้เป็นการถาวรต่อไปด้วย

รัฐบาล ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้างขึ้นเพื่อพิจารณาเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2532 โดยมีนายพงษ์ สารสิน รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการเฉพาะกิจดังกล่าว ได้พิจารณาข้อเสนอของสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติให้ช่วยเหลือทั้งเรื่องการต่ออายุสัญญา การยกเลิกการลงนามในสัญญาที่ได้ดำเนินการจนได้ตัวผู้รับเหมาแล้ว และการยินยอมให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้สำหรับสัญญาก่อสร้างที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ตลอดจนเห็นชอบในหลักการให้นำสัญญาดังกล่าวมาใช้เป็นการถาวรด้วย โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นดำเนินการ

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้เร่งปฏิบัติการกิจอย่างเต็มที่ จนสามารถจัดทำหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและสูตรการปรับราคาได้ (ค่า K) รวมถึง 68 สูตร แยกเป็นการปรับราคาย่อนหลังสำหรับสัญญาที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 รวม 34 สูตร สำหรับงานก่อสร้าง 35 ประเภท

และสูตรปรับราคาที่ใช้เป็นการถาวร รวม 34 สูตร สำหรับงานก่อสร้าง 35 ประเภท ในที่สุดคณะรัฐมนตรีได้มีมติ อนุมัติหลักการแห่งเงื่อนไขและสูตรการปรับราคาดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 โดยกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐให้ถือปฏิบัติเหมือนกันหมด

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่รัฐบาลได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้เป็นการถาวร จนถึงปัจจุบันนี้พบว่า ยังมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ไม่เข้าใจแนวทางและวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ได้มีเรื่องสอบถามและหารือ ตลอดจนการขออนุมัติและตรวจสอบการขอเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มายังสำนักงานงบประมาณเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังเกิดวิกฤติการณ์เศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ราคาสถูก่อสร้างและราคาน้ำมันมีความผันผวนสูง เป็นผลให้มีปริมาณเรื่องขอชดเชยดังกล่าวมีจำนวนเฉลี่ยถึงเดือนละ 400 - 500 เรื่อง ในขณะที่กรอบอัตราค่าจ้างได้ถูกจำกัดด้วยมติคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ สำนักงานงบประมาณได้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าความล่าช้าเนื่องจากข้อจำกัดข้างต้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและให้การตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินที่ให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ และเพื่อให้สามารถบรรเทาภาวะความเดือดร้อนเนื่องจากการขาดสภาพคล่องของผู้รับจ้างเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการส่งเสริมมาตรการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของรัฐบาล รวมทั้งสำนักงานงบประมาณอยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้แก่ส่วนราชการ ซึ่งจะต้องมอบความรับผิดชอบให้แก่ส่วนราชการด้วยกัน สำนักงานงบประมานนำเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาค่าต่อคณะรัฐมนตรีหลายมาตรการ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นที่มาของการมอบอำนาจในการตรวจสอบและอนุมัติให้ส่วนราชการ

4.2 การมอบอำนาจในการตรวจสอบ และอนุมัติสำหรับสัญญาที่มีรายการค่างานต่ำกว่า 50 ล้านบาท ให้ส่วนราชการ (1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 อนุมัติให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างมีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยใช้คู่มือและเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณจัดทำขึ้น ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

ของหน่วยงานของรัฐ เรื่องการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้แล้วเสร็จใน 20 วันทำการ ตามหนังสือ ที่ นร (ปปร) 0701/3517 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2543 ด้วย

4.3 มาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ในอนาคต

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 มิถุนายน 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 114 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2544 ได้มอบให้สำนักงานประมาณร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณา กำหนดมาตรการระยะกลางและระยะยาว เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งการพิจารณาอาจมีผลต่อมาตรการการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ในลักษณะอื่น ๆ อีก

บทที่ 2

การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้

เจตนารมณ์ของการทำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 109 เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับจ้างไทย ที่ได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ในช่วงที่เกิดวิกฤตการขาดแคลนวัสดุก่อสร้างและมีราคาสูงขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเมื่อการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุไว้ล่วงหน้าสูงเกินควร รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่าย โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณที่ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ดังนี้

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

1. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมซึ่งเบิกจ่ายค่างานในลักษณะหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่ได้กำหนดนี้

2. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ขณะที่เมื่อวันเปิดซองประกวดราคา สำหรับกรณีที่จัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดซองราคาแทน

3. การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้นั้น ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่างานจ้างเหมา นั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานไว้ให้ชัดเจน

ในกรณีที่มียานก่อสร้างหลายประเภทในงานจ้างคราวเดียวกัน จะต้องแยกประเภทงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้น ๆ และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้

4. การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป

และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณ และให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้างให้คำนวณตามสูตรดังนี้

$$P = (Po) \times (K)$$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

Po = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTOR ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างานหรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ESCALATION FACTOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงานดังนี้

หมวดที่ 1 งานอาคาร

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อิมมูนิตี้ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1.1 ไฟฟ้าของอาคารบรรจุถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ

1.2 ประปาของอาคารบรรจุถึงท่อเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ

1.3 ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดหรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

1.4 ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

1.5 ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือ

ประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

1.6 ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน 3 เมตร

ใช้สูตร
$$K = 0.25 + 0.15 I_t/I_o + 0.10 C_v/C_o + 0.40 M_v/M_o + 0.10 S_v/S_o$$

หมวดที่ 2 งานดิน

2.1 งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ย บดอัดดิน การขุด - ถมบดอัดแน่นเขื่อน คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักรเครื่องมือ กลปฏิบัติงาน

สำหรับการถมดินให้หมายความถึงการถมดินหรือทรายหรือวัสดุอื่น ที่มีการควบคุม คุณสมบัติของวัสดุนั้น และมีข้อกำหนดวิธีการถม รวมทั้งมีการบดอัดแน่นโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนหรือเขื่อนชลประทาน

ทั้งนี้ ให้รวมถึงงานประเภท EMBANKMENT, EXCAVATION, SUBBASE, SELECTED MATERIAL, UNTREATED BASE และ SHOULDER

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 I_t/I_o + 0.40 E_v/E_o + 0.20 F_v/F_o$$

2.2 งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ ความหนาที่ต้องการ โดยในช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่าง ๆ และทราย ให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ โดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียง ยาแนว หรืองานหินใหญ่ที่มีลักษณะคล้าย คลึงกัน เพื่อการป้องกันการกัดเซาะพังทลายของลาดตลิ่งและท้องลำนน้ำ

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.20 I_t/I_o + 0.20 M_v/M_o + 0.20 F_v/F_o$$

2.3 งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่ว ๆ ไป ระยะทางขนย้ายไป-กลับ ประมาณไม่เกิน 2 กิโลเมตร ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

ใช้สูตร
$$K = 0.45 + 0.15 I_t/I_o + 0.10 M_v/M_o + 0.20 E_v/E_o + 0.10 F_v/F_o$$

หมวดที่ 3 งานทาง

3.1 งานผิวทาง PRIME COAT, TACK COAT, SEAL COAT

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.40 A_t/A_o + 0.20 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$$

3.2 งานผิวทาง SURFACE TREATMENT SLURRY SEAL

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 M_t/M_o + 0.30 A_t/A_o + 0.20 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$$

3.3 งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE, PENETRATION MACADAM

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 M_t/M_o + 0.40 A_t/A_o + 0.10 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$$

3.4 งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง ผิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริม ซึ่งประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FARRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่าง ๆ (JOINT) ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณคอสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 I_t/I_o + 0.35 C_t/C_o + 0.10 M_t/M_o + 0.15 S_t/S_o$$

3.5 งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานดาดคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสะพาน รวมทั้งงานบ่อกักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE) ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.20 I_t/I_o + 0.15 C_t/C_o + 0.15 M_t/M_o + 0.15 S_t/S_o$$

3.6 งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสะพาน (R.C. BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอดักน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันตลิ่งคอนกรีต

เสริมเหล็ก ทำเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 It/Io + 0.15 Ct/Co + 0.20 Mt/Mo + 0.25 St/So$$

3.7 งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับติดตั้งป้ายจราจรชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ใช้สูตร
$$K = 0.25 + 0.10 It/Io + 0.05 Ct/Co + 0.20 Mt/Mo + 0.40 St/So$$

หมวดที่ 4 งานชลประทาน

4.1 งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่ไม่มีบานระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.20 It/Io + 0.10 Ct/Co + 0.10 Mt/Mo + 0.20 St/So$$

4.2 งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารอัดน้ำ ท่อลอดและอาคารชลประทาน ชนิดต่าง ๆ ที่มีบานระบายน้ำ แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.10 Ct/Co + 0.10 Mt/Mo + 0.25 St/So$$

4.3 งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็กเครื่องก้วานและโครงยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.45 Gt/Go$$

4.4 งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงานคอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานเหล็กดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร
$$K = 0.25 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.60 \text{ St/So}$$

4.5 งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตดาดคลอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริมเหล็กที่หักส่วนของเหล็กออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝาย ทางระบายน้ำล้นหรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo}$$

4.6 งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมทั้งฝังท่อกรุขนาดรูในไม่น้อยกว่า 48 มิลลิเมตร ในชั้นดิน หินผุหรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคารชลประทานถนนและอาคารต่าง ๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

4.7 งานอัดฉีดน้ำปูน ค่าอัดฉีดน้ำปูนจะเพิ่มหรือลด ให้เฉพาะราคาซีเมนต์ที่เปลี่ยนแปลงตามดัชนีราคาของซีเมนต์ ที่กระทรวงพาณิชย์จัดทำขึ้น ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด กับเดือนที่เปิดของประกวดราคา

หมวดที่ 5 งานระบบสาธารณูปโภค

5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

5.1.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร
$$K = 0.50 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Mt/Mo}$$

5.1.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ Act/ACo}$$

5.1.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ PVCt/PVCo}$$

5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

5.2.1 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$$

5.2.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึงงาน

TRANSMISSION CONDUIT

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.30 \text{ GIPI/GIPo}$$

5.2.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร
$$K = 0.50 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ PEt/PEo}$$

5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Et/Eo} + 0.35 \text{ GIPI/GIPo}$$

5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Ct/Co} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ St/So} + 0.30 \text{ PVCt/PVCo}$$

5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย

ใช้สูตร
$$K = 0.25 + 0.05 \text{ It/Io} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.65 \text{ PVCt/PVCo}$$

5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

ใช้สูตร
$$K = 0.25 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.50 \text{ GIPI/GIPo}$$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เท่านั้น

5.7 งานก่อสร้างระบบสายส่งแรงสูงและสถานีไฟฟ้าย่อย

5.7.1 งานติดตั้งเสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์รวมทั้งงานติดตั้งอุปกรณ์ ไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อย

สำหรับงานติดตั้ง เสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ ประกอบด้วย ลักษณะงานดังนี้
คือ PRELIMINARY WORK (ยกเว้น BOUNDARY POST), TOWERS, INSULATOR STRING AND
OVERHEAD GROUND WIRE ASSEMBLIES, CONDUCTOR AND OVERHEAD GROUND WIRE
STRINGING, LINE ACCESSORIES, GROUNDING MATERIALS

สำหรับงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย หมายถึง เฉพาะการติดตั้งอุปกรณ์ไฟ
ฟ้าเท่านั้น

ใช้สูตร
$$K = 0.60 + 0.25 It/Io + 0.15 Ft/Fo$$

5.7.2 งานก่อสร้างฐานรากเสาไฟฟ้า (TOWER FOUNDATION) และงานติดตั้ง
BOUNDARY POST

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.20 Ct/Co + 0.10 St/So + 0.15 Ft/Fo$$

5.7.3 งานก่อสร้างฐานรากอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

ใช้สูตร
$$K = 0.50 + 0.20 It/Io + 0.15 Ct/Co + 0.15 St/So$$

5.8 งานหล่อและตอกเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

5.8.1 งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.15 It/Io + 0.20 Ct/Co + 0.30 St/So$$

5.8.2 งานเสาเข็มแบบ CAST IN PLACE

ใช้สูตร
$$K = 0.30 + 0.10 It/Io + 0.25 Ct/Co + 0.35 St/So$$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้จะใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

5.9 งานก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบแรงดัน 69 – 115 KV.

5.9.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร
$$K = 0.80 + 0.05 It/Io + 0.10 Mt/Mo + 0.05 Ft/Fo$$

5.9.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร
$$K = 0.45 + 0.05 It/Io + 0.20 Mt/Mo + 0.05 Ft/Fo + 0.25 Wt/Wo$$

**ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดย
กระทรวงพาณิชย์**

K	=	ESCALATION FACTOR
It	=	ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Io	=	ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ct	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Co	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Mt	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Mo	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
St	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
So	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Gt	=	ดัชนีราคาเหล็กผ่านเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Go	=	ดัชนีราคาเหล็กผ่านเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
At	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Ao	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Et	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Eo	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ft	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Fo	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
ACt	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
ACo	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PVCt	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PVCo	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
GIPt	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
GIPo	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PET	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POL YETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PEo	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY PLOYETHYLENE ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Wt	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Wo	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

ค. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

1. การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปี 2530 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
2. การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มียานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกคำนวณก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานนั้น และให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้
3. การคำนวณหาค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพันธ์นั้น
4. ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาค่างานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดซองราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)
5. ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ที่ว่าค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า
6. การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลงซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ซึ่งนำมาคำนวณค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

บทที่ 3

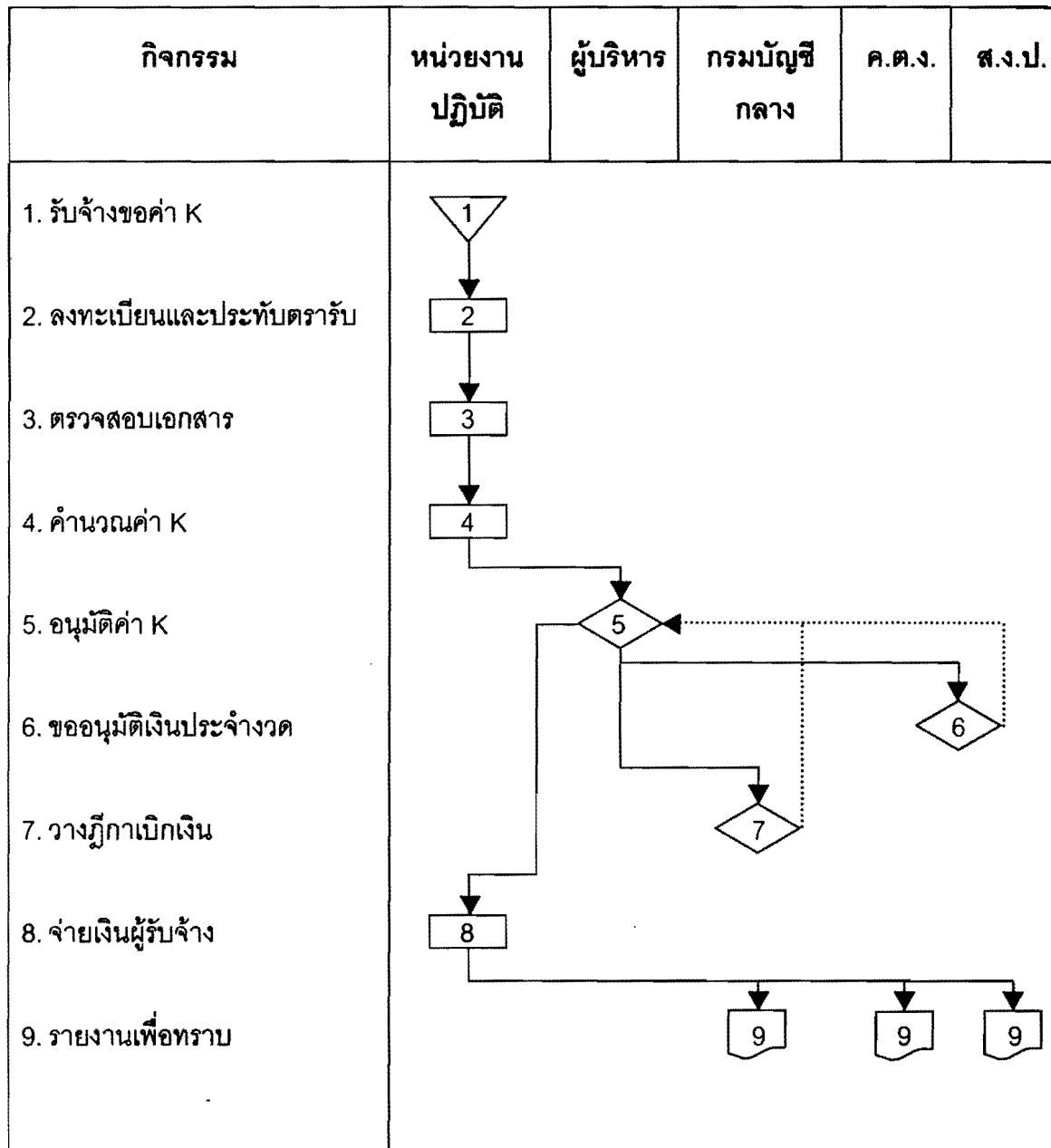
การตรวจสอบและอนุมัติ ค่า K

การพิจารณาตรวจสอบการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามมติคณะรัฐมนตรีว 109 โดยกำหนดให้สำนักงานประมาณเป็นผู้มีอำนาจตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนของหน่วยงานภาครัฐทุกสัญญา แต่ในปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2544 มอบให้หน่วยงานภาครัฐมีอำนาจในการตรวจสอบ และอนุมัติเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท ตามคู่มือของสำนักงานประมาณ ส่วนสัญญาที่มีวงเงินค่าจ้างเกิน 50 ล้านบาท ให้สำนักงานประมาณเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบเหมือนเดิม

สำนักงานประมาณ จึงได้จัดทำคู่มือ ขั้นตอน การตรวจสอบ และอนุมัติค่า K โดยแบ่งขั้นตอนการปฏิบัติเป็น สัญญาวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท ตามแผนภาพที่ 1 และสัญญาวงเงินเกิน 50 ล้านบาท ตามแผนภาพที่ 2

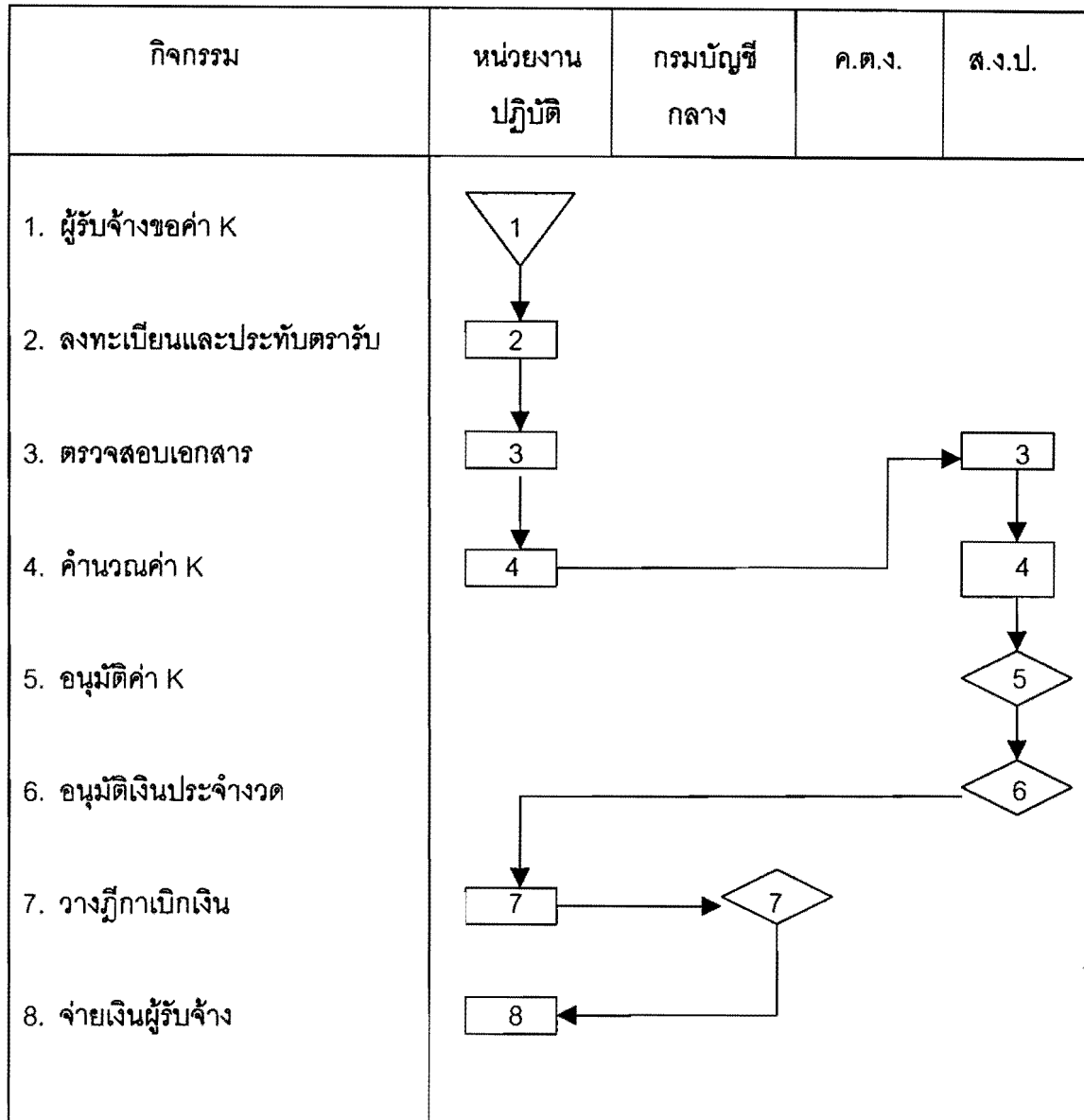
แผนภาพที่ 1

ขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติ ค่า K สำหรับสัญญาวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท

แผนภาพที่ 2

ขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติ ค่า K สำหรับสัญญาวงเงินเกิน 50 ล้านบาท

จากแผนภาพที่ 1 และ 2 สรุปได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบเอกสาร
2. การคำนวณเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน
3. การอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน
4. การเบิกจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน

โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1
รายละเอียดขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติ คำ K

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
1. การตรวจสอบเอกสาร <pre> graph TD A[ผู้รับจ้างขอคำ K] -- (1) --> B[ลงทะเบียน และประทับตรารับ] B -- (2) --> C[ตรวจสอบความครบถ้วน และถูกต้อง] C -- (3) --> D[ตรวจสอบประกาศ ประกวดราคา] D -- (4) --> E[ตรวจสอบสัญญาจ้าง] E -- (5) --> F[ตรวจสอบสิทธิการขอคำ K] </pre>	- การรับหนังสือคำขอคำ K - เมื่อผู้รับจ้างคู่สัญญาได้ยื่นหนังสือขอรับเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง - ส่วนราชการ ลงทะเบียนรับเอกสารพร้อมกับประทับตรารับ ตามระเบียบฯ โดยลงวัน เดือน ปี กำกับเพื่อใช้ประกอบการนับระยะเวลา 90 วันในภายหลัง - ตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสาร ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 85 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541 หน้า 82-84 - ตรวจสอบประกาศประกวดราคาว่าได้ระบุว่า จะมีการทำสัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีดำเนินการจัดจ้างด้วยวิธีการอื่น เช่น การสอบราคา การจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ ก็สามารถให้เอกสารที่แสดงให้เห็นว่าจะมีการทำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ประกอบได้ - ตรวจสอบสัญญาจ้างว่าได้มีการกำหนดให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งการกำหนดนี้อาจเป็นการกำหนดในตัวสัญญา หรือเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา หรืออ้างประกาศประกวดราคาที่จะระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา หรืออ้างใบเสนอราคาที่ยื่นขึ้นประกอบประกาศประกวดราคาที่จะระบุว่า จะทำสัญญาเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา	ภาคผนวกที่ ง ภาคผนวกที่ จ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
	5) ตรวจสอบ การขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างว่า ได้มีการขอภายใน 90 วัน นับจากวัน ส่งงานงวดสุดท้าย ทั้งนี้ ให้ดูวันที่หนังสือของ ผู้รับจ้างว่าส่งงานงวดสุดท้ายวันที่เท่าไร เปรียบเทียบกับวันที่ที่ส่วนราชการประทับตรา รับหนังสือขอรับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างของ ผู้รับจ้าง โดยให้นับจากวันถัดจากวันส่งมอบ งานงวดสุดท้ายไปจนถึงวันที่ประทับตรารับว่า เกิน 90 วัน หรือไม่ - กรณีที่ยังมิได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย จะไม่กำหนดระยะเวลาการขอเงินชดเชย	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
2. <u>การคำนวณเงิน</u> <u>เพิ่มเรียกเงินคืน</u> (1) ตรวจสอบลักษณะงาน + สูตรที่จะใช้ ↓ (2) กรอกแบบฟอร์ม ↓ (3) คำนวณค่า K ↓ (4) แทนค่าในสูตร ↓ (5) นำค่า K ที่ได้ $\pm 4\%$ ↓ (6) คูณด้วยค่างาน ที่ส่งมอบแต่ละงวด ↓ (7) รวมค่า K ทุกงวด	เมื่อได้ตรวจเอกสารเพื่อตรวจสอบสิทธิของผู้รับ จ้างตามข้อ 6.1 แล้ว ให้เริ่มคำนวณเงินทดเชยตาม ขั้นตอนดังนี้ 1) ตรวจสอบลักษณะงานที่ส่งแต่ละงวดว่า ควร จะใช้สูตรค่า K สูตรใด เพื่อให้สอดคล้องกับ ลักษณะงานที่กำหนดไว้ในมติ ค.ร.ม. ว 109 2) กรอกแบบฟอร์มลงใน Worksheet ตามลำดับ - แบบฟอร์มที่ 1 สัญญาแบบจ่ายตามเนื้อ งานจริง (Unit Price Contract) - แบบฟอร์มที่ 2 สัญญาแบบเหมารวม (Lump Sum) 3) คำนวณค่า K - โดยใช้เครื่องคำนวณเลข คำนวณตามสูตรที่ กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรีว 109 หรือ - คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จัดทำขึ้น 4) แทนค่าในสูตร โดยใช้ดัชนีราคาของกระทรวง พาณิชย์ - คำนวณโดยการหารให้เสร็จก่อน แล้วจึงนำ ผลลัพธ์คูณ - แต่ละขั้นตอนใช้ทศนิยม 3 ตำแหน่ง โดยไม่ ปัดเศษ 5) นำค่า K ที่ได้จะต้องหักด้วย 4% หรือเพิ่ม 4% ส่วนที่เกิน คือส่วนที่ต้องจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียก เงินคืน (หากค่า K มีค่าอยู่ระหว่าง $\pm 4\%$ (1.040-0.960) ก็ไม่ต้องจ่ายเงินทดเชยค่า ก่อสร้างหรือเรียกเงินคืน)	หนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลว. 24 ส.ค. 2532 ค. วิธีการ คำนวณฯ ภาคผนวกที่ อ ภาคผนวกที่ ข

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
	6) นำค่า K ส่วนที่เหลือคูณด้วยค่างานแต่ละงวดที่ส่งงาน - หักค่างานส่วนที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการชดเชยแต่ละงวดงาน - กรณีที่ส่งงานเกินกำหนดสัญญา ค่า K ต้องเปรียบเทียบระหว่างเดือนที่ส่งงานจริงกับเดือนที่สิ้นสุดสัญญา ค่าได้น้อยกว่าให้ใช้ค่านั้น 7) รวมค่า K ทุกงวดที่คำนวณได้จากข้อ 6) แล้วพิจารณาอนุมัติโดยวงเงินที่อนุมัติจะต้องไม่สูงกว่าวงเงินที่ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย	

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
3. <u>การอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน</u>	1) <u>การอนุมัติจ่ายเงินเพิ่ม</u> 1.1 <u>กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท</u> <u>กรณีจ่ายจากเงินงบประมาณ</u> งบกลาง • เสนอขออนุมัติค่า K ที่คำนวณได้ • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • ทำหนังสือ ขออนุมัติเงินงบกลางมาสำนักงบประมาณ งบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการ • ตรวจสอบและอนุมัติจ่ายเงินตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณกำหนด • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • ทำหนังสือขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณจากสำนักงบประมาณ <u>กรณีจ่ายจากเงินรายได้/เงินนอกงบประมาณ</u> • เสนอขออนุมัติเงินค่า K ที่คำนวณได้ • ผู้บริหารอนุมัติค่า K • รายงานสำนักงบประมาณทราบภายใน 15 วัน 1.2 <u>กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินเกิน 50 ล้านบาท</u> • ตรวจสอบและลงนามหนังสือ ส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง	ภาคผนวกที่ ข

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หัวข้อ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	อ้างอิง
4. <u>การเบิกจ่ายเงิน</u> <u>เพิ่มหรือการเรียก</u> <u>เงินคืน</u>	2) <u>การเรียกเงินคืน</u> 2.1 <u>กรณีสัญญาวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท</u> • ขออนุมัติเรียกเงินค่า K ที่คำนวณได้คืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว โดยให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี • รายงานสำนักงานประมาณเพื่อทราบภายใน 15 วัน 2.2 <u>กรณีสัญญาวงเงินเกิน 50 ล้านบาท</u> • ตรวจสอบและลงนามหนังสือ ส่งให้สำนักงานประมาณพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติ	
	1) <u>กรณีการเบิกจ่ายเงินเพิ่ม</u> เมื่อได้รับอนุมัติจ่ายเงินเพิ่ม ตามข้อ 3. แล้วให้ดำเนินการดังนี้ - วางฎีกาที่กรมบัญชีกลาง - กรมบัญชีกลางอนุมัติเบิกจ่ายฎีกา - หน่วยงานภาครัฐเบิกจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ผู้รับจ้างคู่สัญญา 2) <u>กรณีการเรียกเงินคืน</u> เมื่อได้รับอนุมัติเรียกเงินคืน ตามข้อ 3. แล้วให้ดำเนินการดังนี้ - หน่วยงานภาครัฐเรียกผู้รับจ้างให้ชำระเงินชดเชยค่างานก่อสร้างให้แก่หน่วยงาน เพื่อนำเงินส่งคืนคลัง เป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบต่อไป	

บทที่ 4

แนวทางปฏิบัติ และข้อวินิจฉัย

นับตั้งแต่ที่สำนักงานประมาณได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ และอนุมัติเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนตามสัญญาแบบปรับราคาได้ มาจนถึงปัจจุบัน สำนักงานประมาณได้ประมวลแนวทางปฏิบัติ ข้อวินิจฉัย และปัญหาอุปสรรค ซึ่งคาดว่าจะน่าจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ และอนุมัติค่า K โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การตรวจสอบว่าผู้รับจ้างต้องเรียกกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หรือไม่

1. การส่งมอบงานงวดสุดท้าย หมายถึง การที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานเป็นครั้งสุดท้ายของสัญญาจ้าง ซึ่งบางครั้งการส่งงานที่มีงวดสุดท้ายตามสัญญา แต่เป็นการส่งงานครั้งสุดท้ายก็ถือว่าเป็นการส่งมอบงานงวดสุดท้ายตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้

2. การนับระยะเวลา 90 วัน ให้เริ่มนับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้าย จนถึงวันที่ผู้ว่าจ้างประทับตรารับหนังสือที่ผู้รับจ้างขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

3. การนับระยะเวลา 90 วัน ให้ใช้นับเฉพาะกรณีส่งงานงวดสุดท้ายเท่านั้น กรณีการส่งมอบงานงวดอื่น ๆ ที่มีใ้งานงวดสุดท้าย ผู้รับจ้างมีสิทธิเรียกกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ หากไม่เกินระยะเวลา 90 วัน ของการส่งมอบงานงวดสุดท้าย ตามข้อ 1

4. กรณีที่มีการยกเลิกสัญญาจ้างเกิดขึ้นก่อนที่ผู้รับจ้างจะส่งมอบงานงวดสุดท้าย ให้ถือวันที่ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย และการนับระยะเวลา 90 วัน ให้เริ่มนับถัดจากวันยกเลิกสัญญาจ้าง มิใช่นับวันที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานครั้งสุดท้ายก่อนยกเลิกสัญญาจ้าง

5. กรณีที่ผู้รับจ้างได้ยื่นหนังสือ ขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ต่อผู้ว่าจ้างแล้ว หากผู้ว่าจ้างส่งเรื่องคืนให้แก่ไขหรือผู้รับจ้างขอแก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือวันที่ส่วนราชการประทับตรารับหนังสือของผู้รับจ้างฉบับแรกเป็นเกณฑ์ในการนับระยะเวลา 90 วัน

6. การนับระยะเวลา 90 วัน หากวันที่ครบ 90 วัน ตรงกับวันเสาร์ - อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการอื่น ๆ ให้หักวันหยุดราชการนั้นออก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

7. ผู้รับจ้างจะส่งหนังสือสิทธิเรียกร้องในการขอเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เกินกว่าระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายไม่ได้

2. การตรวจสอบว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ตามเงื่อนไข และหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่

2.1 การตรวจสอบกรณีการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ

(1) กรณีการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน จะต้องพิจารณาว่าในหนังสือเชิญชวนให้ผู้รับจ้างเสนอราคา ได้กำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ หรือไม่

(2) กรณีการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เนื่องจากมีการยกเลิกการประกวดราคาให้พิจารณาจากหลักฐานการประชุมของคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษว่า เป็นเรื่องต่อเนื่องจากการประกวดราคาแล้วไม่มีผู้เสนอราคาหรือมีผู้เสนอราคา แต่ไม่เข้าเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ หากเป็นเรื่องต่อเนื่องก็ให้ตรวจสอบว่าในประกาศประกวดราคาได้กำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้หรือไม่

2.2 การตรวจสอบกรณีที่ในสัญญาจ้างไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้

ให้พิจารณาจากเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างว่า มีข้อใดบ้างที่แสดงถึงเจตนารมณ์ว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ เช่น กรณีเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างได้แนบใบเสนองาน ซึ่ง ผู้รับจ้างได้แสดงเจตจำนงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวน หากในประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวนดังกล่าว ได้กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ก็ถือว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้

2.3 กรณีที่ประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวนได้กำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ แต่ในการทำสัญญาไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ หากผู้รับจ้างมีความประสงค์จะขอแก้ไขสัญญาดังกล่าวให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ก็ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.4 กรณีที่ประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวนไม่ได้กำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ถึงแม้ว่าในสัญญาได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ก็ไม่ถือว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้

3. การตรวจสอบและคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

3.1 การคำนวณเงินเพิ่มหรือลด จะต้องแยกคำนวณตามประเภทของงานให้ตรงกับสูตรที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง หากงานประเภทใดที่มีได้กำหนดสูตรไว้ ก็ไม่สามารถนำมาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดได้

3.2 การใช้ดัชนีราคาในการคำนวณ จะต้องใช้ดัชนีราคาในเดือนที่เปิดซองราคาเปรียบเทียบกับดัชนีในเดือนที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงาน โดยหนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้างนั้น อาจเป็นหนังสือถึงผู้ควบคุมงาน ประธานคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจผู้ว่าจ้างก็ได้ ซึ่งมีการประทับตรารับตามระเบียบฯ

3.3 ในงานก่อสร้างบางประเภทที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุในการก่อสร้างบางชนิดให้แก่ผู้รับจ้าง ผู้รับจ้างจะนำค่าวัสดุในการก่อสร้างในส่วนที่ผู้ว่าจ้าง จัดหา มา รวมกับค่างานก่อสร้างในการคำนวณค่า K ไม่ได้

3.4 ค่างานก่อสร้างที่จะนำมาคำนวณค่า K ให้รวมค่าอำนวยการ กำไรและภาษี (FACTOR F) ด้วย โดยหักค่างานที่ไม่อยู่ในข่ายออกก่อนการคำนวณ และไม่ต้องหักเงินล่วงหน้าออก จากค่างานก่อนการคำนวณ

3.5 กรณีที่ผู้รับจ้างส่งงานล่าช้ากว่ากำหนดในสัญญา ให้เปรียบเทียบค่า K ในเดือนที่ครบกำหนดสิ้นสุดสัญญากับ ค่า K ในเดือนที่ผู้รับจ้างส่งงานจริง และให้ใช้ค่า K ที่น้อยกว่ากรณีที่ต้องจ่ายเงินเพิ่มให้ผู้รับจ้าง และให้ใช้ค่า K ที่มากกว่ากรณีที่ต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง

4. ตัวอย่างรายการก่อสร้างที่ไม่อยู่ในขายนำมาคำนวณค่า K

งานอาคาร

- งานระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ ระบบไฟฟ้าแรงสูง หม้อแปลงไฟฟ้า มิเตอร์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ตู้ MDB ที่ติดตั้งภายนอกอาคาร ไฟฉุกเฉิน งานประสานการไฟฟ้า เป็นต้น
- งานระบบประปาภายในบริเวณ มิเตอร์น้ำ เครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์ที่ใช้กับงาน ภูมิสถาปัตยกรรม เป็นต้น
- รายการครุภัณฑ์ที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของตัวอาคาร (Built in) สามารถยกหรือเคลื่อนย้ายได้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เติงนอน ตู้ เป็นต้น
- รายการครุภัณฑ์ของงานระบบต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องจักรและเครื่องมือกล ที่ทำงานด้วยพลังงานไฟฟ้าหรือกลไกต่าง ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องเสียง ลำโพง อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

เครื่องโทรศัพท์ พัดลม ถังก๊าซ ตู้ดับเพลิง ถังดับเพลิง เครื่องเติมอากาศ เครื่องตรวจอาวุธ ลิฟท์
บันไดเลื่อน คอมพิวเตอร์ แทงค์น้ำ ถังบำบัดสิ่งปฏิกูลที่เป็นลักษณะสำเร็จรูปเป็นต้น

- งานรื้อถอนอาคารต่าง ๆ ปักฝัง สำนักงานชั่วคราว บ้านพักคนงาน นั้งร้าน
เป็นต้น
- งานทดสอบระบบต่าง ๆ ทดสอบสภาพดิน ทดสอบเสาเข็ม เป็นต้น
- งานภูมิสถาปัตยกรรม เช่น ปลูกหญ้า จัดสวน ปลูกต้นไม้ เป็นต้น
- งานรื้อลดหนามที่ไม่มีคานคอนกรีต
- งานในหมวดค่าวัสดุใช้สอยอื่น ๆ

งานดิน

- EARTH FILL IN MEDIAM & ISLAND
- TOP SOIL
- TREE CUT

งานทาง

- BUS STOP SHELTER
- BLOCK SODDING
- CEMENT COLUMN
- GUIDE POST
- R.O.W. MONUMENT
- RETAINING WALL - MASONRY BRICK
- CONCRETE SLAB BLOCK (INCLUDE SAND CUSHION)
- KILOMETER STONE
- STREET LIGHTING
- NON RECTANGULAR PAVING BLOCK
- BEARING PAD
- NON RECTANGULAR INTERLOCKING CONCRETE
- SIGN POSTS
- ROAD SIGNS
- TRAFFIC SIGNALS

- REFLECTORIZED THERMOPLASTIC, MARKINGS, YELLOW
- REFLECTORIZED THERMOPLASTIC, MARKING, WHITE
- REFLEC. ROAD PAINT MARK, WHITE
- REFLEC. ROAD STUDS
- REFLEC. SHUTTER BAR
- CONCRETE PAVING BLOCK
- STREET GUARD RAIL
- STRIP SODDING
- REMOVE EXISTING

งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานบ่อพัก และงานระบบบำบัดน้ำเสีย

- CAISSON TEMPORARY WORK & SET UP
- WORK AREA
- SHEET PILE
- BRACING
- DRIVE SATISFACTORILY COMPLETED WITH DOCUMENTATION
- TESTING
- VISUAL INSPECTION

งานโครงสร้างเหล็ก

- STEEL GUARD RAIL
- TAPERED STEEL POLE, SINGLE BRACKET
- TAPERED STEEL POLE, DOUBLE BRACKETS

5. ปัญหาที่พบในการพิจารณาและตรวจสอบค่า K

1. ประกาศประกวดราคา หรือสัญญาจ้าง ไม่ได้ระบุเงื่อนไขการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้
2. กรณีที่มีการกำหนดสูตรที่ใช้ในการคำนวณค่า K จะพบสูตรไม่ครบถ้วนหรือไม่สอดคล้องกับประเภทของงานก่อสร้างตามสัญญา
3. เอกสารของสัญญาไม่ครบถ้วน และขาดความชัดเจนในสาระสำคัญ โดยเฉพาะเอกสารที่เป็นเงื่อนไขการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้
4. การกำหนดสูตรในใบประกาศประกวดราคา และใบสัญญาจ้างไม่ตรงกัน
5. การแยกประเภทของงานก่อสร้างไม่สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้
6. นำรายการที่ไม่อยู่ในข่ายมาคำนวณค่า K
7. ไม่ได้หักค่าอาคารที่ทำการชั่วคราว โรงเก็บพัสดุ บ้านพักคนงาน วางผังก่อสร้าง เจาะสำหรับดิน ค่าเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ ฯลฯ ซึ่งได้รวมอยู่ใน Factor F แล้ว ออกจากค่างานในงวดแรก ก่อนนำมาคำนวณค่า K
8. พิจารณาค่างานที่ส่งมอบ โดยหักภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ก่อนนำมาคำนวณค่า K ซึ่งทำให้ค่างานที่ได้ต่ำกว่าข้อเท็จจริง
9. ใช้ดัชนีราคาในการคำนวณ
 - 9.1 ใช้ดัชนีราคาในเดือนตรวจรับงานแทนดัชนีราคาเดือนส่งมอบงาน
 - 9.2 ใช้ดัชนีราคาเดือนที่เซ็นสัญญาแทนการใช้ดัชนีในเดือนเปิดของประกวดราคา
 - 9.3 ใช้ดัชนีราคาของเดือนที่ยังมิได้ทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
10. ขอรับเงินชดเชยเกิน 90 วัน ซึ่งตามหลักการนับวันจะต้องนับวันถัดจากวันที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดสุดท้าย จนถึงวันที่ส่วนราชการประทับตรารับตามระเบียบฯ
11. การคำนวณค่า K โดยไม่ได้หัก 4% ออก
12. การหักค่างานรายการที่ไม่อยู่ในข่าย ไม่ได้พิจารณาจากประมาณราคาก่อสร้าง (BOQ) ที่ผู้รับจ้างเสนอราคา
13. ไม่ได้เปรียบเทียบค่า K กรณีส่งงานเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา
14. ในการหักค่างานรายการครุภัณฑ์ไม่ได้ปรับค่า Factor F ของแต่ละรายการให้ถูกต้องก่อนการคำนวณค่างาน
15. การลงทะเบียนรับหนังสือขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ผู้รับจ้างไม่ได้รับสิทธิในการพิจารณาเงินชดเชย
16. เอกสารส่งไม่ครบถ้วนตามว 85

6. คำถามและคำตอบ ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติ ในการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

ถาม

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดน่าน ทำสัญญาว่าจ้าง ก่อสร้างอาคารอุบัติเหตุ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว ตามสัญญาเลขที่ 41/2539 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2539 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 13 กันยายน 2540 ผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดสุดท้ายวันที่ 8 กันยายน 2540 จังหวัดน่านได้รับหนังสือขอเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ จำนวน 232,502.40 บาท (สองแสนสามหมื่นสองพันห้าร้อยสองบาทสี่สิบสตางค์) วันที่ 25 มิถุนายน 2541 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดน่านถือปฏิบัติตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เนื่องจากผู้รับจ้างขอรับเงินชดเชยเกินกำหนดเวลา 290 วัน (นับถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2541) ต่อมาผู้รับจ้างได้มีหนังสือลงวันที่ 3 สิงหาคม 2541 และวันที่ 13 สิงหาคม 2541 ขอให้จังหวัดน่านทบทวนคำร้องขอเงินค่างานเพิ่ม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดน่านขอให้พิจารณากรณีดังกล่าว

ตอบ

ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิขอเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เนื่องจากผู้รับจ้างได้มีหนังสือเรียกร้องล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 290 วัน ซึ่งเกินกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย จึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 อ้างตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/7682 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542)

ถาม

การประกวดราคาโครงการจัดซื้อพร้อมติดตั้งสะพานข้ามแยกถนนพระรามที่ 4 ของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการประกวดราคาในลักษณะจัดซื้อ จึงมิได้กำหนดสูตรปรับราคากับสัญญา ดังกล่าว โดยที่กรุงเทพมหานครเห็นว่าจะต้องรวมมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติสูตรปรับราคาสำหรับการซื้อขาย ครุภัณฑ์ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงบประมาณร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมและส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 เรื่องผลกระทบจากการ ปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ก่อน แต่ผู้รับจ้างมีความเห็นว่าโครงการดังกล่าว แม้ว่าจะเป็น การประกวดราคาในลักษณะการจัดซื้อมิใช่จ้างเหมาก่อสร้าง แต่การดำเนินการต่าง ๆ ก็มีลักษณะ เช่นเดียวกับการก่อสร้าง จึงมีความประสงค์จะขอให้สูตรปรับราคา (ค่า K) สำหรับการก่อสร้างที่ สำนักงบประมาณประกาศให้อยู่ในปัจจุบันเพื่อใช้ในโครงการดังกล่าว

ตอบ

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือ ผู้ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้ผู้ว่าจ้างต้องแจ่ง และประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่างาน จ้างเหมา นั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ และได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 70 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบ อาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ค่า K ได้กำหนดไว้ในข้อ 8 ว่า เงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณ ที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 ดังที่ กล่าวแล้วข้างต้น ดังนั้น การที่กรุงเทพมหานครไม่ได้ระบุไว้ในประกาศประกวดราคาว่าจะใช้สัญญา แบบปรับราคาได้ กรณีนี้จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/7550 ลงวันที่ 27 เมษายน 2541)

ถาม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ขอหารือกรณีที่ได้ว่าจ้างบริษัท ทำการก่อสร้างอาคารหออัครศิลปิน ตามสัญญาจ้างเลขที่ 38/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 โดยที่สัญญาดังกล่าวไม่ได้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ต่อมาบริษัทฯ ได้ขอรับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างสำหรับงานงวดที่ 5-7 โดยอ้างถึงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 เพื่อขอใช้สิทธิแบบปรับราคาได้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงขอให้สำนักงานประมาณวินิจฉัยปัญหา และให้ข้อเสนอแนะกำหนดเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เพื่อจะได้ถือเป็นที่สุด ในทางปฏิบัติต่อไป

ตอบ

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่า งานจ้างเหมา นั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ และได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 70 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ค่า K ได้กำหนดไว้ในข้อ 8 ว่าเงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น การที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติไม่ได้ระบุไว้ในสัญญาจ้างว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีนี้จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/8566 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2541)

ถาม

สำนักงานอัยการสูงสุดขอหารือกรณีสำนักงานอัยการเขต 8 ได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงานอัยการจังหวัดนครศรีธรรมราชพร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบ วงเงินทั้งสิ้น 25,520,000 บาท ตามสัญญาเลขที่ 1/2539 ลงวันที่ 25 กันยายน 2539 ต่อมาผู้รับจ้างได้ขอปรับสัญญาจ้างดังกล่าวเป็นสัญญาปรับราคา ค่า K ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 เรื่อง ผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา (มาตรการในการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพก่อสร้าง) ข้อ 1.3 แต่เนื่องจากการประกวดราคานั้นมิได้กำหนดให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงขอให้สำนักงานงบประมาณวินิจฉัยว่า กรณีตามข้อหารือในเรื่องนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดจะสามารถนำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้หรือไม่

ตอบ

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้ผู้ว่าจ้างต้องแจ่งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่างานจ้างเหมานั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ และได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 70 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบการอาชีพอื่นตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ค่า K ได้กำหนดไว้ในข้อ 8 ว่าเงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 ดังที่กล่าวข้างต้น ดังนั้น การที่สำนักงานอัยการสูงสุดไม่ได้ระบุไว้ในประกาศประกวดราคาว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีนี้จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

(หนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/8670 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2541)

ถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขอทราบแนวทางการปฏิบัติขอเงินชดเชยตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ก่อนสิ้นสุดสัญญางวดสุดท้าย กรณีผู้รับจ้างฯ ซึ่งเป็นคู่สัญญากับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ขอเงินชดเชยตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามงวดงานก่อนงานเสร็จสิ้นงวดสุดท้าย

ตอบ

แนวทางปฏิบัติการพิจารณาเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/ว 16 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2541 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ได้กำหนดไว้ในข้อ 2 ว่า "ในกรณีที่ผู้รับจ้างขอเงินชดเชยค่าก่อสร้างนั้น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ที่เป็นคู่สัญญาควรรีบดำเนินการตรวจสอบและขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณโดยเร็ว และเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดใดงวดหนึ่งแล้ว ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ สามารถขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างสำหรับงวดนั้น ๆ ได้ทันที หรือทยอยขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามที่เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องรอจนถึงระยะเวลาที่ผู้รับจ้างส่งงานงวดสุดท้าย" ดังนั้น กรณีดังกล่าว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามที่เหมาะสม

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/7681 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542)

ถาม

ขอหารือและขอความอนุเคราะห์ในกรณีขอเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) ส่วนของครุภัณฑ์เครื่องปรับอากาศตามสัญญาจ้างปรับปรุงอาคารที่ทำการพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ที่ได้ทำไว้กับสำนักงานการสื่อสารไปรษณีย์ เขต 2 ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

ตอบ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2541 (ว 70) ได้กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์การชดเชยค่าก่อสร้างในสัญญาแบบปรับราคาได้ไว้ว่าต้องเป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยค่าก่อสร้างงานอาคารไว้ในหมวดที่ 1 ข้อ 1.5 ไม่รวมถึงเครื่องจักร หรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบ หรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ ดังนั้นกรณีข้อหารือของท่านจึงไม่อาจจะชดเชยช่วยเหลือได้ กอปรกับขณะนี้ยังไม่มีมติคณะรัฐมนตรีฉบับใดได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวได้ จึงไม่อาจดำเนินการได้ แต่หากมีมติคณะรัฐมนตรีสั่งการในเรื่องดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้เวียนและประกาศให้ทราบต่อไป

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/0576 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2541)

ถาม

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยขอให้ตรวจสอบการคำนวณเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการก่อสร้างถมดินบริเวณสถานีไฟฟ้าแรงสูงและงานก่อสร้างเบ็ดเตล็ดจำนวน 3 รายการ บริเวณสถานีไฟฟ้าแรงสูงอุบลราชธานี 2 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ตามสัญญาเลขที่ 46 N 28906 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2540 ในงานงวดที่ 1-6 (งวดสุดท้าย) รวม 6 งวดงาน เป็นเงิน 269,881.52 บาท เพื่อจ่ายให้กับคู่สัญญาดังกล่าว

ตอบ

สำนักงานประมาณพิจารณาตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 อ้างตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 แล้วขอเรียนว่า การคำนวณเงินชดเชยค่าก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีข้อคลาดเคลื่อน เนื่องจาก

1. นำรายการค่างานหรือรั่วลดหนามของเดิมที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาค่า K มาคำนวณเงินเพิ่ม (งวดสุดท้าย)
2. ในงานงวดที่ 6 (งวดสุดท้าย) ผู้รับจ้างไม่สามารถก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา และหากเป็นความผิดของผู้รับจ้างจะต้องมีการคำนวณ โดยเปรียบเทียบค่า K ของเดือนสุดท้าย ตามอายุสัญญาหรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วใช้ค่า K ตัวที่มีค่าน้อยกว่า

(หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0407/1310 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2541)

ถาม

กรมการศาสนา ได้ขอหรือสำนักงบประมาณในกรณีที่กรมการศาสนาได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างสถาบันพัฒนาและฝึกอบรมพระสังฆาธิการและบุคลากรด้านศาสนา จังหวัดราชบุรี โดยสัญญาดังกล่าวไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่ในประกาศประกวดราคาได้ระบุหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ ต่อมาผู้รับจ้างได้ขอให้กรมการศาสนาแก้ไขและหลักเกณฑ์การปรับราคามาต่อท้ายสัญญา และขอจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) กรมการศาสนาจึงขอหาหรือว่าจะสามารถนำสูตรปรับราคามาเพิ่มเติมต่อท้ายสัญญาและจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างได้หรือไม่ เพียงใด

ตอบ

สำนักงบประมาณพิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วขอเรียนว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 การจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) จะต้องประกอบด้วยประกาศประกวดราคา ต้องระบุว่าจะทำสัญญาแบบปรับราคาได้และในสัญญาจะต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ในกรณีสัญญาข้างต้นไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ หากกรมการศาสนาจะแก้ไขสัญญาให้เป็นแบบปรับราคาได้ ก็อยู่ในดุลยพินิจของกรมการศาสนาว่าเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2532 ข้อ 136 ว่าการแก้ไขสัญญาดังกล่าวนั้น จะทำให้ราชการเสียประโยชน์หรือไม่

(หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0407/1264 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2541)

บทที่ 5

บทสรุป

การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการทำสัญญาจ้างก่อสร้างภาครัฐนั้น มีเจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือผู้รับจ้างที่ประสบปัญหาในช่วงภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาวัสดุก่อสร้างขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเพื่อการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุได้สูง รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

การดำเนินงานที่ผ่านมาแม้ว่าจะสามารถบรรเทาปัญหาของผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจไปได้ในระดับหนึ่ง แต่การดำเนินการดังกล่าว หน่วยงานภาครัฐต้องประสบปัญหาบางประการ โดยเฉพาะการที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในบางหน่วยงานยังมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีไม่ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาในการวินิจฉัยแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ประกอบกับการที่คณะรัฐมนตรีได้มอบให้หน่วยงานภาครัฐที่เป็นคู่สัญญามีอำนาจในการตรวจสอบและอนุมัติเงินเพิ่ม หรือเรียกเงินคืน สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่างานไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยจะเริ่มใช้ในปีงบประมาณ 2545 สำนักงบประมาณจึงได้จัดทำคู่มือการตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) ฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องใช้เป็นคู่มือในการตรวจสอบและอนุมัติค่า K ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แต่เนื่องจากมีระยะเวลาในการจัดทำค่อนข้างจำกัด คณะผู้จัดทำจึงคาดหวังว่าจะมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคู่มือฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก ก
มติคณะรัฐมนตรี

(สำเนา)

ที่ นร 0203/ว 109

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

24 สิงหาคม 2532

เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 81 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานประมาณ ที่ กพส 7/2532 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2532

และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้างได้เสนอเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ รวม 6 ข้อ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 ลงมติอนุมัติตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง เสนอ ทั้ง 6 ข้อ โดยข้อ 1 ให้ตัดคำว่า "ก่อนหรือ" ออก และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ อนันตกุล

(นายอนันต์ อนันตกุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. 2828149

(สำเนา)

ที่ กพส 7/2532

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

4 สิงหาคม 2532

เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร 0203/ว 81 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารผนวก ก จำนวน 13 แผ่น

2. เอกสารผนวก ข จำนวน 11 แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ 27 มิถุนายน 2532 เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง ในเรื่องสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการที่จะให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างให้แก่ผู้รับเหมาก่อสร้างของทางราชการ

2. เห็นควรนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวร

3. ให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยให้สอดคล้องกับวิกฤตการณ์และลักษณะงานก่อสร้าง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง พิจารณาเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามที่ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้นำเสนอตามมติคณะรัฐมนตรี แล้วเห็นว่า การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับจ้างไทยที่ได้รับความ

เดียดร้อน

เดือดร้อนและสามารถที่จะประกอบกิจการต่อไปได้ในช่วงที่เกิดภาวะวิกฤตก่อสร้างขาดแคลนและขึ้นราคา ตลอดจนเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเพื่อการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุไว้ล่วงหน้ามาก ๆ รวมทั้งเกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายด้วย จึงเห็นควรนำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ตลอดจนตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเดิม มาใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติดังนี้

1. ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาที่ลงนาม หลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ดังเอกสารผนวก ก)

2. ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวร โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ดังเอกสารผนวก ข)

3. งานจ้างเหมาก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ก็ให้นำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้ด้วย ในกรณีที่จำเป็นต้องเพิ่มเงิน ให้ใช้เงินจากงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นเองหรือจ่ายตามสัดส่วนแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างนั้น หรือตามที่สำนักงบประมาณพิจารณาวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

4. เมื่อให้มีการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้แล้ว มีผลทำให้ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินชดเชยเพิ่ม จนทำให้เกิดวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ก็ให้ถือว่าได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่อนนี้ผูกพันเกินกว่างบประมาณ ตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการงบประมาณ และให้ส่วนราชการเจ้าของสัญญานั้น ๆ ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

6. เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงาน และเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงมอบอำนาจให้สำนักงานประมาณทำการวินิจฉัยปัญหาข้อหารือและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมได้ตามความจำเป็นด้วย
จึงเรียนมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พงษ์ สารสิน

(นายพงษ์ สารสิน)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง

กองกลาง

โทร. 2710092 ต่อ 245

เอกสารผนวก ก (รวมทั้งสิ้น 13 หน้า)

ประกอบด้วย

1. เอกสารหมายเลข 1	ตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา	จำนวน	1 หน้า
2. เอกสารหมายเลข 2	ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์	จำนวน	2 หน้า
	ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตร	จำนวน	9 หน้า
	ค. วิธีการคำนวณ	จำนวน	1 หน้า

เอกสารหมายเลข 1

(ตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเดิม)

ข้อตกลงเพิ่มเติมแนบท้ายสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง.....เลขที่.....

ทำที่.....

วันที่.....

ตามที่....."ผู้ว่าจ้าง" ฝ่ายหนึ่ง ได้ทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง
กับ....."ผู้รับจ้าง" อีกฝ่ายหนึ่งเมื่อวันที่.....นั้น ผู้ว่าจ้าง
และผู้รับจ้างได้ตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างดังกล่าวดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างตกลงกันให้มีการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้สำหรับราคา
งานก่อสร้างตามสัญญาจ้างเหมาดังกล่าว โดยการนำสูตร Escalation Factor (K) มาใช้คำนวณ
ราคาค่างานที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อ 2. สูตรในการคำนวณค่างานที่จะจ่ายเพิ่มหรือลดเงินค่าจ้างเหมาก่อสร้าง มีดังนี้

$$P = (Po) \times (K)$$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

Po = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้หรือราคาค่างานเป็นงวด
ซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = Escalation Factor ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างาน หรือบวกเพิ่ม 4%
เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ข้อ 3. สูตรในการคำนวณค่า K สำหรับงานก่อสร้างประเภทต่าง ๆ ตลอดจนหลักเกณฑ์
เงื่อนไขและวิธีการคำนวณโดยละเอียดนั้น ให้เป็นไปตามเอกสารหมายเลข 2 ที่แนบมานี้ และให้ถือ
ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย

ข้อตกลงเพิ่มเติมนี้จัดทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกันทุกประการ ผู้ว่าจ้างและผู้
รับจ้างได้อ่านและเข้าใจข้อความในข้อตกลงเพิ่มเติมนี้ โดยละเอียดตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อ
พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน และต่างเก็บรักษาไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลายมือชื่อ.....ผู้ว่าจ้าง
(.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้รับจ้าง
(.....)

ลายมือชื่อ.....พยาน
(.....)

ลายมือชื่อ.....พยาน
(.....)

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

1. งานก่อสร้างทุกประเภทที่ทำสัญญากับทางราชการตลอดจนผู้ที่ จะได้รับการคัดเลือกให้ทำสัญญากับทางราชการ หากอยู่ในเงื่อนไขหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดนี้ มีสิทธิที่จะได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

2. เป็นงานก่อสร้างที่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติเงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง และงวดงานที่จะได้รับการพิจารณาปรับเพิ่มหรือลดค่างานตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์นี้ ต้องเป็นงวดงานที่ได้มีการส่งมอบงานภายหลังวันที่ 24 เมษายน 2532 เป็นต้นไป

3. งานก่อสร้างใดที่สัญญาเดิมระบุให้ใช้หรือไม่ให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้อยู่แล้ว ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเดิมที่ได้ระบุไว้

ในกรณีที่งานก่อสร้างใดที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเดิมเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 156 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2531 อยู่แล้ว หากผู้รับจ้างมีความประสงค์ที่จะขอรับความช่วยเหลือตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์นี้ ต้องยื่นขอทำความตกลงกับผู้ว่าจ้างเพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาใหม่อีกครั้งหนึ่ง และงวดงานที่จะได้รับการพิจารณาปรับเพิ่มหรือลดค่างานตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์นี้ ต้องเป็นงวดงานที่ได้มีการส่งมอบงานภายหลัง วันที่ 24 เมษายน 2532 เป็นต้นไป

4. ผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญาตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ต้องเป็นผู้รับจ้างที่ยื่นขอทำความตกลงกับส่วนราชการคู่สัญญา เพื่อขอแก้ไขสัญญาก่อสร้างเดิมให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีชดเชยค่างานก่อสร้างตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้างเสนอ และให้คู่สัญญาดำเนินการแก้ไขสัญญาดังกล่าวให้เสร็จภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งขอแก้ไขสัญญาจ้างเหมาเดิมจากผู้รับจ้าง (ตามตัวอย่างสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมเอกสารหมายเลข 1)

5. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้ทั้งกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ขณะเมื่อวันเปิดของประกวดราคาสำหรับกรณีการจัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดของราคาแทน

6. การขอเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเป็นสัญญาเดิมแบบปรับราคาได้หรือภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้วผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญารับเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือหักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

7. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดและการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และให้ถือการพิจารณาของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้างให้คำนวณตามสูตรดังนี้

$$P = (Po) \times (K)$$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

Po = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTOR ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างานหรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ESCALATION FACTOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงานก่อสร้างดังนี้

หมวดที่ 1 งานอาคาร

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อัฒจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว กำแพงกันดิน เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1.1 ไฟฟ้าของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ

1.2 ประปาของอาคารบรรจบถึงท่อเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ

1.3 ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดตั้งฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

1.4 ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

1.5 ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

1.6 ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน 3 เมตร

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.45 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ St/So}$$

หมวดที่ 2 งานดิน

2.1 งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ยบดอัดดิน การขุด - ถมบดอัดแน่นเชื่อม คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักรเครื่องมือกลปฏิบัติงาน

สำหรับการถมดินให้หมายความถึงการถมดินหรือทรายหรือวัสดุอื่น ที่มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุนั้น ๆ และมีข้อกำหนดวิธีการถม รวมทั้งมีการบดอัดแน่นโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกลเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนหรือเชื่อมชลประทาน

ทั้งนี้ ให้รวมถึงงานประเภท EMBANKMENT, EXCAVATION, SUBBASE, SELECTED MATERIAL, UNTREATED BASE และ SHOULDER

ใช้สูตร
$$K = 0.40 + 0.40 \text{ Et/Eo} + 0.20 \text{ Ft/Fo}$$

2.2 งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ความหนาที่ต้องการ โดยในช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่าง ๆ และทรายให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ โดยใช้เครื่องจักรเครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียงยาแนว หรืองานหินใหญ่ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อการป้องกันการกัดเซาะพังทลายของลาดตลิ่งและท้องลำนน้ำ

ใช้สูตร
$$K = 0.60 + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Ft/Fo}$$

2.3 งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่ว ๆ ไป ระยะทางขนย้ายไป - กลับ ประมาณไม่เกิน 2 กิโลเมตร ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

ใช้สูตร
$$K = 0.60 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

หมวดที่ 3 งานทาง

3.1 งานผิวทาง PRIME COAT, TACK COAT, SEAL COAT

ใช้สูตร
$$K = 0.35 + 0.40 \text{ At/Ao} + 0.15 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

3.2 งานผิวทาง SURFACE TREATMENT, SLURRY SEAL

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.10 M_t/M_o + 0.30 A_t/A_o + 0.15 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

3.3 งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE, PENETRATION MACADAM

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.10 M_t/M_o + 0.40 A_t/A_o + 0.05 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

3.4 งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง ผิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริมซึ่งประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FABRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่าง ๆ (JOINT) ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณคอสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

ใช้สูตร $K = 0.38 + 0.35 C_t/C_o + 0.15 M_t/M_o + 0.12 S_t/S_o$

3.5 งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็ก สำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานดาดคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสะพาน รวมทั้งงานบ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE) ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.55 + 0.15 C_t/C_o + 0.15 M_t/M_o + 0.15 S_t/S_o$

3.6 งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสะพาน (R.C.BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอดังน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันตลิ่งคอนกรีตเสริมเหล็ก ท่าเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ใช้สูตร $K = 0.37 + 0.14 C_t/C_o + 0.25 M_t/M_o + 0.24 S_t/S_o$

3.7 งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับติดตั้งป้ายจราจรชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงสร้างเหล็กอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.05 C_t/C_o + 0.20 M_t/M_o + 0.40 S_t/S_o$

หมวดที่ 4 งานชลประทาน

4.1 งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำเพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่

ท่อระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่ไม่มีบานระบายเหล็กแต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.53 + 0.11 \text{ Ct/Co} + 0.12 \text{ Mt/Mo} + 0.24 \text{ St/So}$

4.2 งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารอัดน้ำ ท่อลอดและอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่มีบานระบายน้ำ แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝายทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.49 + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.13 \text{ Mt/Mo} + 0.28 \text{ St/So}$

4.3 งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็ก เครื่องก้วและโครงยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

ใช้สูตร $K = 0.56 + 0.44 \text{ Gt/Go}$

4.4 งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงานคอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อนซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานเหล็กดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.26 + 0.74 \text{ St/So}$

4.5 งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตาดคลอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริมเหล็กที่หักส่วนของเหล็กออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝาย ทางระบายน้ำล้นหรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.53 + 0.27 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo}$

4.6 งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมทั้งฝังท่อกรุขนาดรูในไม่น้อยกว่า 48 มิลลิเมตร ในชั้นดิน หินผุหรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคารชลประทาน ถนนและอาคารต่าง ๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

ใช้สูตร $K = 0.60 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$

4.7 งานอัดฉีดน้ำปูน ค่าอัดฉีดน้ำปูนจะเพิ่มหรือลด ให้เฉพาะราคาซีเมนต์ที่เปลี่ยนแปลงตามดัชนีราคาของซีเมนต์ ที่กระทรวงพาณิชย์จัดทำขึ้น ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด กับเดือนที่เปิดของประกวดราคา

หมวดที่ 5 งานระบบสาธารณูปโภค

5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

5.1.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.75 + 0.25 \text{ Mt/Mo}$

5.1.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ Act/ACo}$

5.1.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ PVCt/PVCo}$

5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

5.2.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$

5.2.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึง

งาน TRANSMISSION CONDUIT

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.30 \text{ GIPT/GIPo}$

5.2.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และหรือ

อุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.60 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ Pet/Peo}$

5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.15 \text{ Et/Eo} + 0.35 \text{ GIPT/GIPo}$

5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 \text{ Ct/Co} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ St/So} + 0.30 \text{ PVCt/PVCo}$

5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.65 \text{ PVCt/PVCo}$

5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.50 \text{ GIPT/GIPo}$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เท่านั้น

5.7 งานก่อสร้างระบบสายส่งแรงสูงและสถานีไฟฟ้าย่อย

5.7.1 งานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ รวมทั้งงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อย

สำหรับงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ ประกอบด้วย
ลักษณะงานดังนี้คือ PRELIMINARY WORK (ยกเว้น BOUNDARY
POST), TOWERS, INSULATOR STRING AND OVERHEAD GROUND
WIRE ASSEMBLIES, CONDUCTOR AND OVERHEAD GROUND
WIRE STRINGING, LINE ACCESSORIES, GROUNDING
MATERIALS

สำหรับงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย หมายถึง เฉพาะการ
ติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.85 + 0.15 F_i/F_o$

5.7.2 งานก่อสร้างฐานรากเสาไฟฟ้า (TOWER FOUNDATION) และงานติดตั้ง
BOUNDARY POST

ใช้สูตร $K = 0.55 + 0.20 C_i/C_o + 0.10 S_i/S_o + 0.15 F_i/F_o$

5.7.3 งานก่อสร้างฐานรากอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

ใช้สูตร $K = 0.70 + 0.15 C_i/C_o + 0.15 S_i/S_o$

5.8 งานหล่อและตอกเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

5.8.1 งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.20 C_i/C_o + 0.30 S_i/S_o$

5.8.2 งานเสาเข็มแบบ CAST IN PLACE

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.25 C_i/C_o + 0.35 S_i/S_o$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

5.9 งานก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบแรงดัน 69 – 115 KV.

5.9.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.85 + 0.10 M_i/M_o + 0.05 F_i/F_o$

5.9.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.20 M_i/M_o + 0.05 F_i/F_o + 0.25 W_i/W_o$

**ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดย
กระทรวงพาณิชย์**

K	=	ESCALATION FACTOR
Ct	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Co	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Mt	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Mo	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดของประกวด ราคา
St	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
So	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Gt	=	ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Go	=	ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
At	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Ao	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Et	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Eo	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ft	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Fo	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
ACt	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
ACo	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PVCt	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PVCo	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
GI Pt	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
GI Po	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PET	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POL YETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PEo	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY PLOYETHYLENE ในเดือนที่เปิดของประกวด ราคา
Wt	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Wo	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

ค. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

1. การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปี 2530 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
2. การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกค่างานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานนั้นและให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้
3. การคำนวณหาค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพันธ์ นั้น
4. ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาค่างานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดของราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)
5. ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า
6. การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลงซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างซึ่งนำมาคำนวณหาค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

เอกสารผนวก ข (รวมทั้งสิ้น 11 หน้า)

ประกอบด้วย

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์	จำนวน 1 หน้า
ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตร	จำนวน 9 หน้า
ค. วิธีการคำนวณ	จำนวน 1 หน้า

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

1. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมซึ่งเบิกจ่ายค่างานในลักษณะหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่ได้กำหนดนี้

2. สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิมขณะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา สำหรับกรณีที่จัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดซองราคาแทน

3. การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้นั้น ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่างานจ้างเหมานั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ทำให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานไว้ให้ชัดเจน

ในกรณีที่ม้งานก่อสร้างหลายประเภทในงานจ้างคราวเดียวกัน จะต้องแยกประเภทงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้น ๆ และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้

4. การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญารับเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงบประมาณและให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้างให้คำนวณตามสูตรดังนี้

$$P = (Po) \times (K)$$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

Po = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTOR ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างานหรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ESCALATION FACTOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงานดังนี้

หมวดที่ 1 งานอาคาร

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อัฒจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1.1 ไฟฟ้าของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ

1.2 ประปาของอาคารบรรจบถึงท่อเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ

1.3 ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดหรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

1.4 ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

1.5 ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

1.6 ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน 3 เมตร

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 I/I_o + 0.10 C/I_{Co} + 0.40 M/M_o + 0.10 S/S_o$

หมวดที่ 2 งานดิน

2.1 งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ยบดอัดดิน การขุด – ถมบดอัดแน่นเชื่อน คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักรเครื่องมือกลปฏิบัติงาน

สำหรับการถมดินให้หมายความถึงการถมดินหรือทรายหรือวัสดุอื่น ที่มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุนั้น และมีข้อกำหนดวิธีการถม รวมทั้งมีการบดอัดแน่นโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนหรือเชื่อมชลประทาน

ทั้งนี้ ให้รวมถึงงานประเภท EMBANKMENT, EXCAVATION, SUBBASE, SELECTED MATERIAL, UNTREATED BASE และ SHOULDER

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 I_t/I_o + 0.40 E_t/E_o + 0.20 F_t/F_o$

2.2 งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ความหนาที่ต้องการ โดยในช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่าง ๆ และทรายให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ โดยใช้เครื่องจักรเครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียง ยาแนว หรืองานหินใหญ่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อการป้องกันการกัดเซาะพังทลายของลาดตลิ่งและท้องลำนน้ำ

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 I_t/I_o + 0.20 M_t/M_o + 0.20 F_t/F_o$

2.3 งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่ว ๆ ไป ระยะทางขนย้ายไป-กลับประมาณไม่เกิน 2 กิโลเมตร ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

ใช้สูตร $K = 0.45 + 0.15 I_t/I_o + 0.10 M_t/M_o + 0.20 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

หมวดที่ 3 งานทาง

3.1 งานผิวทาง PRIME COAT, TACK COAT, SEAL COAT

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.40 A_t/A_o + 0.20 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

3.2 งานผิวทาง SURFACE TREATMENT SLURRY SEAL

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 M_t/M_o + 0.30 A_t/A_o + 0.20 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

3.3 งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE, PENETRATION MACADAM

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 M_t/M_o + 0.40 A_t/A_o + 0.10 E_t/E_o + 0.10 F_t/F_o$

3.4 งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง ผิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริม ซึ่งประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FARRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่าง ๆ

(JOINT) ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณคอสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 IV/lo + 0.35 CV/Co + 0.10 MV/Mo + 0.15 SV/So$

3.5 งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานดาดคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสะพาน รวมทั้งงานบ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE) ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 IV/lo + 0.15 CV/Co + 0.15 MV/Mo + 0.15 SV/So$

3.6 งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสะพาน (R.C. BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอดังน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันตลิ่งคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 IV/II + 0.15 CV/Co + 0.20 MV/Mo + 0.25 SV/So$

3.7 งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับติดตั้งป้ายจราจรชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงสร้างเหล็กอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.10 IV/lo + 0.05 CV/Co + 0.20 MV/Mo + 0.40 SV/So$

หมวดที่ 4 งานชลประทาน

4.1 งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่ไม่มีบานระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 IV/lo + 0.10 CV/Co + 0.10 MV/Mo + 0.20 SV/So$

4.2 งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารอัดน้ำ ท่อลอดและอาคารชลประทาน ชนิด

ต่าง ๆ ที่มีบานระบายน้ำ แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝ่าย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.10 Ct/Co + 0.10 Mt/Mo + 0.25 St/So$

4.3 งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็ก เครื่องก้ว้นและโครงยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.45 Gt/Go$

4.4 งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงาน คอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝ่าย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบ ของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานเหล็กดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 It/Io + 0.60 St/So$

4.5 งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตดาดคลอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริม เหล็กที่หักส่วนของเหล็กออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝ่าย ทางระบายน้ำล้นหรืออาคาร ชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.15 It/Io + 0.25 Ct/Co + 0.20 Mt/Mo$

4.6 งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมทั้งฝังท่อกรุขนาดรูในไม่น้อยกว่า 48 มิลลิเมตร ในชั้นดิน หินผุหรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคาร ชลประทาน ถนนและอาคารต่าง ๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 It/Io + 0.10 Mt/Mo + 0.20 Et/Eo + 0.10 Ft/Fo$

4.7 งานอัดฉีดน้ำปูน ค่าอัดฉีดน้ำปูนจะเพิ่มหรือลด ให้เฉพาะราคาซีเมนต์ที่เปลี่ยนแปลงตามดัชนีราคาของซีเมนต์ ที่กระทรวงพาณิชย์จัดทำขึ้น ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด กับเดือนที่ เปิดของประกวดราคา

หมวดที่ 5 งานระบบสาธารณูปโภค

5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

5.1.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.25 It/Io + 0.25 Mt/Mo$

5.1.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 It/Io + 0.10 Mt/Mo + 0.40 ACt/ACo$

5.1.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 It/Io + 0.10 Mt/Mo + 0.40 PVCt/PVCo$

5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

5.2.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$

5.2.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึง

งาน TRANSMISSION CONDUIT

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.30 \text{ GIPt/GIPo}$

5.2.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และหรือ

อุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ PEt/PEo}$

5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Et/Eo} + 0.35 \text{ GIPt/GIPo}$

5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Ct/Co} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ St/So} + 0.30 \text{ PVCt/PVCo}$

5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.05 \text{ It/Io} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.65 \text{ PVCt/PVCo}$

5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.50 \text{ GIPt/GIPo}$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เท่านั้น

5.7 งานก่อสร้างระบบสายส่งแรงสูงและสถานีไฟฟ้าย่อย

5.7.1 งานติดตั้ง เสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ รวมทั้งงานติดตั้งอุปกรณ์

ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

สำหรับงานติดตั้ง เสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ ประกอบด้วย ลักษณะงานดังนี้คือ PRELIMINARY WORK (ยกเว้น BOUNDARY POST), TOWERS, INSULATOR STRING AND OVERHEAD GROUND WIRE ASSEMBLIES, CONDUCTOR AND OVERHEAD GROUND WIRE STRINGING, LINE ACCESSORIES, GROUNDING MATERIALS.

สำหรับงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย หมายถึง เฉพาะ
การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.60 + 0.25 It/Io + 0.15 Ft/Fo$

5.7.2 งานก่อสร้างฐานรากเสาไฟฟ้า (TOWER FOUNDATION) และงานติดตั้ง

BOUNDARY POST

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 It/Io + 0.20 Ct/Co + 0.10 St/So + 0.15 Ft/Fo$

5.7.3 งานก่อสร้างฐานรากอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.20 It/Io + 0.15 Ct/Co + 0.15 St/So$

5.8 งานหล่อและตอกเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

5.8.1 งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.15 It/Io + 0.20 Ct/Co + 0.30 St/So$

5.8.2 งานเสาเข็มแบบ CAST IN PLACE

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 It/Io + 0.25 Ct/Co + 0.35 St/So$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

5.9 งานก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบแรงดัน 69 – 115 KV.

5.9.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.80 + 0.05 It/Io + 0.10 Mt/Mo + 0.05 Ft/Fo$

5.9.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.45 + 0.05 It/Io + 0.20 Mt/Mo + 0.05 Ft/Fo + 0.25 Wt/Wo$

ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดย
กระทรวงพาณิชย์

K	=	EXCALATION FACTOR
It	=	ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Io	=	ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ct	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Co	=	ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Mt	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Mo	=	ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
St	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
So	=	ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Gt	=	ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Go	=	ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
At	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Ao	=	ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Et	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Eo	=	ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Ft	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Fo	=	ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
ACt	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
ACo	=	ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PVCt	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PVCo	=	ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
GIPt	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
GIPo	=	ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
PET	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POL YETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
PEo	=	ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY PLOYETHYLENE ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
Wt	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
Wo	=	ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

ค. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

1. การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปี 2530 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
2. การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกค่างานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานนั้นและให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้
3. การคำนวณค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพันธ์ นั้น
4. ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาค่างานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาดตกลงกับผู้ว่าจ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดของราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)
5. ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ที่ว่าค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า
6. การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลงซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างซึ่งนำมาคำนวณหาค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงานประมาณ

ที่ นร 0205/ว 70

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

10 เมษายน 2541

เรื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้เหลือประกอบอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่น

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 176

ลงวันที่ 1 กันยายน 2540

2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 200

ลงวันที่ 19 กันยายน 2540

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า

1. การขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีที่คณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นกับทางราชการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา เห็นควรให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเป็นผู้มีอำนาจอนุมัตินั้น ให้คงไว้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเช่นเดิม โดยให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณานำเสนอขออนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

2. การขยายเวลาสัญญาก่อสร้างที่คณะรัฐมนตรีมีมติ (16 กันยายน 2540) ให้เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจว่าให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 180 วัน หรือไม่เกิน 120 วัน แล้วแต่กรณี นั้น ให้ตัดคำว่า "ไม่เกิน" ออก ตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างฯ

/ซึ่งคณะรัฐมนตรี

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2540 เรื่อง ผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ข้อ 2 และ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 เรื่อง ผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา (มาตรการในการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง) และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้ มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การคลัง (นายพิเชษฐ พันธ์วิชาติกุล) ประธานคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นกับทางราชการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุง ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราเสนอ และตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. การขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้าง ให้มีการขยายระยะเวลาออกไปได้อีก เป็น 3 กรณี ดังนี้

1.1 สัญญาก่อสร้างที่เสนอราคาและลงนามไว้กับทางราชการภายในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 โดยสัญญาก่อสร้างดังกล่าวจะต้องมีผลบังคับใช้ หรือยังมีนิติสัมพันธ์กันอยู่ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ให้ขยายระยะเวลาสัญญาออกไปได้อีก 180 วัน ในกรณีอายุสัญญา ก่อสร้างน้อยกว่า 180 วัน ก็ให้ขยายเวลาได้เท่ากับอายุสัญญาเดิม เว้นแต่ในกรณีที่งานแล้วเสร็จก่อน ระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาได้ตามที่ก่อสร้างจริง

1.2 สัญญาก่อสร้างที่เสนอราคาไว้กับทางราชการภายในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 และลงนามหลังวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ให้ขยายระยะเวลาสัญญาออกไปได้อีก 180 วัน ในกรณีอายุสัญญา ก่อสร้างน้อยกว่า 180 วัน ก็ให้ขยายเวลาได้เท่ากับอายุสัญญาเดิม เว้นแต่ในกรณีที่ งานแล้วเสร็จก่อนระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาได้ตามที่ก่อสร้างจริง

1.3 สัญญาก่อสร้างที่เสนอราคาไว้กับทางราชการหลังวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 จนถึงวันที่ 16 กันยายน 2540 ถ้าลงนามในสัญญาแล้ว หรือจะลงนามในโอกาสต่อไป ให้ ขยายระยะเวลาสัญญาออกไปได้อีก 120 วัน ในกรณีอายุสัญญา ก่อสร้างน้อยกว่า 120 วัน ก็ให้ ขยายเวลาได้ตามที่ก่อสร้างจริง

ให้มีเงื่อนไขประกอบการพิจารณา ดังนี้

/(1) การเสนอ

(1) การเสนอราคาต้องเสนอราคาไว้ภายในวันที่ 16 กันยายน 2540 เท่านั้น

(2) สัญญาที่เสร็จสิ้นไปก่อนวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 จะไม่ได้รับการขยายระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ยกเว้นสัญญายังคงมีนิติสัมพันธ์ตามสัญญาก่อสร้างกันอยู่

(3) การขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด โดยให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณานำเสนอขออนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด โดยให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วันทำการนับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ กรณีที่ได้มีการยื่นเรื่องไว้แล้ว และภายใน 60 วันทำการ นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกรณีที่ยื่นเรื่องใหม่ โดยเรื่องใหม่ผู้รับจ้างจะต้องยื่นขอขยายระยะเวลาเป็นหนังสือภายใน 30 วันทำการนับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ และให้มีผลเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้ว

(4) หากมีการต่ออายุสัญญาก่อสร้างด้วยเหตุตามระเบียบ หรือข้อกำหนดอื่นด้วย ให้พิจารณาตามระเบียบ หรือข้อกำหนดได้ โดยไม่ถือว่ามีเวลาทับซ้อนกับการขยายเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีนี้

(5) กรณีที่เข้าหลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อ (1) และ (2) แล้ว หากมีการปรับในช่วงที่ต้องขยายเวลาสัญญาก่อสร้าง ให้คืนเงินค่าปรับ หรือลด หรืองดค่าปรับ

การคืนเงินค่าปรับ หรือลด หรืองดค่าปรับ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

(5.1) สัญญาที่ครบกำหนดอายุสัญญาก่อนวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 แต่ผู้รับจ้างยังคงปฏิบัติงานต่อไป โดยระยะเวลาปฏิบัติงานคาบเกี่ยวไปถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ผู้ว่าจ้างจะต้องขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้าง โดยเริ่มนับระยะเวลากว้างตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นไป ตามจำนวนวันที่ได้รับการขยาย และมีสิทธิปรับผู้รับจ้างได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่สัญญาสิ้นสุดถึงวันที่ 1 กรกฎาคม 2540 หลังจากนั้น ผู้ว่าจ้างจะต้องคืนเงินค่าปรับ หรือลด หรืองดค่าปรับแก่ผู้รับจ้างจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับการขยายระยะเวลา

(5.2) สัญญาที่ครบกำหนดอายุสัญญาตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นไป ให้คืนเงินค่าปรับ หรือลด หรืองดค่าปรับ ตามจำนวนวันที่ได้รับการขยาย

(6) การขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้าง ให้เริ่มขยายตั้งแต่วันถัดจากวันที่สัญญาสิ้นสุด เว้นแต่สัญญาสิ้นสุดก่อนวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ให้ขยายเวลาให้ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540

/(7) กรณีที่

(7) กรณีที่มีค่าควบคุมงานและหรือค่าจ้างที่ปรึกษา ให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับภาระค่าควบคุมงานและหรือค่าจ้างที่ปรึกษา สำหรับระยะเวลาที่ขยายออกไปโดยผู้รับจ้างจะต้องยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหักค่าควบคุมงานและหรือค่าจ้างที่ปรึกษา ในส่วนที่อนุมัติให้ขยายเวลาด้วย

(8) มติคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ ให้การช่วยเหลือเฉพาะผู้ประกอบการคนไทย หรือกิจการร่วมค้านิติบุคคลสัญชาติไทย และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป โดยไม่ให้มีผลย้อนหลัง

2. การนิรโทษผู้เสนอราคาที่ไม่ประสงค์จะลงนามในสัญญา หรือข้อตกลง งานก่อสร้างที่เสนอราคาไว้กับทางราชการภายในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 หากยังไม่ได้ลงนาม และผู้เสนอราคาไม่ประสงค์จะลงนามในสัญญา หรือลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำงาน ถ้าได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ก็ให้ถอนการเสนอราคา หรือยกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงกันได้ โดยไม่ถือว่าเป็นผู้ทิ้งงานและไม่รับหลักประกันของเสนอราคา หรือเรียกร้องจากผู้ค้ำประกันตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการพัสดุของหน่วยงานนั้น ทั้งนี้ ให้แจ้งความประสงค์ต่อคู่สัญญาทราบเป็นหนังสือภายใน 60 วันทำการ นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติ และในกรณีที่ผู้เสนอราคา หรือผู้รับจ้างรายใดได้รับเงินล่วงหน้า ก็ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้คืนเงินดังกล่าวกับทางราชการก่อนด้วย

เมื่อผู้รับจ้างได้แสดงความประสงค์ที่จะขอเลิกสัญญาหรือข้อตกลง และส่วนราชการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเลิกสัญญา หรือข้อตกลงดังกล่าว จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทางราชการ ก็ให้ส่วนราชการนั้นพิจารณาคงเลิกสัญญา หรือข้อตกลงได้ โดยถือปฏิบัติอนุโลมตามระเบียบพัสดุของหน่วยงานนั้น โดยไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญากันทั้งสองฝ่าย

3. สัญญาที่ไม่ได้รับสิทธิในการขอขยายระยะเวลาสัญญาก่อสร้างตามข้อ 1 และการเสนอราคา หรือสัญญาหรือข้อตกลงที่ไม่ได้รับสิทธินิรโทษตามข้อ 2 ได้แก่ งานกีฬาเอเชียนเกมส์ ณ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2540 งานเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริที่มีกำหนดการแน่นอน

4. หากมติคณะรัฐมนตรีเรื่องนี้ขัด หรือแย้งกับมติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีนี้ และให้สำนักงานประมาณมีอำนาจวินิจฉัยปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้

/5. ผู้ที่จะ

5. ผู้ที่จะได้ประโยชน์จากมาตรการนี้ คือ ผู้ที่ได้ร้องขอเข้ามาภายในกำหนดเวลาที่ทางคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้

6. ผู้ที่ได้ร้องขอและได้รับประโยชน์จากมาตรการนี้แล้ว หากไปยื่นหรือร่วมยื่นข้อเรียกร้องอื่นใดต่อรัฐบาลที่ขัดหรือมากกว่ามาตรการช่วยเหลือตามที่กำหนดไว้นี้ ให้ถือว่าละสิทธิในการรับประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวนี้ทั้งสิ้น

7. กรณีสัญญาอื่นๆ ที่ทำกับทางราชการไว้นอกเหนือจากสัญญาก่อสร้าง หากได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ก็ให้อนุโลมใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกับสัญญาก่อสร้าง

8. เงื่อนไข หลักเกณฑ์ สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2810627

ที่ นร 0205/ว 114

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/15791

ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2544

ด้วยสำนักงบประมาณได้เสนอเรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ทั้ง 3 ข้อ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามที่เสนอ เป็นกรณีเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยมีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วในบางกรณีอาจมีเงินลดตามสัญญาฯ ส่วนราชการควรดูแลเรื่องนี้ด้วย

2. เนื่องจากการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) รัฐต้องจ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมากขึ้น และเป็นช่องทางในการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น มาตรการระยะยาวควรต้องเร่งดำเนินการ และตามข้อเสนอก็ไม่มีมาตรการระยะกลาง จึงมอบให้สำนักงบประมาณร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณากำหนดมาตรการระยะกลางและระยะยาว โดยให้นำมาตรการระยะยาวมาเป็นมาตรการระยะกลาง แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2809000 ต่อ 324-5

โทรสาร 2809064

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ โทร. 273-9921

ที่ นร 0407/15791

วันที่

21 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) และ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

เรื่องเดิม

สำนักงบประมาณได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ให้เป็นผู้พิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด ซึ่งสำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีมาด้วยดีตลอด แต่เนื่องจากในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจถดถอย ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างที่ทำสัญญาแบบปรับราคาได้กับทางราชการประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน อีกทั้งในระยะหลังราคาวัสดุก่อสร้างและราคาน้ำมันมีความผันผวนสูงเป็นผลให้มีปริมาณคำขอเป็นจำนวนมาก เฉลี่ย ประมาณ เดือนละ 400 - 500 เรื่อง ในขณะที่สำนักงบประมาณไม่สามารถเพิ่มอัตราค่าจ้างได้เพราะการถูกจำกัดด้วยมติคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ประกอบกับคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐได้มีมาตรการเร่งรัดกำหนดระยะเวลาและขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มค่าก่อสร้าง (ค่า K) โดยสำนักงบประมาณให้เสร็จภายใน 20 วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำขอ รายละเอียดตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ ที่ นร(ปปร)0701/3517 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2543 อันทำให้การพิจารณาต้องเร่งรัดและรวดเร็วกว่าเดิมอีกหลายเท่าตัว หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นปัญหาการอนุมัติล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ประเด็นพิจารณา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความล่าช้าเนื่องจากข้อจำกัดข้างต้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัว การตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นไปอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินที่ให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดและอนุมัติให้จ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยการปรับปรุงมาตรการตามมติ คณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ง 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 หรือไม่

ความเห็นสำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้ว มีความเห็นเพื่อให้สามารถบรรเทาภาวะความเดือดร้อนเนื่องจากการขาดสภาพคล่องของผู้รับจ้างเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นการส่งเสริม มาตรการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบของสำนักงานประมาณให้แก่ส่วนราชการตามมาตรการการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน สำนักงานประมาณเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติ ดังนี้

1. ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างก่อสร้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ในขั้นต้นเห็นควรมอบอำนาจให้สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยใช้คู่มือและเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ 1 เพื่อให้การตรวจสอบเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน และให้สำนักงานประมาณมีอำนาจแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด ทั้งนี้ งานจ้างเหมาก่อสร้างของทางราชการทุกประเภทที่ต้องนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ หากจะมีการกำหนดข้อตกลงกรณีพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาให้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาดไว้ในสัญญาด้วย ขอให้ระบุข้อยกเว้นให้ชัดเจนว่าไม่รวมถึงเรื่องการพิจารณาตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุดตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532

ทั้งนี้ เมื่อได้อนุมัติตามข้อ 1 แล้วให้รายงานสำนักงานประมาณเพื่อทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันอนุมัติ

ในการดำเนินงานตามข้อ 1 ให้มีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน ดังนี้

(1) เรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณ เนื่องจากได้มีระเบียบบริหารงบประมาณ กำหนดแนวทางเรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณรายการเงินงบกลาง และเงินงบประมาณ เหลือจ่ายของส่วนราชการ จึงต้องมีมาตรการมอบหมายในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

เงินเหลือจ่ายของส่วนราชการ

โดยปกติการใช้จ่ายเงินชดเชยต่าง ๆ จะต้องเจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการเป็นอันดับแรก โดยอนุมัติจากเงินประจำงวดเหลือจ่ายของส่วนราชการรายการสิ่งก่อสร้าง ซึ่งสำนักงานประมาณจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการมีอำนาจในการอนุมัติจ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ส่วนกรณีอนุมัติเงินงบประมาณเหลือจ่ายทั่วไป ให้ขออนุมัติจากสำนักงานประมาณตามปกติ ทั้งนี้ สำนักงานประมาณจะไม่อนุมัติให้โอนเงินเหลือจ่ายไปใช้ในรายการใด ๆ จนกว่าส่วนราชการจะหมดภาระการจ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) แล้ว

เงินงบกลาง

กรณีส่วนราชการได้พิจารณาอนุมัติตามข้อ 1 แล้ว แต่ไม่มีเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการโอนมาใช้ได้ จะต้องขอใช้จ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จากเงินงบกลาง ขอให้ส่วนราชการเสนอขออนุมัติจัดสรรต่อสำนักงานประมาณ

(2) เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก็มีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

1) ให้ส่วนราชการดำเนินการเรื่องดังกล่าว โดยใช้คู่มือการตรวจสอบ และคำนวณเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และสูตรของมติคณะรัฐมนตรี ที่สำนักงานประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ 1

2) สำนักงานประมาณจะเตรียมความพร้อมของส่วนราชการต่าง ๆ โดยจัดการฝึกอบรมในรูปของหน่วยเฉพาะกิจเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เพื่อความรวดเร็วและคล่องตัว โดยจัดกลุ่ม หรือคณะวิทยากร ชี้แจง ถ่ายทอดและทำความเข้าใจให้กับส่วนราชการ

2. การกระจายอำนาจความรับผิดชอบของสำนักงานประมาณในการตรวจสอบและอนุมัติเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้แก่หน่วยงานภาครัฐดังกล่าวข้างต้น เพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากและเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ รวมทั้งจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐนำไปปฏิบัติ สมควรให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

3. มาตรการระยะยาว เนื่องจากการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้นั้น ก็เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพในภาวะสินค้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลงผิดปกติ สำนักงานประมาณจึงเห็นสมควรให้มีการยกเลิกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจกลับสู่ภาวะปกติ เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบงบประมาณประจำปี โดยขอให้สำนักงานประมาณศึกษาถึงผลดี ผลเสีย และผลกระทบแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

พลทรัพย์ ปิยะอนันต์

(นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

ภาคผนวก ข

หนังสือเวียนสำนักงบประมาณ

(สำเนา)

ที่ นร 0401/ว 209

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

22 กันยายน 2532

เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง
เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24
สิงหาคม 2532
2. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ กพส. 7/2532 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2532

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติวันที่ 22 สิงหาคม 2532 อนุมัติตามที่คณะกรรมการ
เฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้างเสนอเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และ
วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ทั้ง 6 ข้อ โดยข้อ 1 ให้ตัดคำว่า "ก่อนหรือ" ออก และ
ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น
ที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อ
ไป โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เวียนแจ้งให้ทราบแล้ว (ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย) นั้น

สำนักงบประมาณขอเรียนชี้แจงและชักชวนความเข้าใจในทางปฏิบัติดังนี้

1. การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้เฉพาะงานก่อสร้างที่ลงนามหลังวันที่ 28
มิถุนายน 2531 (ตามเอกสารผนวก ก.) มีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.1 เป็นงานก่อสร้างที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ยกเว้นสัญญาเดิม
ที่ระบุให้ใช้หรือไม่ให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้อยู่แล้ว

1.2 งานที่จะได้รับการพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือลดค่างานตามหลักเกณฑ์
จะต้องเป็นงานที่ได้มีการส่งมอบงานภายหลังวันที่ 24 เมษายน 2532 เป็นต้นไป

1.3 ให้ผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญาและมีสิทธิได้รับการชดเชยตามหลักเกณฑ์ขอ
ทำความเข้าใจกับผู้ว่าจ้างเพื่อแก้ไขสัญญาเดิมให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายใน 45 วัน นับตั้ง
แต่วันที่ 22 สิงหาคม 2532 และให้ผู้ว่าจ้างดำเนินการแก้ไขสัญญา (ตามตัวอย่างการแก้ไขเพิ่มเติม
สัญญาเดิม เอกสารหมายเลข 1) ดังกล่าว ให้เสร็จภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งขอแก้ไข
สัญญาจ้างเหมาเดิมจากผู้รับจ้าง

2. การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับงานก่อสร้างเป็นการถาวร (ตามเอกสารผนวก ข.) มีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ดังนี้

2.1 เป็นงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมซึ่งเบิกจ่ายค่า งานในลักษณะหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่นที่ เบิกจ่ายในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

2.2 เป็นงานก่อสร้างที่ดำเนินการจัดจ้างภายหลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ วันที่ 22 สิงหาคม 2532

2.3 ผู้ว่าจ้างจะต้องแจ้งและประกาศให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบในประกาศแจ้ง ความประกวดราคาหรือในเอกสารสำหรับกรณีที่มีการจัดจ้างโดยวิธีอื่น พร้อมทั้งระบุในสัญญาจ้าง ด้วยว่างานก่อสร้างนั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ตลอดจนกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานได้อย่างชัดเจน

3. ในการขอปรับเพิ่มหรือลดค่างานตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ตลอดจน ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 156 ลง วันที่ 7 ตุลาคม 2531 ซึ่งต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณนั้น ขอให้ส่วนราชการฯ ดำเนิน การดังนี้

3.1 พิจารณาตรวจสอบการปรับเพิ่มหรือลดค่างานตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ถูกต้องก่อนที่จะขอทำ ความตกลงกับสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ในกรณีที่ม้งานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียว กัน ขอให้แยกค่างานแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้น ๆ และให้สอดคล้อง กับสูตรที่ได้กำหนดไว้

3.2 เมื่อดำเนินการตามข้อ 3.1 แล้ว ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ โดยระบุแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างตามสัญญาและแต่ละงวดที่ขอเงินชดเชยให้ชัดเจน พร้อมจัด ส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

- (1) หนังสือที่ผู้รับจ้างขอแก้ไขสัญญาเดิมให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้
- (2) สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเดิมให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้
- (3) ประกาศแจ้งความประกวดราคา
- (4) สัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง

- (5) หนังสือการต่ออายุสัญญา (ถ้ามี)
- (6) หนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้าง
- (7) หนังสือที่ผู้รับจ้างขอเงินชดเชยพร้อมวิธีการคำนวณ

กรณีตามนัยข้อ 1 และตามนัยมติคณะรัฐมนตรีแห่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่
นร 0203/ว 156 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2531 ให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณา ข้อ 3.2 (1) – (7)
และกรณีตามนัยข้อ 2 ให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณาข้อ 3.2 (3) – (7)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บติ จุณณานนท์

(นายบติ จุณณานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองกลาง

โทร. 2710092 ต่อ 245

ที่ นร 0407/ว 85

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

13 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญา
แบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
2. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0401/ว 209 ลงวันที่ 22 กันยายน 2532

ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาก่อสร้าง โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป และตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 2 สำนักงานประมาณได้ชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว นั้น จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาปรากฏว่า มีส่วนราชการเป็นจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจแนวทางและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้การส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้สำนักงานประมาณตรวจสอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงานขอให้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ทำให้การพิจารณาต้องล่าช้าออกไป ประกอบกับขณะนี้ เป็นระยะที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้มีมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นที่ทำสัญญากับทางราชการในหลายกรณี รวมถึงการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ด้วย ซึ่งทำให้ปริมาณงานเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยตามสัญญาแบบปรับราคาได้เพิ่มขึ้นมากเป็นทวีคูณ

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว สำนักงานประมาณจึงขอเรียนชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติดังนี้

/1. มติคณะรัฐมนตรี

1. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับงานก่อสร้างเป็นการถาวร (ตามเอกสารผนวก ข.) สำหรับงานก่อสร้างที่ดำเนินการจัดจ้างภายหลังวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ วันที่ 22 สิงหาคม 2532 โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ดังนี้

1.1 ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากเดือนที่เปิดซองมากกว่า 4% ขึ้นไป

1.2 ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซม ซึ่งเบิกจ่ายค่างานในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

1.3 ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาหรือในเอกสารสำหรับกรณีที่มีการจ้างโดยวิธีอื่น พร้อมทั้งระบุในสัญญาจ้างด้วยว่าการจ้างเหมานั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ตลอดจนกำหนดประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ทำให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานไว้ชัดเจน

1.4 ในกรณีขอเพิ่มค่างานก่อสร้าง ผู้รับจ้างต้องเรียกร้องภายใน 90 วัน นับจากวันถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้ายเป็นวันแรก จนถึงวันที่ผู้รับจ้างแจ้งความจำนงค์ขอเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ที่ส่วนราชการประทับตรารับเป็นวันสุดท้าย

2. ในการขอเงินเพิ่มหรือลดค่างานตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งต้องขอทำความเข้าใจกับสำนักงานประมาณนั้น ขอให้ส่วนราชการฯ ระบุแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างตามสัญญาแต่ละงวดที่ขอเงินชดเชยให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

2.1 ประกาศแจ้งความประกวดราคา พร้อมเอกสารประกวดราคาจ้าง หรือใบเสนอราคาโดยวิธีอื่น

2.2 สัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง พร้อมเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

2.3 หนังสือขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างที่ส่วนราชการประทับตรารับตามระเบียบฯ

/2.4 รายละเอียด

- 2.4 รายละเอียดประมาณราคาของผู้รับจ้าง
- 2.5 หนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้างงวดที่ขอเงินเพิ่ม
- 2.6 หนังสือต่ออายุสัญญา (ถ้ามี)
- 2.7 หนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าปฏิบัติงาน (ถ้ามี)
- 2.8 เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือตอบข้อหารือจากสำนักงานประมาณ

(ถ้ามี)

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี สุขสถาพร)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 1552, 3500

ที่ นร 0407/ว 16

สำนักงานประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

18 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญา
แบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
2. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0401/ว 209 ลงวันที่ 22 กันยายน 2532
3. หนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/ว 85 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541

ตามที่สำนักงานประมาณได้เวียนหนังสือชักซ้อมความเข้าใจเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว ผลการปฏิบัติในระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่าการจัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้สำนักงานประมาณตรวจสอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 2 และ 3 ทำให้การพิจารณาล่าช้าและมีปริมาณงานเรื่องค่า K สะสมเป็นจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

สำนักงานประมาณจึงขอเรียนชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อให้การพิจารณาเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้นดังนี้

1. ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่กฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐจัดส่งรายละเอียดประกอบการพิจารณาไม่ครบตามรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย สำนักงานประมาณจะแจ้งให้ทราบเพื่อขอให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมภายในระยะเวลา 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้แจ้ง หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่สามารถจัดส่งรายละเอียดให้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาดังกล่าว สำนักงานประมาณจะดำเนินการส่งเรื่องคืนต่อไป

/2. ในกรณี

2. ในกรณีที่ผู้รับจ้างขอเงินชดเชยค่าก่อสร้างนั้น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ ที่เป็นผู้สัญญาควรรีบดำเนินการตรวจสอบและขอทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณโดยเร็ว และเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดใดงวดหนึ่งแล้ว ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ สามารถขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างสำหรับงวดนั้น ๆ ได้ทันที หรือทยอยขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามที่เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องรอจนถึงระยะเวลาที่ผู้รับจ้างส่งงานงวดสุดท้าย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 1552, 3500

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/ว 23

สำนักงานประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

11 ธันวาคม 2541

เรื่อง การรับรองสำเนาเอกสารประกอบการขอเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับ
ราคาได้ (ค่า K)

เรียน

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
2. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0401/ว 209 ลงวันที่ 22 กันยายน 2532
3. หนังสือสำนักงานประมาณ ส่วนที่สุด ที่ นร 0407/ว 85 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541
4. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0407/ว 16 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2541

ด้วยปรากฏว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการ
บริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและ
หน่วยงานอื่นของรัฐจัดส่งรายละเอียดเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาการขอเงิน ชดเชย
ค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ในลักษณะที่สับสนและไม่ชัดเจนโดยเฉพาะ
การจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ผู้รับรองสำเนาลงลายมือชื่อ (ลายเซ็น) ไม่ตรงตามเรื่องเดิมอันจะก่อให้เกิด
ผลเสียหายแก่ราชการได้ เช่น เอกสารประกาศประกวดราคาฯ และสัญญาจ้างซึ่งต้องระบุว่า
ต้องใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่
ให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานโดยไม่ชัดเจน โดยเฉพาะกรณีเอกสารประกอบแนบท้ายประกาศ
ประกวดราคาฯ และเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง

ฉะนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานประมาณจึงขอให้ส่วน
ราชการและรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ฯลฯ โปรดพิจารณาจัดส่งรายชื่อพร้อมทั้งตำแหน่งและ
ลายมือชื่อ (ลายเซ็น) ของข้าราชการระดับ 5-7 ขึ้นไปอย่างน้อย จำนวน 3 คน ที่ส่วนราชการมอบ
หมายให้เป็นผู้รับผิดชอบในการรับรองว่าเอกสารดังกล่าวว่าได้ถ่ายสำเนาจากต้นฉบับจริง สำหรับ
กรณีรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ฯลฯ นั้น ให้พนักงานที่มีตำแหน่งเทียบเท่าข้าราชการระดับ 5-7
ขึ้นไปเป็นผู้รับรองสำเนาเอกสาร

/จึงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และกรุณาแจ้งให้สำนักงานงบประมาณทราบ ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการตรวจสอบ หลักฐานประกอบการพิจารณาต่อไป สำนักงานงบประมาณขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 3510

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/ว 24

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

2 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของ

หน่วยงานภาครัฐ ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543 จำนวน 6 หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ 22 สิงหาคม 2532 กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับงานก่อสร้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป เนื่องจากการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ทำให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นคู่สัญญากับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้รับความเดือดร้อน คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ จึงได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

สำนักงานประมาณในฐานะหน่วยงานซึ่งเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและตรวจสอบให้ความเห็นชอบตามกระบวนการภายในระยะเวลา เรื่องละ 20 วันทำการ จึงขอเรียนชี้แจงและชักจูงความเข้าใจในทางปฏิบัติ ดังนี้

1. การขอเงินเพิ่มเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ผู้รับจ้างได้มีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้ายเป็นวันแรก จนถึงวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือขอเงินเพิ่มค่างานที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจประทับตรารับตามระเบียบฯ เป็นวันสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มี

/สิทธิเรียกร้อง

สิทธิเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว และการพิจารณาเงินเพิ่มหรือลดและการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

2. การขอเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนค่างานก่อสร้างตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมทั้งแนวทางของคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณนั้น ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการ ดังนี้

2.1 พิจารณาตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณาให้ครบถ้วน ก่อนนำเสนอขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ

2.2 พิจารณาตรวจสอบรายละเอียดประกอบการขอเงินเพิ่มหรือลดค่างานตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีให้ถูกต้อง โดยไม่ต้องรอให้สิ้นสุดงานงวดสุดท้าย หรือไม่ต้องรวมหลาย ๆ สัญญาในคราวเดียวกัน แล้วจึงขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ในกรณีมีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน ขอให้แยกค่างานแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้น และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละงวดที่ขอเงินเพิ่ม

3. เมื่อส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามข้อ 2 แล้ว หากผู้รับจ้างปฏิบัติไม่ครบถ้วนถูกต้อง จำเป็นที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องส่งเรื่องดังกล่าวคืนผู้รับจ้าง เพื่อดำเนินการใหม่ให้ครบถ้วนและถูกต้อง เพื่อขจัดความล่าช้า อันเกิดจากความไม่สมบูรณ์ของเอกสารเสนอขอ และหากผู้รับจ้างดำเนินการครบถ้วนและถูกต้องแล้ว ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณภายใน 30 วันทำการ สำหรับกรณีหน่วยงานของรับผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนกลาง และภายใน 40 วันทำการ สำหรับกรณีหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือขอเงินเพิ่มที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจประทับตรารับตามระเบียบฯ โดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจคู่สัญญาส่งเรื่องผ่านส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัดไปยังสำนักงบประมาณ พร้อมทั้งระบุแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างตามสัญญา และแหล่งที่มาของจำนวน

/เงินที่ขอ

เงินที่ขอเพิ่มหรือลดค่างานที่ถูกต้องแต่ละงวด ตลอดจนระบุหน่วยเบิกจ่ายว่าจะจ่ายที่ส่วนกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดใดให้ชัดเจน

4. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดส่งเอกสารและรับรองความถูกต้องเพื่อประกอบการพิจารณาของสำนักงานประมาณ ดังนี้

- (1) สำเนาประกาศแจ้งความประกวดราคา พร้อมเอกสารประกวดราคาจ้าง หรือใบเสนอราคาโดยการว่าจ้างวิธีอื่น
- (2) สำเนาสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง
- (3) สำเนานั่งสือการต่ออายุสัญญา (ถ้ามี)
- (4) สำเนานั่งสือส่งมอบงานของผู้รับจ้าง (ทุกงวดที่ขอเงินเพิ่ม)
- (5) สำเนาดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนที่เปิดซองประกวดราคาหรือเสนอราคา โดยวิธีอื่น และเดือนที่ส่งมอบงานทุกเดือนที่ขอเงินเพิ่ม
- (6) สำเนาบัญชีรายละเอียดการก่อสร้างของผู้รับจ้าง (Bill of Quantities)
- (7) ต้นฉบับหนังสือที่ผู้รับจ้างขอเงินเพิ่ม พร้อมวิธีการคำนวณ
- (8) เอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น หนังสือตอบข้อหารือจากสำนักงานประมาณ (ถ้ามี)
- (9) กรณีที่หลักฐานเอกสารไม่ชัดเจน ขอให้ส่งสำเนาฉบับตัวจริงเพื่อประกอบการพิจารณา

5. หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่สามารถจัดทำรายละเอียดประกอบการพิจารณา เพื่อการเสนอขอตามนัยดังกล่าวข้างต้น สำนักงานประมาณจำเป็นต้องส่งเรื่องคืนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการใหม่อีกครั้งหนึ่ง และไม่ถือเป็นเรื่องสืบเนื่องในการปฏิบัติงานพิจารณาขุดเซยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และจะเริ่มนับเวลาเริ่มต้น โดยใช้วันที่ได้รับเอกสารเพิ่มเติมซึ่งถือว่าสมบูรณ์ครบถ้วนในรายละเอียดประกอบการพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลทรัพย์ ปิยะอนันต์

(นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 273-9027-28 ต่อ 3549 โทรสาร 273-9240

ที่ นร 0407/ว 150

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

24 สิงหาคม 2544

เรื่อง การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้าง
ตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 114 ลงวันที่
15 มิถุนายน 2544

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการอนุมัติจ่ายเงินขาดแคลนค่าจ้างก่อสร้าง หรือ
เรียกคืนเงินค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน
ค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้า
ของสัญญาจ้างก่อสร้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือ
ลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคา
ได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) ตั้งแต่ปี
งบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการอนุมัติ
จ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้าง ของหน่วยงานภาครัฐคู่สัญญา เป็นไปด้วยความ
สะดวกรวดเร็วและถูกต้อง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงาน
ประมาณ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุมัติจ่ายเงินขาดแคลน
ค่าจ้างก่อสร้าง หรือ เรียกคืนเงินค่าจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย เพื่อให้ ถือปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

/จึงเรียนมา.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์)
ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 0 2273 9027 – 28 ต่อ 3510

โทรสาร 0 2273 9240

**หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ การอนุมัติจ่ายเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง
หรือเรียกคืนเงินค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)**

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 มอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐ คู่สัญญาจ้างก่อสร้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยให้เจียดจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นลำดับแรก และจากงบประมาณรายจ่ายงบกลางในลำดับต่อไป นั้น

สำนักงานงบประมาณจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอนุมัติการจ่ายเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างและการเรียกคืนเงินค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยมอบอำนาจให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐมีอำนาจในการบริหารงบประมาณรายจ่ายบางประการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐจะอนุมัติการจ่ายเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง หรือการเรียกคืนเงินค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เฉพาะสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างสัญญาละไม่เกิน 50 ล้านบาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) โดยการตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณาให้ครบถ้วนและถูกต้อง รวมทั้งการคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้างสำหรับสัญญาจ้างดังกล่าว เป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐที่จะต้องพิจารณาดำเนินการให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และถูกต้อง

2. เมื่อพิจารณาตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของเอกสารประกอบการพิจารณาแล้ว การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่ลงนามกับผู้รับจ้าง ภายใต้เงื่อนไข หลักเกณฑ์ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ในหนังสือคู่มือที่สำนักงานงบประมาณกำหนดโดยเคร่งครัด

3. ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจ่ายเงินเพิ่มค่างานสิ่งก่อสร้างให้ผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐมีอำนาจดำเนินการ ดังนี้

ก. กรณีงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

3.1 ให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวดจากหมวดรายจ่าย งานหรือโครงการในแผนงานใดไม่ว่าจะเบิกจ่ายจากสำนักเบิกแห่งใดไปตั้งจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ในงานหรือโครงการและสำนักเบิกที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินเพิ่มภายใต้แผนงานเดียวกัน เพื่อเบิกจ่ายเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามจำนวนเงินที่คำนวณและตรวจสอบความถูกต้องแล้วให้ผู้รับจ้าง สำหรับหมวดรายจ่าย ดังนี้

- 1) หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สำหรับรายการที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้วมีเงินประจำงวดเหลือจ่าย หรือรายการที่หมดความจำเป็นในการจัดหาแล้ว
- 2) หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ที่สามารถเจียดจ่ายได้
- 3) หมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นที่ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับการจัดสรรเงินประจำงวดแล้วมีเงินเหลือจ่าย หรือรายการที่หมดความจำเป็นในการใช้จ่ายแล้ว

สำหรับการโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวดต่างแผนงานจะต้องขออนุมัติต่อสำนักงบประมาณก่อน

3.2 ให้หน่วยงานภาครัฐขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณต่อสำนักงบประมาณ ในกรณีที่ได้ตรวจสอบสัญญาจ้างก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ที่ได้ลงนามไว้แล้วปรากฏว่ามีความจำเป็นจะต้องจ่ายเงินเพิ่มค่างาน ให้ขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณและขออนุมัติเงินประจำงวดจากหมวดรายจ่าย งานหรือโครงการ ในแผนงานและสำนักเบิกใดเพื่อไปตั้งจ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ในงานหรือโครงการและสำนักเบิกที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินเพิ่มค่างานภายในแผนงานเดียวกันหรือต่างแผนงานกันโดยเร็ว เพื่อเบิกจ่ายให้กับผู้รับจ้างต่อไป

ข. กรณีงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

3.3 ให้หน่วยงานภาครัฐขออนุมัติจัดสรรเงินประจำงวดงบกลาง เพื่อเบิกจ่ายค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาจ้างก่อสร้างที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่างานเพิ่มต่อสำนักงบประมาณ ในกรณีที่ไม่สามารถเจียดจ่ายจากงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ 3.1 - 3.2 แล้ว และสำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรเงินงบกลางให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในลักษณะ

ค่าสิ่งก่อสร้าง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

การขอเงินประจำงวดตามวรรคแรก ให้หน่วยงานภาครัฐจัดส่งเอกสารรายละเอียดประกอบคำขออนุมัติเงินประจำงวด งบกลาง ตามแบบ ง. 222 และแบบ ง. 232 ที่สำนักงานประมาณกำหนด โดยให้แสดงรายละเอียดเลขที่สัญญา รายการก่อสร้าง งวดงาน และจำนวนเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมสำเนาหนังสือการอนุมัติเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างที่หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนอนุมัติแล้ว ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการกองคลังหรือผู้อำนวยการกองอื่น ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้รับรองว่าเอกสารถูกต้องด้วย

4. สำหรับงานจ้างเหมาก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีความจำเป็นต้องเพิ่มเงินค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ภายหลังจากที่ได้ใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานแล้ว หรือได้จ่ายตามสัดส่วนแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างนั้นแล้ว มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินเพิ่มเติมให้ดำเนินการ ตามข้อ 3 โดยอนุโลม

5. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องลดเงินค่างาน และเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้หน่วยงานภาครัฐคู่สัญญาดำเนินการตรวจสอบเอกสารสัญญาต่างๆ เพื่อคำนวณเงินที่จะต้องเรียกคืนจากผู้รับจ้างให้ถูกต้องครบถ้วน แล้วรีบดำเนินการเรียกคืนเงินตามแนวทางที่เคยถือปฏิบัติโดยเร็ว

6. กรณีหน่วยงานภาครัฐที่เป็นหน่วยงานนำร่องตามโครงการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ การจ่ายเงินเพิ่มค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้เจียดจ่ายจากเงินประจำงวดในงบลงทุน หรือโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวดจากงบดำเนินงาน หรืองบเงินอุดหนุนของงานหรือโครงการในสำนักเบิกโค ไปตั้งจ่ายในงบลงทุนรายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ของงานหรือโครงการและสำนักเบิกที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินเพิ่มภายใต้แผนงานเดียวกันเพื่อเบิกจ่ายให้ผู้รับจ้าง

กรณีเป็นงบประมาณเหลือจ่าย หรือเงินงบกลางให้หน่วยงานนำร่องขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงรายการหรือขออนุมัติงบกลางแล้วแต่กรณี ต่อสำนักงานประมาณตามความจำเป็นเพื่อไปตั้งจ่ายในงบลงทุน รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ของงานหรือโครงการ และสำนักเบิกที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินเพิ่มภายใต้แผนงานเดียวกัน เพื่อเบิกจ่ายเป็นเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้ผู้รับจ้าง

7. กรณีหน่วยงานภาครัฐใดมีเงินนอกงบประมาณหรือเงินอื่นใด อาจพิจารณานำเงินดังกล่าวมาใช้จ่ายเป็นเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้

8. เมื่อหน่วยงานภาครัฐ สั่งโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวดเพื่อเบิกจ่ายเป็นค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ หรือเรียกคืนเงินจากผู้รับจ้างแล้ว ให้รายงานให้สำนักงานงบประมาณทราบภายใน 15 วัน นับจากวันสั่งโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าว

9. หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์นี้ภายในจังหวัดเดียวกันก็ได้

10. กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้สำนักงานงบประมาณเป็นผู้วินิจฉัย และให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงานงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

11. การปฏิบัตินอกเหนือจากหลักเกณฑ์นี้ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ

12. สำนักงานงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ภาคผนวก ค
หนังสือที่เกี่ยวข้อง

สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย
THAI CONTRACTORS ASSOCIATION

110 ถนนวิทยุ กรุงเทพมหานคร 10500 โทร. 2510697, 2522953
110 WIRELESS ROAD, BANGKOK 10500 TEL. 2510697, 2522953

ด่วนที่สุด
ที่ 59/2532

15 พฤษภาคม 2532

เรื่อง ขอรบผลการพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง
กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ผ่าน ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายพงษ์ สารสิน)
อ้างถึง หนังสือของสมาคมฯ ด่วนที่สุด ที่ 46/2532 ลงวันที่ 24 เมษายน 2532

ตามที่สมาคมฯ ได้มีหนังสือกราบเรียน ฯพณฯ ขอให้รับพิจารณาแก้ปัญหาวัสดุ
ก่อสร้างขาดแคลนและมีราคาสูง และขอความกรุณาให้ ฯพณฯ ได้พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การ
ช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง รวม 6 ประการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ระยะเวลาได้ล่วงเลยไปนานแล้ว สมาคมฯ ยังไม่ได้รับคำตอบผลการ
พิจารณาให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลแต่ประการใด ขณะนี้ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างซึ่งมี
สัญญางานกับราชการอยู่ก่อนแล้ว ต่างได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส ราคาวัสดุก่อสร้างไม่
อยู่ในภาวะปกติเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากมาย และมีปริมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนและขาดสน แม้จะมี
เงินสดอยู่ในมือก็มีอาจหาซื้อได้ ทำให้งานที่ดำเนินการอยู่ล่าช้า รวมทั้งผู้ขายฉวยโอกาสกำหนด
หลักเกณฑ์การซื้อขายที่ไม่เป็นธรรม ผลกระทบที่เกิดขึ้นก็คือความสูญเสียอันเกิดจากค่าแรงงาน
ที่ต้องรอคอยอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ค่าบริหารงานและต้นทุนการก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้นเป็น
เงาตามตัว ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขโดยรีบด่วน ก่อนที่บรรดาผู้รับ
เหมาจะต้องทิ้งงาน หากเกิดปัญหาเช่นนี้จริง ความเดือดร้อนกระทบกระเทือนจะต้องเกิดขึ้นใน
วงการก่อสร้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น คนงานนับจำนวนพันจำนวนหมื่นจะถูกกลอยแพ ภาวะการว่างงานจะ
เกิดขึ้นโดยทั่วไป ซึ่งจะส่งผลกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจเป็นลูกโซ่ ปัญหาทางการเมืองและ
สังคมก็จะตามมา ส่งผลถึงเสถียรภาพของรัฐบาลอีกด้วย

/ด้วยเหตุผล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สมาคมฯ จึงใคร่ขอความกรุณาจาก ฯพณฯ ได้โปรดดำเนินการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวโดยรีบด่วน และใคร่ขอทราบผลการพิจารณาข้อเรียกร้องของสมาคมฯ ตาม ที่สมาคมฯ เคยเสนอให้มีการพิจารณาคือ

1. ขอให้พิจารณาขยายเวลาสัญญาการก่อสร้างสำหรับผู้รับเหมาที่มีสัญญางาน ผูกพันกันข้ามปี พ.ศ. 2532 ออกไปอีก 180 วัน โดยไม่มีเงื่อนไข
 2. สำหรับผู้รับเหมาที่ยื่นขอประกวดราคางานทั้งที่ลงนามในสัญญางานไปแล้ว และจะลงนามในโอกาสต่อไป ขอให้ขยายเวลาในสัญญาออกไปอีก 180 วัน โดยไม่มีเงื่อนไขเช่นกัน หากผู้ที่ลงนามไปแล้ว ทั้งที่กำลังก่อสร้างหรือยังมีได้ลงมือก่อสร้าง หรือยังมีได้ลงนามในสัญญางาน แต่ประสงค์จะขอยกเลิกข้อผูกพัน ก็ขอให้กระทำได้โดยไม่ถือเป็นความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2522 และไม่ริบเงินประกันของ เงินประกันสัญญา
 3. ผู้รับเหมาที่ลงนามในสัญญางานก่อสร้างก่อนและหรือหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 ให้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2531 ทุกสัญญา
 4. ขอให้รัฐบาลพิจารณาผ่อนผันให้มีการนำเหล็กเส้นและลวดแรงดึงสูงทุกชนิด เข้ามาในราชอาณาจักรได้อย่างเสรี โดยยกเว้นอัตราอากรนำเข้าทั้งหมดเป็นการชั่วคราวจนกว่า สถานการณ์เหล็กเส้นในประเทศจะเข้าสู่ภาวะปกติ
 5. ขอให้พิจารณานำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้เป็นการถาวรต่อไป โดยเร็ว โดยการปรับปรุงสูตรการคำนวณใหม่ให้เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ทั้งนี้เพื่อประกันความเสี่ยงอัน เนื่องมาจากวิกฤตการณ์ครั้งนี้ และเพื่อส่งเสริมให้ระบบการจ้างงานอยู่บนพื้นฐานความเป็นธรรม อันจะมีผลให้อุตสาหกรรมก่อสร้างของไทยพัฒนาต่อไป
 6. ขอให้พิจารณาดำเนินการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ที่สำนักงานประมาณกำหนด โดยการตัด "หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างานหรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อ ต้องเรียกเงินค่างานคืน" ออก
- นอกจากนี้สมาคมฯ ใคร่ขอ ฯพณฯ ได้พิจารณาทบทวนช่วยเหลือผู้รับเหมาอีก 4 ข้อ คือ
7. ขอให้พิจารณายกเว้นภาษีการค้าและภาษีรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพงาน ก่อสร้างเป็นการชั่วคราว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนอันเกิดจากสถานการณ์วัสดุก่อสร้างขาดแคลน และขึ้นราคาอย่างไม่เป็นธรรม

/8. ขอให้

8. ขอให้พิจารณาผ่อนผันให้มีการนำเข้ารถบรรทุกใช้แล้ว และยกเว้นอากรการนำเข้ารถบรรทุกใช้แล้วเป็นการชั่วคราว เพื่อผ่อนคลาปัญหาการขาดแคลนรถบรรทุก

9. ขอให้พิจารณาสั่งการให้จังหวัดต่าง ๆ ได้พิจารณาเกี่ยวกับอนุญาตให้มีการระเบิดและย่อยหินได้ตามที่จังหวัดเห็นสมควรและเหมาะสม โดยผ่อนปรนเงื่อนไขที่ว่า "สถานที่ขออนุญาตควรอยู่ห่างไกลชุมชนและบริเวณที่ลัดดา ซึ่งไม่อาจมองเห็นได้จากทางหลวงอันจะทำให้เสียทัศนียภาพธรรมชาติ" ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขดังกล่าวเป็นอุปสรรคอย่างมากในการจัดหาสถานที่ระเบิดและย่อยหิน

10. ขอให้พิจารณาแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ข้อ 59 เรื่องการจ่ายเงินล่วงหน้า โดยขอให้ผู้ว่าจ้างจ่ายเงินล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้าง จำนวนร้อยละ 25 ในวันลงนามในสัญญา และระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ขอให้เบิกตามผลงานเป็นงวดรายเดือน

จึงขอกราบเรียนมาเพื่อ ฯพณฯ ได้โปรดพิจารณาอย่างรีบด่วน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้ข่าวผลการพิจารณาแก้ไขในเวลาอันรวดเร็วที่สุด ก่อนเหตุการณ์จะสายเกินแก้ ทั้งนี้ สภา ฯ ใคร่ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ดุลยกร ภิญโญสินวัฒน์
(นายดุลยกร ภิญโญสินวัฒน์)
นายกสมาคมฯ

สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย
THAI CONTRACTORS ASSOCIATION

110 ถนนวิทยุ กรุงเทพมหานคร 10500 โทร. 2510697, 2522953

110 WIRELESS ROAD, BANGKOK 10500 TEL. 2510697, 2522953

ที่ 78/2532

22 พฤษภาคม 2532

เรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับความล่าช้าในการแก้ไขสัญญาเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้
กราบเรียน ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายพจน์ สารสิน)

ด้วยสมาชิกของสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย และผู้รับเหมาก่อสร้างทั่วประเทศ
จำนวนมากที่รับงานก่อสร้างกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการ
บริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้ร้องเรียนมาถึงสมาคมฯ เกี่ยวกับการที่หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ
และหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่ได้ปฏิบัติตาม
มติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 156 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2531 เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือ
ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง ซึ่งในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ข้อ 3 กำหนดไว้ว่า "ให้คู่สัญญา
ดำเนินการแก้ไขสัญญาดังกล่าวให้เสร็จภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งขอแก้ไขสัญญา
จ้างเหมาเดิมจากผู้รับจ้าง" โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้รับเหมาที่มี
สัญญาจ้างเหมาที่เข้าข่ายได้รับการช่วยเหลือได้มีหนังสือขอแก้ไขสัญญาเดิมเป็นสัญญาแบบปรับ
ราคาได้แล้ว แต่ผู้ว่าจ้างไม่ปฏิบัติแก้ไขสัญญาภายในกำหนด 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งขอ
แก้ไขสัญญาจ้างเหมาเดิมจากผู้รับจ้าง และผู้ว่าจ้างอ้างว่า ไม่มีอำนาจลงนามแก้ไขสัญญาตามมติ
คณะรัฐมนตรีได้ และขณะนี้ไม่มีหนังสือขออนุมัติให้ขยายเวลาลงนามเพื่อจะได้ปฏิบัติแก้ไขสัญญา
ได้ จนกระทั่งบัดนี้ระยะเวลาล่วงเลยมานาน ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขสัญญาเลย ทำให้ผู้รับจ้างเหมา
ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

สมาคมฯ จึงขอความกรุณายัง ฯพณฯ ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ฯพณฯ จะกรุณาเป็นที่พึ่ง
ของผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างได้ ทั้งนี้สมาคมฯ ขอกราบขอบพระคุณ ฯพณฯ ล่วงหน้ามา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ดุลยกร ภิญโญสินวัฒน์
(นายดุลยกร ภิญโญสินวัฒน์)
นายกสมาคมฯ

**ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ
เรื่อง การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชย
ค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)**

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พิจารณากำหนดมาตรการให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการ ทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 8 วรรคสอง และข้อ 17 ทวิ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 จึงได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการ

เพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ

มาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชย ค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้กับผู้ประกอบการเป็นระบบเปิด โปร่งใส เสมอภาค เป็นธรรม โดยมีการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างชัดเจน ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจและสามารถคาดหวังต่อการบริหารของหน่วยงานของรัฐได้ คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐจึงได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ขึ้นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอบเขตและลักษณะงาน

ให้ใช้มาตรฐานการปฏิบัติราชการในการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กับหน่วยงานของรัฐ ตามที่กำหนดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งหมายความถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย หน่วยงานอื่นใดของรัฐในต่างประเทศ ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจเฉพาะที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นของรัฐ

สำหรับกรณีที่เป็นการเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้เป็นเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

ขั้นตอน ระยะเวลา และเอกสารประกอบการดำเนินการ

ขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการ

เมื่อหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างได้รับคำขอเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จากผู้ประกอบการ ให้หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

ขั้นตอนดำเนินการ	ระยะเวลา/วันทำการ
1. หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างดำเนินการก่อนส่งสำนักงานประมาณ	
ก. กรณีหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนกลาง	30
ข. กรณีหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค	40
2. สำนักงานประมาณพิจารณาอนุมัติ	20
3. หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างขออนุมัติจากกรมบัญชีกลาง	10
4. กรมบัญชีกลางพิจารณาอนุมัติ	3
5. หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างแจ้งผู้ประกอบการรับเงิน	7

รวม ระยะเวลาดำเนินการ

- 70 วันทำการ สำหรับหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนกลาง
- 80 วันทำการ สำหรับหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมระยะเวลาสำหรับขั้นตอนที่ผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินการเอง และขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ประกอบการแก้ไขหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม หรือดำเนินการใด ๆ ในกรณีที่คำขอไม่ถูกต้อง ครบถ้วน หรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับกำหนด จนถึงวันที่ผู้ประกอบการได้ดำเนินการถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์แล้ว

หากหน่วยงานของรัฐหน่วยใดดำเนินการแล้วเสร็จก่อนระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น ให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปตามขั้นตอนต่อไปโดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ

กรณีที่หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่ทำให้ขั้นตอนการดำเนินการแตกต่างจากที่กำหนดก็ให้ปรับใช้ได้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้กรอบระยะเวลาดำเนินการโดยรวมต้องเป็นไปตามที่กำหนด

ทั้งนี้ หากรัฐประสบปัญหาการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีเพื่อการนี้ไว้ไม่เพียงพอ สำนักงบประมาณมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาเงินเพิ่มเติม โดยประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในการใช้การบริหารงบประมาณเพื่อเจียดจ่ายเงินมาใช้เพื่อการนี้ ก็จะมีผลทำให้การได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะได้รับแจ้งถึงจำนวนเงินที่ควรจะได้รับภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

เอกสารหลักฐานที่ต้องการ

ในการยื่นคำขอเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ผู้ประกอบการจะต้องเตรียมเอกสารเพื่อยื่นต่อหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้าง ดังนี้

1. สำเนาประกาศแจ้งความประกวดราคา พร้อมเอกสารประกอบราคาจ้าง หรือใบเสนอราคาโดยวิธีอื่น
2. สำเนาภาพถ่ายจากคู่มือสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง
3. สำเนานหนังสือการต่ออายุสัญญา (ถ้ามี)
4. สำเนานหนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้าง (ทุกงวดที่ขอชดเชย)
5. ต้นฉบับหนังสือที่ผู้รับจ้างเสนอขอเงินชดเชย พร้อมวิธีคำนวณเงินชดเชยค่า K
6. ต้นฉบับหนังสือการคำนวณรายละเอียดประมาณราคาของผู้ประกอบการ ทั้งค่างานส่วนที่เพิ่มขึ้นและส่วนที่ลดลงเพื่อเรียกเงินคืน
7. สำเนาดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างเดือนที่เปิดของประกวดราคาและเดือนที่ส่งมอบงาน (รับรองสำเนาถูกต้องโดยผู้ประกอบการ)
8. สำเนานหนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าปฏิบัติงาน (ถ้ามี)

ให้หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างมอบสำเนานหนังสือคำขอ ขอเบิกจ่ายเงินชดเชยค่า K พร้อมกับประทับตราหนังสือรับให้ผู้ประกอบการไว้เป็นหลักฐาน

กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือสมบูรณ์ ให้หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบทั้งหมดในคราวเดียวกัน ภายใน 10 วันทำการ

คำมั่นสัญญากับประชาชน

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว เป็นธรรมและพอใจ เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะไปติดต่อกับหน่วยงานของรัฐหน่วยใด เพื่อขอเบิกจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ก็จะได้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ตามมาตรฐาน ดังนี้

- จะได้รับการบริการตามขั้นตอนและพิจารณาแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด
- ข้างต้นอย่างเคร่งครัด
- จะติดประกาศเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการให้ทราบอย่างเปิดเผย
 - จะจัดให้มีแบบฟอร์ม ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์ม และเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการกรอกรายละเอียดและการศึกษา ค้นคว้า ในเรื่องดังกล่าวได้
 - จะจัดให้มีการรับฟัง สำรวจความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการเป็นประจำ
 - จะให้บริการอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และเสมอภาค โดยจัดให้บริการตามลำดับก่อนหลังของการยื่นคำขอ และพร้อมที่จะชี้แจงและเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าตรวจสอบได้
 - จะให้บริการด้วยความเห็นอกเห็นใจ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมและความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดีไว้บริการผู้ประกอบการ
 - จะชี้แจงเหตุผลให้ทราบโดยชัดเจน ในกรณีที่ไม่สามารถบริการได้ตามคำขอ หรือไม่สามารถบริการให้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด และจะแจ้งกำหนดการขยายเวลาพิจารณาในเรื่องนั้น ให้ทราบพร้อมกันด้วย
 - จะปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับการบริการที่ดียิ่งขึ้น
 - จะกำหนดสูตรการคำนวณค่า K ไว้ในสัญญาแต่ละงวดในการทำสัญญาก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐที่มีความพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ และจะขยายให้ครบทุกหน่วยงานในโอกาสต่อไป
 - จะจัดเตรียมสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีให้พร้อมที่จะบริการ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ

รายละเอียดอื่น ๆ

- ผู้ประกอบการจะต้องศึกษาทำความเข้าใจกับเรื่องดังกล่าวนี้ และเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอให้ถูกต้อง และครบถ้วน
- ผู้ประกอบการควรจะยื่นคำขอเงินชดเชยค่า K ในแต่ละงวดเป็นระยะ ๆ โดยไม่ปล่อยเวลาให้เนิ่นนานเกินควร จนทำให้มีปัญหาในการค้นหาเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ
- หากผู้ประกอบการต้องการทราบรายละเอียดนอกเหนือจากนี้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องจะให้คำชี้แจงได้
- หากผู้ประกอบการเห็นว่าไม่ได้รับบริการตามมาตรฐานที่กำหนด อาจสอบถามเพื่อขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอได้โดยตรง ถ้ายังไม่ได้รับคำชี้แจงในเวลาอันสมควรหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ อาจเข้าพบผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับคำขอนั้น ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะประกาศชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวให้ทราบอย่างชัดเจน ณ สถานที่ทำงาน นั้น
- เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนทั้งหมดแล้ว หากยังไม่เป็นที่พอใจ ผู้ประกอบการสามารถส่งหนังสือร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการได้ที่

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการว่าด้วยการศึกษา
เพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ (ปปร)
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กท.10300
โทรศัพท์ 281-5606 หรือโทรศัพท์สายด่วน 1598
โทรสาร 628-6220

ภาคผนวก ง
ประกาศประกวดราคา

ครุฑ

ประกาศกรรมการบินพาณิชย์

เรื่อง ประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร ขนาดพื้นที่ 17,000 ตารางเมตร
ที่ทำอากาศยานสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลข 75 / 2540

ด้วยกรรมการบินพาณิชย์ มีความประสงค์จะประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร ขนาดพื้นที่ 17,000 ตารางเมตร ที่ทำอากาศยานสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้มีสิทธิเสนอราคาจะต้องเป็นนิติบุคคล ผู้มีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง และต้องไม่เป็นผู้ถูกแจ้งเวียนชื่อผู้ทำงานของทางราชการ หรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับกรมและต้องมีผลงานดังนี้

1. มีผลงานก่อสร้างหรือปรับปรุง หรือขยายต่อเติมอาคารที่พักผู้โดยสารการบินที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมระบบปรับอากาศ และระบบสายพานลำเลียงกระเป๋า ของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีราคาค่างานก่อสร้างรวมไม่น้อยกว่า 110 ล้านบาทต่อหนึ่งสัญญาจ้าง (ราคาตามสัญญาไม่รวมค่า K)

2. ผลงานตามข้อ 1 จะต้องเป็นผลงานที่แล้วเสร็จไม่ก่อนปี พ.ศ. 2534 (ให้รวมผลงานในปี พ.ศ. 2534 ด้วย) และจะต้องเป็นผลงานที่เป็นคู่สัญญาโดยตรงและเสร็จเรียบร้อยเป็นผลดีแก่ทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

3. จะต้องมิใช่เป็นผู้ที่เป็นคู่สัญญากับกรรมการบินพาณิชย์ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาจ้าง ที่มีผลงานสะสมล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดเกินกว่าร้อยละ 10 นับถึงเดือนก่อนการเปิดซองประกวดราคาครั้งนี้

ผู้สนใจยื่นซองประกวดราคาดังกล่าว ต้องไปดูสถานที่ด้วยตนเอง ณ ทำอากาศยานสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถ้าไม่เข้าใจแบบรูปหรือรายละเอียดติดต่อสอบถามทางโทรศัพท์ หมายเลข 2862908, 2870320-9 ต่อ 1276

กำหนดยื่นซองประกวดราคาในวันที่ 18 สิงหาคม 2540 ระหว่างเวลา 09.30-10.30 น. ณ ห้องประชุม ฝ่ายพัสดุ กองคลัง กรรมการบินพาณิชย์ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรุงเทพมหานคร และกำหนดเปิดซองประกวดราคาในวันเดียวกัน ตั้งแต่เวลา 10.40 น. เป็นต้น

ผู้สนใจติดต่อขอซื้อเอกสารประกวดราคาในราคาชุดละ 15,000.-บาท (หนึ่งหมื่นห้าพัน บาทถ้วน) ได้ที่ฝ่ายการเงิน กองคลัง กรมการbinพาณิชย์ หุ่นมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร และที่ฝ่าย บริหารท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2540 ในเวลา 08.30 – 15.00 น. และในวันซื้อเอกสารประกวดราคาผู้ซื้อต้องนำหนังสือรับ รองผลงานดังกล่าวข้างต้นฉบับตัวจริงมาแสดงในวันซื้อเอกสารประกวดราคาด้วย หรือติดต่อสอบถามทางโทรศัพท์หมายเลข 2860482 ในวันและเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

ศรีสุข จันทรางศุ
(นายศรีสุข จันทรางศุ)
อธิบดีกรมการbinพาณิชย์

เอกสารประกวดราคาจ้างเลขที่ 75 / 2540

การจ้างเหมาก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารขนาดพื้นที่ 17,000 ตารางเมตร ที่ท่าอากาศยาน
สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

ด้วยกรมการบินพาณิชย์ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “กรม” มีความประสงค์จะประกวดราคาจ้าง
เหมาก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร ขนาดพื้นที่ 17,000 ตารางเมตร ที่ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีข้อแนะนำและข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

1. เอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคา

1.1 แบบใบเสนอราคา	1.4 สูตรการปรับราคา
1.2 แบบสัญญาจ้าง	1.5 แบบรูปและรายการละเอียด
1.3 แบบหนังสือคำประกัน	
(1) หลักประกันซอง	
(2) หลักประกันสัญญา	(3) หลักประกันผลงาน

2. คุณสมบัติของผู้เสนอราคา

2.1 ผู้เสนอราคาต้องเป็นนิติบุคคลผู้มีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง และต้องไม่เป็นผู้ถูกแจ้ง
เวียนชื่อผู้ทำงานของทางราชการ หรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับกรม

2.2 ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกัน ซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้น
ศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้เสนอราคาได้มีคำสั่งให้สละสิทธิ์และความคุ้มกันเช่นนั้น

2.3 ผู้เสนอราคาจะต้อง

1. มีผลงานก่อสร้างหรือปรับปรุง หรือขยายต่อเติมอาคารที่พักผู้โดยสารการบินที่
มีโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมระบบปรับอากาศ และระบบสานพายลำเลียงกระเป๋า ของ
ทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีราคาค่างานก่อสร้างรวมไม่น้อยกว่า 110 ล้านบาทต่อหนึ่งสัญญา
จ้าง (ราคาตามสัญญาไม่รวมค่า K)

2. ผลงานตามข้อ 1 จะต้องเป็นผลงานที่แล้วเสร็จไม่ก่อนปี พ.ศ. 2534 (ให้รวม
ผลงานในปี พ.ศ. 2534 ด้วย) และจะต้องเป็นผลงานที่เป็นคู่สัญญาโดยตรงและเสร็จเรียบร้อยเป็น
ผลดีแก่ทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

3. จะต้องมิใช่เป็นผู้ที่เป็นคู่สัญญากับกรมการบินพาณิชย์ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ
การก่อสร้างตามสัญญาจ้าง ที่มีผลงานสะสมล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดเกินกว่าร้อยละ 10 นับถึง
เดือนก่อนการเปิดซองประกวดราคาครั้งนี้

3. หลักฐานการเสนอราคา

ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอเอกสารหลักฐานแนบมาพร้อมกับซองประกวดราคาดังนี้

3.1 สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งออกให้ไม่เกิน 1 ปี นับถึงวันเสนอราคา และสำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องอย่างละ 1 ฉบับ

3.2 หนังสือมอบอำนาจซึ่งปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมายในกรณีที่ผู้เสนอราคามอบอำนาจให้บุคคลอื่นลงนามในใบเสนอราคาแทน

3.3 สำเนาหนังสือรับรองผลงานก่อสร้าง (ตามข้อ 2.3) พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องโดยมีผู้มีอำนาจ

3.4 ผู้เสนอราคาจะต้องมีรายชื่อวิศวกรโยธา จำนวน 1 นาย อยู่ประจำหน่วยงาน พร้อมหลักฐานใบอนุญาตประกอบวิชาชีพควบคุม

3.5 แผนการทำงานและแผนเวลาในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง

3.6 บัญชีรายการก่อสร้าง (บัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา) ซึ่งจะต้องแสดงรายการวัสดุ อุปกรณ์ ค่าแรงงาน ภาษีประเภทต่าง ๆ รวมทั้งกำไรไว้ด้วย

3.7 บัญชีรายการเอกสารทั้งหมดที่ได้ยื่นพร้อมกับซองประกวดราคา

4. การยื่นซองประกวดราคา

4.1 ผู้เสนอราคาต้องยื่นเสนอราคาตามแบบที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคานี้ โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น และจะต้องกรอกข้อความให้ถูกต้องครบถ้วน ลงลายมือชื่อของผู้เสนอราคาให้ชัดเจน จำนวนเงินที่เสนอต้องระบุตรงกันทั้งตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีการขีดลบหรือแก้ไข หากมีการขีดลบ ตกเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงจะต้องลงลายมือชื่อผู้เสนอราคาพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) กำกับไว้ด้วยทุกแห่ง

4.2 ผู้เสนอราคาจะต้องกรอกปริมาณวัสดุและราคาในบัญชีรายการก่อสร้างให้ครบถ้วน และหรือราคาต่อหน่วย และหรือต่อรายการ ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ท้ายใบเสนอราคาให้ถูกต้อง ทั้งนี้ ราคารวมที่เสนอจะต้องตรงกันทั้งตัวเลขและตัวหนังสือ ถ้าตัวเลขและตัวหนังสือไม่ตรงกันให้ถือตัวหนังสือเป็นสำคัญ โดยคิดราคารวมทั้งสิ้น ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีอากรอื่น และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้แล้ว

ราคาที่เสนอ จะต้องเสนอกำหนดยื่นราคาไม่น้อยกว่า 180 วัน นับแต่วันเปิดซองประกวดราคา โดยภายในกำหนดยื่นราคาผู้เสนอราคาต้องรับผิดชอบราคาที่ตนได้เสนอไว้ และจะถอนการเสนอราคามีได้ ถ้าถอนการเสนอราคาจะถูกปรับหลักประกันซองตามข้อ 5.

4.3 ผู้เสนอราคาจะต้องเสนอกำหนดเวลาดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จไม่เกิน 720 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

4.4 ก่อนยื่นซองประกวดราคา ผู้เสนอราคาควรตรวจสอบร่างสัญญา แบบรูปและรายละเอียด ฯลฯ ให้ถี่ถ้วนและเข้าใจเอกสารประกวดราคาทั้งหมดเสียก่อนที่จะตกลงยื่นซองประกวดราคาตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา

4.5 ผู้เสนอราคาจะต้องยื่นซองประกวดราคาที่ปิดผนึกของเรียบร้อย จ่าหน้าซองถึงอธิบดีกรมการบินพาณิชย์ โดยระบุไว้ที่หน้าซองว่า "ใบเสนอราคาตามเอกสารประกวดราคาเลขที่ 75/2540" ยื่นต่อคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา ในวันที่ 18 สิงหาคม 2540 ระหว่างเวลา 09.30 น. ถึง 10.30 น. ณ ฝ่ายพัสดุ กองคลัง กรมการบินพาณิชย์

เมื่อพ้นกำหนดเวลายื่นซองประกวดราคาแล้วจะไม่รับซองประกวดราคาโดยเด็ดขาด และคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาจะเปิดซองประกวดราคาในวันเดียวกันตั้งแต่เวลา 10.40 น. เป็นต้นไป

5. หลักประกันของ

ผู้เสนอราคาต้องวางหลักประกันของพร้อมกับการยื่นซองประกวดราคา โดยใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ จำนวน 11,000,000.- บาท (สิบเอ็ดล้านบาทถ้วน)

5.1 เงินสด

5.2 เช็คที่ธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครเซ็นสั่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน 3 วันทำการ

5.3 หนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศตามแบบหนังสือค้ำประกันดังระบุในข้อ 1.3 (1)

5.4 หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบแล้ว โดยอนุโลมให้ใช้ตามแบบหนังสือค้ำประกันดังระบุในข้อ 1.3 (1)

5.5 พันธบัตรรัฐบาลไทย

หลักประกันของตามข้อนี้ กรมจะคืนให้ผู้เสนอราคาหรือผู้ค้ำประกันภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่ได้พิจารณาในเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้เสนอการารายที่ถูกคัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน 3 ราย จะคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลงหรือเมื่อผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว

การคืนหลักประกันของ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะคืนให้โดยไม่มีดอกเบี้ย

6. หลักเกณฑ์และสิทธิในการพิจารณาราคา

6.1 ในการประกวดราคาครั้งนี้ กรมจะพิจารณาตัดสินด้วยราคารวมทั้งสิ้น

6.2 หากผู้เสนอราคายาใดมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามข้อ 2. หรือยื่นหลักฐานการเสนอราคาไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามข้อ 3. หรือยื่นซองประกวดราคาไม่ถูกต้องตามข้อ 4. แล้ว คณะกรรมการฯ จะไม่รับพิจารณาราคาของผู้เสนอราคายา นั้น เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเพียงเล็กน้อย หรือที่ผิดแผกไปจากเงื่อนไขของเอกสารประกวดราคาในส่วนที่มีสาระสำคัญ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าจะประโยชน์ต่อกรมเท่านั้น

6.3 กรมสงวนสิทธิไม่พิจารณาราคาของผู้เสนอราคา โดยไม่มีการผ่อนผันในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ไม่ปรากฏชื่อผู้เสนอราคายา นั้น ในบัญชีผู้รับเอกสารประกวดราคาหรือในหลักฐานการรับเอกสารประกวดราคาของกรม

(2) ไม่กรอกชื่อนิติบุคคลหรือลงลายมือชื่อผู้เสนอราคาอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งหมดในใบเสนอราคา

(3) เสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาที่เป็นสาระสำคัญ หรือมีผลทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้เสนอราคายาอื่น

(4) ราคาที่เสนอมีการขูดลบ ตก เต็ม แก้ไข เปลี่ยนแปลง โดยผู้เสนอราคามีได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) กำกับไว้

6.4 ในการตัดสินการประกวดราคาหรือในการทำสัญญา คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาหรือกรมมีสิทธิให้ผู้เสนอราคาชี้แจงข้อเท็จจริง สภาพ ฐานะหรือข้อเท็จจริงอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคาได้ กรมมีสิทธิที่จะไม่รับราคาหรือไม่ทำสัญญา หากหลักฐานดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง

6.5 กรมทางไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับราคาต่ำสุด หรือราคาหนึ่งราคาใดหรือราคาที่เสนอทั้งหมดก็ได้ และอาจพิจารณาเลือกซื้อในจำนวน หรือขนาด หรือเฉพาะรายการหนึ่งรายการใด หรืออาจจะยกเลิกการประกวดราคาโดยไม่พิจารณาจัดซื้อเลยก็ได้ สุดท้ายจะพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และให้ถือว่าการตัดสินของกรมเป็นเด็ดขาด ผู้เสนอราคาจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้ รวมทั้งกรมจะพิจารณายกเลิกการประกวดราคาและลงโทษผู้เสนอราคาเสมือนเป็นผู้ทำงาน หากมีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคาก่อทำไปโดยไม่สุจริตหรือมีการสมยอมกันในการเสนอราคา

ในกรณีที่ผู้เสนอราคาต่ำสุด เสนอราคาต่ำจนคาดหมายได้ว่าไม่อาจดำเนินงานตามสัญญาได้ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาหรือกรมจะให้ผู้เสนอราคานั้นชี้แจงและแสดงหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่าผู้เสนอราคาสามารถดำเนินงานตามประกวดราคาจ้างให้เสร็จสมบูรณ์ หากคำชี้แจงไม่เป็นที่ยอมรับได้ กรมมีสิทธิที่จะไม่รับราคาของผู้เสนอราคารายนั้น

7. การทำสัญญาจ้าง

ผู้ชนะการประกวดราคาจะต้องทำสัญญาจ้างตามแบบสัญญาดังระบุในข้อ 1.2 กับกรม ภายใน 7 วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้ง และจะต้องวางหลักประกันสัญญาเป็นจำนวนเงินเท่ากับ ร้อยละ 5 ของราคาค่าจ้างที่ประกวดราคาได้ ให้กรมยึดถือไว้ในขณะทำสัญญา โดยใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

7.1 เงินสด

7.2 เช็คที่ธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครยื่นส่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้น ไม่เกิน 3 วัน ทำการ

7.3 หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศตามแบบหนังสือค้ำประกันดังระบุในข้อ 1.3 (2)

7.4 หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบแล้ว โดยอนุโลมให้ใช้ตามแบบหนังสือค้ำประกันดังระบุในข้อ 1.3 (2)

7.5 พันธบัตรรัฐบาลไทย

หลักประกันนี้จะคืนให้โดยไม่มีดอกเบี้ยภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่ผู้ชนะการประกวดราคา (ผู้รับจ้าง) พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาจ้างแล้ว

8. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

กรมจะจ่ายเงินค่าจ้างโดยแบ่งออกเป็น 16 งวด ดังนี้ คือ

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 7 ของค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ทำการปักผังบริเวณ ปรับพื้นที่บริเวณก่อสร้าง ทำการก่อสร้างสำนักงานสนามชั่วคราวของผู้ควบคุมงานเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 7 ของค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างงานโครงสร้างชั้นฐานราก ของอาคารที่พักผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวด

งวดที่ 10 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานมุงหลังคา ติดตั้งระบบประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 20% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 20% ของอาคารที่פקผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 480 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 11 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานก่ออิฐฉาบผนัง ระบบประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 40% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 40% ของอาคารที่פקผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 510 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 12 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานฉาบปูนผนัง ติดตั้งวงกบไม้ ติดตั้งวงกบอลูมิเนียมแล้วเสร็จ 50% ของอาคารที่פקผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 540 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 13 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งฝ้าเพดานแล้วเสร็จ 80% ระบบปรับอากาศแล้วเสร็จ 20% ของอาคารที่פקผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 570 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 14 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 80% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 80% ติดตั้งท่อระบบปรับอากาศแล้วเสร็จ 40% ของราคาที่พักผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 600 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 15 เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 5 ของราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งประตู-หน้าต่าง ตกแต่งพื้น ตกแต่งผนัง ติดตั้งสุขภัณฑ์ ของอาคารที่פקผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 670 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

งวดที่ 16 (งวดสุดท้าย) ของเงินส่วนที่เหลือทั้งหมด เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งสายพานลำเลียง ระบบสุขาภิบาล ระบบไฟฟ้า และระบบปรับอากาศ พร้อมทาสี ของอาคารที่פקผู้โดยสาร และอื่น ๆ แล้วเสร็จทั้งหมดตามรูปแบบและรายการ รวมทั้งทำความสะอาดสถานที่ก่อสร้างให้เรียบร้อย และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 720 วัน นับแต่วันส่งมอบพื้นที่

อนึ่ง งานตั้งแต่งวดที่ 1-16 ผู้รับจ้างสามารถที่จะทำงานงวดใดก่อนก็ได้ หากไม่กระทบต่อโครงสร้างและความมั่นคง แข็งแรงหรือขั้นตอนการดำเนินการทางวิชาชีพ ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ผู้ว่าจ้างที่จะกำหนดให้ผู้รับจ้างทำงานใดก่อน-หลัง ตามที่ผู้ว่าจ้างเห็นสมควร และผู้รับจ้างสามารถที่จะส่งงานงวดใดก่อนก็ได้เมื่องานนั้นแล้วเสร็จ

9. อัตราค่าปรับ

ค่าปรับตามแบบสัญญาจ้างข้อ 16 จะกำหนดในอัตราร้อยละ 0.10 ของค่าจ้างตามสัญญาต่อวัน

10. การรับประกันความชำรุดบกพร่อง

ผู้ชนะการประกวดราคาซึ่งได้ทำข้อตกลงเป็นหนังสือ หรือทำสัญญาจ้างตามแบบดังระบุในข้อ 1.2 แล้วแต่กรณี จะต้องรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้างที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถัดจากวันที่กรมได้รับมอบงาน โดยผู้รับจ้างต้องบริหารจัดการซ่อมแซมแก้ไขให้ใช้การได้ดีดังเดิม ภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งความชำรุดบกพร่อง

11. การหักเงินประกันผลงาน

ในการจ่ายเงินแต่ละเดือน (งวด) กรมจะหักเงินจำนวนร้อยละ 5 ของเงินที่ต้องจ่ายในเดือน (งวด) นั้น ๆ เพื่อเป็นประกันผลงาน ในกรณีที่เงินประกันผลงานจะต้องถูกหักไว้ทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

ผู้รับจ้างมีสิทธิ์ที่จะขอเงินประกันผลงานคืน โดยผู้รับจ้างจะต้องวางหนังสือค้ำประกันของธนาคาร ซึ่งออกโดยธนาคารภายในประเทศ ตามแบบหนังสือค้ำประกัน ดังระบุในข้อ 1.3 (3) มาวางไว้ต่อกรมเพื่อเป็นหลักประกันแทนก็ได้

กรมจะคืนเงินประกันผลงานและ/หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารดังกล่าว ให้แก่ผู้รับจ้างกับการจ่ายเงินงวดสุดท้าย

11. ข้อสงวนสิทธิในการเสนอราคาและอื่น ๆ

12.1 เงินค่าจ้างสำหรับงานจ้างครั้งนี้ได้จากเงินงบประมาณและการลงนามในสัญญาจ้าง เมื่อกรมได้รับอนุมัติเงินงบประมาณปี 2540, 2541 และ 2542 แล้ว นั้น

12.2 เมื่อกรมได้คัดเลือกผู้เสนอราคายกใดให้เป็นผู้รับจ้างและได้ตกลงจ้างตามประกวดราคาจ้างแล้ว ถ้าผู้รับจ้างจะต้องส่งหรือนำสิ่งของมาเพื่องานจ้างดังกล่าวเข้ามาจากต่างประเทศ และของนั้นต้องนำเข้ามาโดยทางเรือในเส้นทางที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้เสนอราคาซึ่งเป็นผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์ดังนี้

(1) แจกการสั่งหรือนำสิ่งของดังกล่าวเข้ามาจากต่างประเทศ ต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ภายใน 7 วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างสั่งหรือซื้อของจากต่างประเทศ เว้นแต่เป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้

(2) จัดการให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทย หรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ให้บรรทุกสิ่งของนั้นโดยเรืออื่นที่มีไซเรือไทย ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตเช่นนั้นก่อนบรรทุกของลงเรืออื่นหรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่น

(3) ในกรณีที่มิปฏิบัติตาม (1) หรือ (2) ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์

12.3 ผู้เสนอราคาซึ่งกรมได้คัดเลือกแล้วไม่ไปทำสัญญาหรือข้อตกลงภายในเวลาที่ทางราชการกำหนดดังระบุในข้อ 7 กรมจะริบหลักประกันของหรือเรียกธำนาจจากผู้ออกหนังสือค้ำประกันของทันที และอาจพิจารณาเรียกธำนาจให้ชดเชยความเสียหายอื่น (ถ้ามี) รวมทั้งจะพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

12.4 กรมสงวนสิทธิที่จะแก้ไข เพิ่มเติมเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในแบบสัญญาให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด (ถ้ามี)

13. การปรับราคาค่างานก่อสร้าง

การปรับราคาค่างานก่อสร้างตามสูตรการปรับราคาดังระบุในข้อ 1.4 จะนำมาใช้ในกรณีที่ค่างานก่อสร้างตามประกาศนี้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิมขณะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา โดย

13.1 การขอเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสูตรการปรับราคาดังระบุในข้อ 1.4 นี้ ให้ผู้รับจ้างทำหนังสือเรียกร้องกับผู้ว่าจ้างภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญา ผู้รับจ้างต้องรีบมาติดต่อและยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหักค่างานของงวดต่อไป หรือหักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี โดยผู้ว่าจ้างจะแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบ

13.2 การพิจารณาคำนวณเงินลดลงหรือเพิ่มขึ้น และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามสูตรการปรับราคานี้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณและให้ถือว่าการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

สูตรการปรับราคา (สูตรค่า K) จะต้องคงที่ที่ระดับที่กำหนดไว้ในวันแล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือภายในระยะเวลาที่กรมได้ขยายออกไป โดยจะใช้สูตรของทางราชการที่ได้ระบุในข้อ 1.4

14. มาตรฐานฝีมือช่าง

เมื่อกรมได้คัดเลือกผู้เสนอราคารายใดให้เป็นผู้รับจ้างและได้ตกลงจ้างก่อสร้างตามประกาศนี้แล้ว ผู้เสนอราคาจะต้องตกลงว่าในการปฏิบัติงานก่อสร้างดังกล่าว ผู้เสนอราคาจะต้องมีและใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่างจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือผู้มีวุฒิบัตรระดับ ปวช. ปวส. และ ปวท. หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรองให้เข้ารับราชการได้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของแต่ละสาขาช่าง แต่จะต้องมีช่างจำนวนอย่างน้อย 1 คน ในแต่ละสาขาช่างดังต่อไปนี้

14.1 ปวส. สาขาช่างโยธา จำนวน 2 คน อยู่ประจำหน่วยงาน

14.2 ปวส. สาขาช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คน อยู่ประจำหน่วยงาน

15. ในระหว่างระยะเวลาก่อสร้าง ผู้รับจ้างพึงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและระเบียบได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

ภาคผนวก จ

ตัวอย่าง สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้

คู่สัญญา

สัญญาเลขที่ 209 / 2540

ครุฑ

สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้

สัญญานี้ทำขึ้น ณ กรมการบินพาณิชย์ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 29 เดือน กันยายน พ.ศ. 2540 ระหว่าง กรมการบินพาณิชย์ โดย นายศรีสุข จันทรางศุ อธิบดีกรมการบินพาณิชย์ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ว่าจ้าง" ฝ่ายหนึ่ง กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด งามวงศ์วานการช่าง ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดนนทบุรี มีสำนักงานใหญ่อยู่เลขที่ 90/22-23 หมู่ที่ 2 ถนนงามวงศ์วาน ตำบลบางเขน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี รหัส 1100 โดย นายธวัชชัย คุณชัยพาณิชย์ ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ที่ 13072 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2540 และหนังสือมอบอำนาจลงวันที่ - แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับจ้าง" อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อตกลงว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารขนาด 17,000 ตารางเมตร พร้อมระบบปรับอากาศ ที่ท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี ตำบลหัวเตย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา

ผู้รับจ้างตกลงที่จะจัดหาแรงงานและวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ชนิดดี เพื่อใช้ในการจ้างตามสัญญานี้

ข้อ 2. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

- 2.1 แผนก 1 แบบรูปเลขที่ 031/2540 จำนวน 81 แผ่น
- 2.2 แผนก 2 รายละเอียดแนบท้ายสัญญา จำนวน 127 หน้า
- 2.3 แผนก 3 บัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา จำนวน 13 แผ่น
- 2.4 แผนก 4 ใบเสนอราคา จำนวน 3 แผ่น
- 2.5 แผนก 5 แผนการทำงานและแผนเวลาในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง
จำนวน 2 แผ่น
- 2.6 แผนก 6 สูตรการปรับราคา จำนวน 2 แผ่น

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับและในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 3. หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในการทำสัญญานี้ ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารทหารไทย จำกัด เลขที่ 20-4212/40 ลงวันที่ 2 กันยายน 2540 เป็นจำนวนเงิน 10,999,500.- บาท (สิบล้านเก้าแสนเก้าหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน) มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้

หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว

ข้อ 4. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวนเงิน 217,800,000.- บาท (สองร้อยสิบเจ็ดล้านแปดแสนบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 19,800,000.- บาท ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และปรับราคาได้ ตามหลักเกณฑ์ในผนวก 6.

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงให้ถืองานตามแบบรูปเป็นสำคัญ จำนวนปริมาณงานที่กำหนดไว้ในใบแจ้งปริมาณวัสดุและราคาเป็นจำนวนโดยประมาณเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบราคา และผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินค่าจ้าง รวม 16 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงิน 15,246,000.-บาท (สิบห้าล้านสองแสนสี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ทำการปักผังบริเวณ ปรับพื้นที่บริเวณก่อสร้าง ทำการก่อสร้างสำนักงาน สนามชั่วคราวของผู้ควบคุมงานเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 15,246,000.-บาท (สิบห้าล้านสองแสนสี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างงานโครงสร้างชั้นฐานราก ของอาคารที่พักผู้โดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 10 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานมุงหลังคา ติดตั้งระบบประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 20% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 20% ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 480 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 11 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานก่ออิฐฉาบ ระบบประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 40% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 40% ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 510 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 12 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานฉาบปูนผนัง ติดตั้งวงกบไม้ ติดตั้งวงกบอลูมิเนียมแล้วเสร็จ 50% ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 540 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 13 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งฝ้าเพดานแล้วเสร็จ 80% ระบบปรับอากาศแล้วเสร็จ 20% ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 570 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 14 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งประปา สุขาภิบาลแล้วเสร็จ 80% เดินท่อร้อยสายไฟฟ้าแล้วเสร็จ 80% ติดตั้งท่อระบบปรับอากาศแล้วเสร็จ 40% ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 600 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

งวดที่ 15 เป็นจำนวนเงิน 10,890,000.-บาท (สิบล้านแปดแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานติดตั้งประตู-หน้าต่าง ๗ ตกแต่งพื้น ตกแต่งผนัง ติดตั้งสุขภัณฑ์ ของอาคารที่พัสดุโดยสารเสร็จ มีวัสดุสำหรับก่อสร้างในงวดต่อไป และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว โดยให้แล้วเสร็จภายใน 670 วัน นับแต่วันที่กรมมีหนังสือส่งมอบพื้นที่ให้ก่อสร้าง

อนึ่ง งานติดตั้งวัดที่ 1-16 ผู้รับจ้างสามารถที่จะทำงานงวดใดก่อนก็ได้ หากไม่กระทบต่อโครงสร้างและความมั่นคง แข็งแรง หรือขั้นตอนการดำเนินการทางวิชาชีพ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ว่าจ้างที่จะกำหนดให้ผู้รับจ้างทำงานใดก่อน-หลัง ตามที่ผู้ว่าจ้างเห็นสมควร และผู้รับจ้างสามารถที่จะส่งงานงวดใดก่อนก็ได้เมื่องานนั้นแล้วเสร็จ

ผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างตามงวดเงินที่กำหนดไว้ข้างต้น แต่ทั้งนี้จำนวนเงินที่จะจ่ายให้ผู้รับจ้างต้องเป็นไปตามจำนวนเงินงบประมาณที่ผู้ว่าจ้างได้รับของแต่ละปีงบประมาณ โดยผู้รับจ้างจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 5. การพักเงินประกันผลงาน

ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างแต่ละงวด ผู้ว่าจ้างจะหักเงินจำนวนร้อยละ 5 ของเงินที่ต้องจ่ายในงวดนั้นเพื่อเป็นประกันผลงาน ในกรณีที่เงินประกันผลงานจะต้องถูกหักไว้ทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 6 เดือน หรือจำนวน - บาท (..... -) ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะขอเงินประกันผลงานคืนโดยผู้รับจ้างจะต้องวางหนังสือค้ำประกันของธนาคารซึ่งออกโดยธนาคารภายในประเทศ มาวางไว้ต่อผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันแทนก็ได้

ผู้ว่าจ้างจะคืนเงินประกันผลงาน และ/หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้แก่ผู้รับจ้างพร้อมกับการจ่ายเงินงวดสุดท้าย

ข้อ 6. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายใน 30 วัน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ ภายใน 720 วัน นับแต่วันที่ผู้ว่าจ้างส่งมอบสถานที่ให้กับผู้รับจ้าง ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาหรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลาย หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วย

การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

วันที่ผู้ว่าจ้างส่งมอบสถานที่ให้กับผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ให้หมายถึงวันที่แปดนับจากวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้งส่งมอบจากผู้ว่าจ้าง

การแจ้งตามวรรคก่อน ให้แจ้งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังที่อยู่ของ
ผู้รับจ้าง ตามสัญญาและให้ถือวันที่มีการลงนามรับตามหลักฐานในใบตอบรับของการสื่อสาร
แห่งประเทศไทยเป็นวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้ง และให้นับวันรุ่งขึ้นเป็นวันที่หนึ่ง

ข้อ 7. ความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง

เมื่องานแล้วเสร็จบริบูรณ์ และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้างหรือจาก
ผู้รับจ้างรายใหม่ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ 6. หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหาย
เกิดขึ้นจากงานจ้างนี้ภายในกำหนด 2 ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุด
บกพร่องหรือเสียหายนั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้างอันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือ
ทำไว้ไม่เรียบร้อย หรือทำไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชา ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็น
ที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในการนี้ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้ว
ไม่กระทำการดังกล่าว ภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง หรือไม่ทำ
การแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเองหรือ
จ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้น โดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ข้อ 8. การจ้างช่วง

ผู้รับจ้างจะต้องไม่เอางานทั้งหมดหรือบางส่วนแห่งสัญญานี้ไปจ้างช่วงอีกต่อ
หนึ่งโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้างก่อน ทั้งนี้ นอกจากในกรณีที่สัญญานี้จะได้
ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ความยินยอมดังกล่าวนั้นไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างหลุดพ้นจากความรับผิด หรือ
พ้นหน้าที่ตามสัญญานี้ และผู้รับจ้างจะยังคงต้องรับผิดชอบในความผิดและความประมาทเลินเล่อของ
ผู้รับจ้างช่วงหรือของตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้รับจ้างช่วงนั้นทุกประการ

ข้อ 9. การควบคุมงานของผู้รับจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องควบคุมงานที่รับจ้างอย่างเอาใจใส่ด้วยประสิทธิภาพและความ
ชำนาญ และในระหว่างทำงานที่รับจ้างจะต้องจัดให้มีผู้แทนซึ่งทำงานเต็มเวลาเป็นผู้ควบคุมงาน ผู้
ควบคุมงานดังกล่าวจะต้องเป็นผู้แทนได้รับมอบอำนาจจากผู้รับจ้าง คำสั่ง หรือคำแนะนำต่าง ๆ ที่ได้
แจ้งแก่ผู้แทนผู้ได้รับมอบอำนาจนั้นให้ถือว่าเป็นคำสั่งหรือคำแนะนำที่ได้แจ้งแก่ผู้รับจ้าง การแต่งตั้ง
ผู้ควบคุมงานนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือและต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง การเปลี่ยนตัวหรือ
แต่งตั้งผู้ควบคุมใหม่จะทำได้ หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างก่อน

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะขอให้เปลี่ยนตัวผู้แทนได้รับมอบอำนาจนั้น โดยแจ้งเป็น
หนังสือไปยังผู้รับจ้าง และผู้รับจ้างจะต้องทำการเปลี่ยนตัวโดยพลัน โดยไม่คิดราคาเพิ่มหรืออ้างเป็น
เหตุเพื่อขยายอายุสัญญาอันเนื่องมาจากเหตุนี้

ข้อ 10. ความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ ความเสียหาย หรือภัยอันตรายใด ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายจากการกระทำของลูกจ้างของผู้รับจ้าง

ความเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่งานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้น แม้จะเกิดขึ้นเพราะเหตุสุดวิสัย นอกจากกรณีอันเกิดจากความผิดของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบแซมให้คืนดีหรือเปลี่ยนให้ใหม่ โดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างดังกล่าวในข้อนี้จะสิ้นสุดลง ผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานครั้งสุดท้าย ซึ่งหลังจากนั้นผู้รับจ้างคงต้องรับผิดชอบเพียงในกรณีชำรุดบกพร่อง หรือความเสียหายดังกล่าวในข้อ 6. เท่านั้น

ข้อ 11. การจ่ายเงินแก่ลูกจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินแก่ลูกจ้างที่ผู้รับจ้างได้จ้างมาในอัตรา และตามกำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างได้ตกลงหรือทำสัญญาไว้ต่อลูกจ้างดังกล่าว

ถ้าผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินค่าจ้างหรือค่าทดแทนอื่นใดแก่ลูกจ้างดังกล่าวในวรรคแรก ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะเอาเงินค่าจ้างที่จะต้องจ่ายแก่ผู้รับจ้างมาจ่ายให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างดังกล่าว และให้ถือว่าผู้ว่าจ้างได้จ่ายเงินจำนวนนั้นเป็นค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาแล้ว

ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีประกันภัยสำหรับลูกจ้างทุกคนที่จ้างมาทำงาน โดยให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบทั้งปวงของผู้รับจ้างรวมทั้งผู้รับจ้างช่วงอันหากจะพึงมีในกรณีความเสียหายที่คิดว่าสินไหมทดแทนได้ตามกฎหมายซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยอันตรายใด ๆ ต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่ผู้รับจ้างช่วงจ้างมาทำงาน ผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานการชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้ว่าจ้าง เมื่อผู้ว่าจ้างเรียกร้อง

ข้อ 12. การตรวจงานจ้าง

ถ้าผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษานั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจการงานในโรงงานและสถานที่ที่กำลังก่อสร้างได้ตลอดเวลา และผู้รับจ้างจะต้องอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการนั้นตามสมควร

การที่มีกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาหาทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ข้อหนึ่งข้อใดไม่

ข้อ 13. แบบรูปและรายการละเอียดตลาดเคลื่อน

ผู้รับจ้างจะต้องรับรองว่าได้ตรวจสอบและทำความเข้าใจในแบบรูปรายละเอียดโดยถี่ถ้วนแล้ว หากปรากฏว่าแบบรูปและรายการละเอียดนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไป

จากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้ง เพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้

ข้อ 14. การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ผู้รับจ้างตกลงว่า กรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้ง มีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอน ซึ่งงานตามสัญญานี้หากผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตามกรรมการตรวจการจ้างผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษา มีอำนาจที่จะสั่งให้หยุดกิจการนั้นชั่วคราวได้ ความล่าช้าในกรณีเช่นนี้ผู้รับจ้างจะถือเป็นเหตุขอขยายวันทำการออกไปไม่ได้

ข้อ 15. งานพิเศษและการแก้ไขงาน

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างทำงานพิเศษซึ่งไม่ได้แสดงไว้ หรือรวมอยู่ในเอกสารสัญญา หากงานพิเศษนั้น ๆ อยู่ในขอบข่ายทั่วไปแห่งวัตถุประสงค์ของสัญญานี้ นอกจากนี้ผู้ว่าจ้างยังมีสิทธิสั่งให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบรูป และข้อกำหนดต่าง ๆ ในเอกสารสัญญานี้ด้วยโดยไม่ทำให้สัญญาเป็นโมฆะแต่อย่างใด

อัตราค่าจ้างหรือราคาที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ให้กำหนดใช้สำหรับงานพิเศษหรืองานที่เพิ่มเติมขึ้น หรือตัดทอนลงทั้งปวงตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง หากในสัญญาไม่ได้กำหนดไว้ถึงอัตราค่าจ้างหรือราคาใด ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับงานพิเศษหรืองานที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างจะได้ตกลงกันที่จะกำหนดอัตราหรือราคา รวมทั้งการขยายระยะเวลา (ถ้ามี) กันใหม่เพื่อความเหมาะสม ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างจะกำหนดอัตราจ้างหรือราคาตายตัวตามแต่ผู้ว่าจ้างจะเห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติงาน ตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง

ข้อ 16. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาและผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ 217,800.-บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันแปดร้อยบาทถ้วน) และจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานในเมื่อผู้ว่าจ้างต้องจ้างผู้ควบคุมงานอีกต่อหนึ่งเป็นจำนวนเงินวันละ.....บาท นับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาหรือวันที่ผู้ว่าจ้างได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ 17. ก็ได้

และถ้าผู้ว่าจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้างเมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงาน ขอให้ชำระค่าปรับแล้วผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ข้อ 17. สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้ ผู้ว่าจ้างหรือผู้ที่รับจ้างทำงานนั้นต่อมีสิทธิใช้เครื่องใช้ในการก่อสร้างสิ่งที่สร้างขึ้นชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างและวัสดุต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามสัญญาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าว ผู้ว่าจ้างมีสิทธิริบหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนตามแต่จะเห็นสมควร นอกจากนั้นผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหาย ซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงาน และค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญา และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใด ๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้

ข้อ 18. การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้าง หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับ และค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด

ข้อ 19. การทำบริเวณก่อสร้างให้เรียบร้อย

ผู้รับจ้างจะต้องรักษาบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานตามสัญญานี้ รวมทั้งโรงงานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานของผู้รับจ้าง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือของผู้รับจ้างช่วง ให้อยู่ในความปลอดภัยตลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งานตลอดระยะเวลาการจ้าง และเมื่อทำงานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องขนย้ายบรรดาเครื่องใช้ในการทำงานจ้างรวมทั้งวัสดุ ขยะมูลฝอยและสิ่งก่อสร้างชั่วคราวต่าง ๆ (ถ้ามี) ทั้งนี้จะต้องกลบเกลี่ยพื้นดินให้เรียบร้อย เพื่อให้บริเวณทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สะอาดและใช้การได้ทันที

ข้อ 20. การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง หรือพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งเหตุหรือพฤติการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ผู้ว่าจ้างทราบ เพื่อขอขยายเวลาทำงาน

ออกไปภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้ละสิทธิเรียกร้องในการที่จะขอขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือผู้ว่าจ้างทราบติดอยู่แล้วตั้งแต่ต้น

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่ง อยู่ในดุลพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ 21. การใช้เรือไทย

ในการปฏิบัติตามสัญญานี้ หากผู้รับจ้างจะต้องส่งหรือนำของเข้ามาจากต่างประเทศ รวมทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ต้องนำเข้ามาเพื่อปฏิบัติงานตามสัญญา ไม่ว่าผู้รับจ้างจะเป็นผู้นำของเข้ามาเอง หรือนำเข้ามาโดยผ่านตัวแทนหรือบุคคลอื่นใด ถ้าสิ่งของนั้นต้องนำเข้ามาโดยทางเรือในเส้นทางเดินเรือที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าวบรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีก่อนบรรทุกของนั้นลงเรืออื่นที่มีใช่เรือไทย หรือเป็นของที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าการส่งหรือส่งซื้อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี, ซีเอฟอาร์, ซีไอเอฟ หรือแบบอื่นใด

ในการส่งมอบงานตามสัญญาให้แก่ผู้ว่าจ้าง ถ้างานนั้นมีสิ่งของตามวรรคแรกผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบใบตราส่ง (Bill of Lading) หรือสำเนาใบตราส่งสำหรับของนั้นซึ่งแสดงว่าได้บรรทุกมาโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทย ให้แก่ผู้ว่าจ้างพร้อมกับการส่งมอบงานด้วย

ในกรณีสิ่งของดังกล่าวไม่ได้บรรทุกจากต่างประเทศมายังประเทศไทย โดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทย ผู้รับจ้างต้องส่งมอบหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้ หรือหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษเนื่องจากการไม่บรรทุกของโดยเรือไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้ว่าจ้างด้วย

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ส่งมอบหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวในสองวรรคข้างต้นให้แก่ผู้ว่าจ้าง แต่จะขอส่งมอบงานดังกล่าวให้ผู้ว่าจ้างก่อน โดยยังไม่รับชำระเงินค่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับงานดังกล่าวไว้ก่อน และชำระเงินค่าจ้างเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนดังกล่าวแล้วได้

ข้อ 22. มาตรฐานฝีมือช่าง

ผู้รับจ้างตกลงเป็นเงื่อนไขสำคัญว่า ผู้รับจ้างจะต้องมีและให้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่างจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือมีวุฒิปริญญา ปวช. ปวส. และ ปวท. หรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรองให้เข้ารับราชการได้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของแต่ละสาขาช่าง แต่จะต้องมีช่างจำนวนอย่างน้อย 1 คน ในแต่ละสาขาช่างดังต่อไปนี้

22.1 ปวส. สาขาช่างโยธา จำนวน 2 คน

22.2 ปวส. สาขาช่างไฟฟ้า จำนวน 1 คน

ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีวิศวกรโยธา พร้อมหลักฐานใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม จำนวน 1 นาย ประจำอยู่ที่สถานที่ก่อสร้าง

ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำบัญชีแสดงจำนวนช่างทั้งหมดโดยจำแนกตามแต่ละสาขาช่างและระดับช่าง พร้อมกับบรรยายชื่อช่างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่างหรือผู้มีวุฒิปริญญา ดังกล่าวในวรรคแรก และรายชื่อวิศวกรโยธาตามวรรคสองนำมาแสดงพร้อมหลักฐานต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ก่อนเริ่มลงมือทำงาน และพร้อมที่จะให้ผู้ว่าจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างตรวจสอบได้ตลอดเวลาการทำงานตามสัญญาของผู้รับจ้าง

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและคู่สัญญาต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ **ศรีสุข จันทรางศุ** ผู้ว่าจ้าง
(นายศรีสุข จันทรางศุ)

ลงชื่อ **ธวัชชัย คุณชัยพานิชย์** ผู้รับจ้าง
(นายธวัชชัย คุณชัยพานิชย์)

ลงชื่อ **พรรณี สมพงษ์** พยาน
(นางพรรณี สมพงษ์)

ลงชื่อ **สมใจ คำบุยา** พยาน
(นางสมใจ คำบุยา)

ผนวก 6

รายละเอียดการปรับราคา

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

1. สัญญาแบบปรับราคาได้ (Escalation Factor (K)) นี้ จะใช้ทั้งกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิมขณะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา คือวันที่ 18 สิงหาคม 2540

2. การขอเพิ่มค่างานก่อสร้างตามแบบสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ ให้ผู้รับจ้างทำหนังสือเรียกร้องกับผู้ว่าจ้างภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้วผู้รับจ้างไม่มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญา ผู้รับจ้างต้องรีบมาติดต่อและยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหักค่างานของงวดต่อไป หรือหักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี โดยผู้ว่าจ้างจะแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบ

3. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณและให้ถือว่าการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเงินเพิ่มหรือลดค่างานจ้างเหมาก่อสร้าง ให้คำนวณตามสูตรดังนี้

สูตร $P = (Po) \times (K)$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

Po = ราคาค่างานเป็นงวดที่ผู้รับจ้างประมูลได้ ซึ่งระบุไว้ในสัญญา

K = Escalation Factor ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างาน

หรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

งานอาคาร หมายถึงตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อัฒจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาคาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1. ไฟฟ้าของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ

2. ประปาของอาคารบรรจบถึงท่อเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ

3. ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดหรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้า สำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

4. ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

5. ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบเรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

6. ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน 3 เมตร

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 It/Io + 0.10 Ct/Co + 0.40 Mt/Mo + 0.10 St/So$

ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์

K = Escalation Factor

It = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Io = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

Ct = ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Co = ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

Mt = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Mo = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

St = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

So = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

1. การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยให้ฐานของปี 2537 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

2. การคำนวณหาค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม 3 ตำแหน่ง ทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่ หน้าเลขสัมพันธ์นั้น

3. การพิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาค่างานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้างเมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงาน มีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนที่เปิดของประกวดราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)

4. ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างาน ให้ใช้ค่า K

ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ที่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า

5. การจ่ายเงินแต่ละงวดจะจ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลง ซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ซึ่งนำมาคำนวณหาค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ก็จะทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงานประมาณต่อไป

ภาคผนวก จ

แบบฟอร์มการคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างาน
ก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

แบบฟอร์มที่ 2. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาแบบเหมารวม (Lump Sum)

กรรม.....	วันที่เปิดของประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ).....	1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย.....
ก่อสร้าง.....	ค่างานทั้งสัญญา.....บาท	2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย.....
สัญญาเลขที่.....	สัญญาเริ่มต้น..... สิ้นสุดสัญญา (เดิม).....	3. ผู้รับจ้างขอเงินทดแทน.....
ผู้รับจ้าง.....	ต่ออายุสัญญา..... วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่).....	4.

ส่งงาน งวดที่ / ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	รายการ	ค่างาน จำนวนเงิน (บาท)	หักค่างานที่ ไม่อยู่ในข่าย ได้รับ ค่า K	ค่างานที่ได้ รับการพิจารณา ค่า K	สูตร ค่า K	การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น / ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
							ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
		รวมเป็นเงินทั้งสิ้น								

(ลงชื่อ)ผู้คำนวณ (โทรศัพท์.....)

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจตอบ (โทรศัพท์.....)

แบบฟอร์มที่ 1. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญา แบบจ่ายตามเนื่องงานจริง (Unit Price Contract)

กรม..... วันที่เปิดของประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ)..... 1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย.....
 ก่อสร้าง..... ค่างานทั้งสัญญา.....บาท 2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย.....
 สัญญาเลขที่..... สัญญาเริ่มต้น..... สิ้นสุดสัญญา (เดิม)..... 3. ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย ครั้งที่.....
 ผู้รับจ้าง..... ต่ออายุสัญญา..... วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)..... 4.
 ส่งงานงวดที่ / ครั้งที่..... วันที่..... ต่ออายุสัญญา..... วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)..... 5.

ลำดับ ที่	รายการ	ค่างานตามสัญญา				สูตร ค่า K	งานที่ส่งมอบครั้งนี้		การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น/ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงินทั้งสิ้น (บาท)		ปริมาณ	จำนวนเงิน (บาท)	ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
1 2	งานที่ไม่สามารถปรับราคาได้											
	รวมงานที่ไม่สามารถปรับราคาได้											
	รวมค่างานทั้งสิ้น				-							
	รวมค่างานที่ส่งมอบก่อนครั้งนี้ทั้งสิ้น				-							
	รวมค่างานที่คงเหลือ				-							

(ลงชื่อ)..... ผู้คำนวณ (โทรศัพท์.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ (โทรศัพท์.....)

ภาคผนวก ช

ตัวอย่าง การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างาน
ก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

ตัวอย่างที่ 1

หน้าที่ 1

แบบฟอร์มที่ 1. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญา แบบจ่ายตามเนื้องานจริง (Unit Price Contract)

กรมทางหลวง	วันที่เปิดซองประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ)	30 มี.ค. 2542	1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย	20 ต.ค. 2543
ก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามแม่น้ำสงคราม จ.หนองคาย	ค่างานทั้งสัญญา	20,120,338 บาท	2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย	18 ม.ค. 2544
สัญญาเลขที่ 3 / 2542 ลงวันที่ 12 ก.ค. 2542	สัญญาเริ่มต้น	13 ก.ค. 2542	3. ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย	25 พ.ย. 2543
ผู้รับจ้าง บริษัท ประเสริฐผล จำกัด	ต่ออายุสัญญา	90	4. ผู้รับจ้างขอเงินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบงาน	งวดสุดท้าย
ส่งงานงวดที่ / ครั้งที่ 2 (สุดท้าย) วันที่ 20 ต.ค. 2543	ต่ออายุสัญญา	วันสิ้นสุดสัญญา (ใหม่)		

ลำดับ ที่	รายการ	ค่างานตามสัญญา				สูตร ค่า K	งานที่ส่งมอบครั้งนี้		การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น/ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงินทั้งสิ้น (บาท)		ปริมาณ	จำนวนเงิน (บาท)	ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
1	งานดิน											
2	8.1 งานรองพื้นทางชนิดลูกรัง	1,733.94	ลบ.ม.	1,186.00	2,056,453		1,000.00	1,186,000.00				
	8.2 งานรองพื้นทางชนิดหินคลุก	1,733.94	ลบ.ม.	1,665.00	2,887,010		1,000.00	1,665,000.00				
	รวมหมวดงานดิน				4,943,463	K.2.1		2,851,000.00	1.221	0.181	516,031.00	
3	งานผิวทาง Prime Coat											
	8.3.1 งานผิวทาง Prime Coat	1,603.94	ตร.ม.	131.00	210,116		1,000.00	131,000.00				
	รวมงานผิวทาง Prime Coat				210,116	K.3.1		131,000.00	1.436	0.396	51,876.00	
4	งานผิวทาง Surface Treatment											
	8.3.2 งานผิวทาง Surface Treatment Slurry Seal	1,603.94	ตร.ม.	565.00	906,226		1,000.00	565,000.00				
	รวมงานผิวทาง Surface Treatment				906,226	K.3.2		565,000.00	1.356	0.316	178,540.00	
5	งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก											
	8.4 งานพื้นคอนกรีตเชิงลาดคอสสะพาน (Approach Slab)	LS		486,400.00	486,400		-	486,400.00			-	
	รวมงานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก				486,400	K.3.4		486,400.00	0.991	-	-	
6	งานท่อระบายน้ำ คสล. และบ่อพัก											
	9. งานท่อระบายน้ำ คสล. ขนาด 0.40 , 0.60 ม.	LS		126,855.00	126,855		-	-	-		-	
7	10. งานลาดคอนกรีตป้องกันคอสสะพาน	LS		223,510.00	223,510		-	-	-		-	
	รวมงานท่อระบายน้ำ คสล. และบ่อพัก				350,365	K.3.5		-			-	

แบบฟอร์มที่ 1. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญา แบบจ่ายตามเนื้องานจริง (Unit Price Contract)

กรมทางหลวง

วันที่เปิดซองประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ)

30 มี.ค. 2542

1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย

20 ต.ค. 2543

ก่อสร้างสะพาน คสล.ข้ามแม่น้ำสงคราม จ.หนองคาย

ค่างานทั้งสัญญา

20,120,338 บาท

2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย

18 มี.ค. 2544

สัญญาเลขที่ 3 / 2542 ลงวันที่ 12 ก.ค. 2542

สัญญาเริ่มต้น

13 ก.ค. 2542

สิ้นสุดสัญญา (เดิม)

20 ต.ค. 2543

3. ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย

25 พ.ย. 2543

ผู้รับจ้าง บริษัท ประเสริฐผล จำกัด

ต่ออายุสัญญา

90

วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)

18 มี.ค. 2544

4. ผู้รับจ้างขอเงินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบงาน

ส่งงานงวดที่ / ครั้งที่ 2 (สุดท้าย) วันที่ 20 ต.ค. 2543

ต่ออายุสัญญา

วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)

งวดสุดท้าย

ลำดับ ที่	รายการ	คำนวณตามสัญญา				สูตร ค่า K	งานที่ส่งมอบครั้งนี้		การคำนวณ ค่า K		เพิ่ม/ลด คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงินทั้งสิ้น (บาท)		ปริมาณ	จำนวนเงิน (บาท)	ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
8	งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กฯ											
9	1. งานเสาเข็มคอนกรีต ขนาด 0.40 x 0.40 ม.	132	ต้น	16,810.00	2,218,920		-	-				
10	2. งานเสาตอม่อรับพื้นสะพานคอนกรีต											
11	2.1 งานเสาตอม่อรับพื้นรับพื้น ช่วง 10.00 ม.	2	ต้น	113,770.00	227,540		-	-				
12	2.2 งานเสาตอม่อรับพื้นรับพื้น ช่วง 10.00 + 10.00 ม.	3	ต้น	132,895.00	398,685		-	-				
13	2.3 งานเสาตอม่อรับพื้นรับพื้น ช่วง 10.00 + 20.00 ม.	2	ต้น	253,715.00	507,430		-	-				
14	2.4 งานเสาตอม่อรับพื้นรับพื้น ช่วง 20.00 + 20.00 ม.	4	ต้น	432,420.00	1,729,680		-	-				
15	3. งานพื้นสะพานคอนกรีต ความยาว 150.00 ม.											
16	3.1 งานพื้นสะพานคอนกรีต ช่วง 10.00 ม. (5 ช่วง)	50	ม.	30,365.00	1,518,250		50.00	1,518,250.00				
17	3.2 งานพื้นสะพานคอนกรีต ช่วง 20.00 ม. (5 ช่วง)											
18	3.2.1 งานคานคอนกรีตอัดแรง (BOX GIRDER)	45	คาน	87,524.00	3,938,580		45.00	3,938,580.00				
19	3.2.2 งานติดตั้งคานคอนกรีตอัดแรง (BOX GIRDER)	45	คาน	8,636.00	388,620		45.00	388,620.00				
20	3.2.3 งานพื้นสะพานคอนกรีต (GONCRETE TOPPING)	100.00	ม.	4,390.00	439,000		100.00	439,000.00				
21	4. งานทางเข้าสะพานคอนกรีต กว้างข้างละ 1.50 ม.	300.00	ม.	1,847.00	554,100		300.00	554,100.00				
	5. งานเสาและราวสะพานคอนกรีต	294.60	ม.	1,955.00	575,943		294.60	575,943.00				
	รวมงานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กฯ				12,496,748	K.3.6		7,414,493.00	1.005	-	-	

แบบฟอร์มที่ 1. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญา แบบจ่ายตามเนื้องานจริง (Unit Price Contract)

กรมทางหลวง วันที่เปิดซองประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ) 30 มี.ค. 2542 1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย 20 ต.ค. 2543
 ก่อสร้างสะพาน คสล.ข้ามแม่น้ำสงคราม จ.หนองคาย ค่างานทั้งสัญญา 20,120,338 บาท 2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย 18 ม.ค. 2544
 สัญญาเลขที่ 3 / 2542 ลงวันที่ 12 ก.ค. 2542 สัญญาเริ่มต้น 13 ก.ค. 2542 สิ้นสุดสัญญา (เดิม) 20 ต.ค. 2543 3. ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย 25 พ.ย. 2543
 ผู้รับจ้าง บริษัท ประเสริฐผล จำกัด ต่ออายุสัญญา 90 วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่) 18 ม.ค. 2544 4. ผู้รับจ้างขอเงินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบงาน
 ส่งงานงวดที่ / ครั้งที่ 2 (สุดท้าย) วันที่ 20 ต.ค. 2543 ต่ออายุสัญญา วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)
 งวดสุดท้าย

ลำดับ ที่	รายการ	ค่างานตามสัญญา				สูตร ค่า K	งานที่ส่งมอบครั้งนี้		การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น/ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงินทั้งสิ้น (บาท)		ปริมาณ	จำนวนเงิน (บาท)	ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
22	งานที่ไม่สามารถปรับราคาได้											
23	6. งานติดตั้งเสาไฟฟ้า	LS		46,300.00	46,300		LS	46,300.00				
24	7. งานป้ายข้อมูลสะพาน และงานอื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด	LS		142,632.00	142,632		LS	142,632.00				
	11. งานป้ายเครื่องหมาย สัญญลักษณ์การจราจร	LS		538,088.00	538,088		LS	538,088.00				
	รวมงานที่ไม่สามารถปรับราคาได้	-			727,020			727,020.00	-	-	-	
	รวมค่างานทั้งสิ้น				20,120,338			12,174,913.00			746,447.00	
	รวมค่างานที่ส่งมอบก่อนครั้งนี้ทั้งสิ้น				7,945,425							
	รวมค่างานที่คงเหลือ				-							

(ลงชื่อ)..... ผู้คำนวณ (โทรศัพท์.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ (โทรศัพท์.....)

ตัวอย่างที่ 2

หน้าที่ 1

แบบฟอร์มที่ 2. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาแบบเหมารวม (Lump Sum)

กรม สามีญศึกษา

วันที่เปิดซองประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ)

25 มีค. 2540

1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย

31 กค. 2543

ก่อสร้าง อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์ 1 หลัง

ค่างานทั้งสัญญา

5,045,000.00 บาท

2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย 29 ตค. 2543

สัญญาเลขที่ 2 / 2540 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542

สัญญาเริ่มต้น 15 มีค. 2542

สิ้นสุดสัญญา (เดิม) วันที่ 9 กค. 2543

3. ผู้รับจ้างขอเงินชดเชย 20 ตค. 2543

ผู้รับจ้าง บริษัทเจริญผล จำกัด

ต่ออายุสัญญา

วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)

4. ผู้รับจ้างขอเงินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบ

งานงวดสุดท้าย

ส่งงาน งวดที่ / ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	รายการ	ค่างาน จำนวนเงิน (บาท)	หักค่างานที่ ไม่อยู่ในข่าย ได้รับ ค่า K	ค่างานที่ได้ รับการพิจารณา ค่า K	สูตร ค่า K	การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น / ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
							ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
1	30 พค. 42	- วางผังอาคาร ดอกเสาเข็ม เทคอนกรีต ฐานราก เทคอนกรีตเสาดอม่อ เทคอนกรีตคานและพื้น ที่หล่อทับที่ชั้น 1	1,015,000.00		1,015,000.00	K 1	1.128	0.088	89,320.00	
2	27 กย. 42	- เทคอนกรีตเสาเข็ม 1 เทคอนกรีตคานและพื้นที่ หล่อทับที่ชั้น 2 เทคอนกรีตบันไดขึ้นชั้น 2 ติดตั้งพื้นสำเร็จรูปพร้อมเทคอนกรีตทับหน้าชั้น 1	1,015,000.00		1,015,000.00	K 1	1.129	0.089	90,335.00	
3	24 มีค. 43	- เทคอนกรีตโครงสร้างส่วนที่เหลือทั้งหมด ติดตั้ง พื้นสำเร็จรูป พร้อมเทคอนกรีตทับหน้าส่วนของที่ เหลือทั้งหมด ติดตั้งโครงหลังคาเหล็กพร้อมทาสี กันสนิม มุงกระเบื้องหลังคา	1,015,000.00		1,015,000.00	K 1	1.145	0.105	106,575.00	

ตัวอย่างที่ 2

หน้าที่ 2

แบบฟอร์มที่ 2. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาแบบเหมารวม (Lump Sum)

กรมสามัญศึกษา

วันที่เปิดซองประกวดราคา / เสนอราคา (วิธีพิเศษ)

25 มี.ค. 2540

1. วันที่ส่งงานงวดสุดท้าย

31 ก.ค. 2543

ก่อสร้าง อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์ 1 หลัง

ค่างานทั้งสัญญา

5,045,000.00 บาท

2. ครบ 90 วัน จากวันที่ส่งงานงวดสุดท้าย 29 ต.ค. 2543

สัญญาเลขที่ 2 / 2540 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542

สัญญาเริ่มต้น 15 มี.ค. 2542

สิ้นสุดสัญญา (เดิม) วันที่ 9 ก.ค. 2543

3. ผู้รับจ้างขอเงินทดแทน

20 ต.ค. 2543

ผู้รับจ้าง บริษัทเจริญผล จำกัด

ต่ออายุสัญญา

วัน สิ้นสุดสัญญา (ใหม่)

4. ผู้รับจ้างขอเงินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบ

งานงวดสุดท้าย

ส่งงาน งวดที่ / ครั้งที่	วัน / เดือน / ปี	รายการ	ค่างาน จำนวนเงิน (บาท)	หักค่างานที่ ไม่อยู่ในข่าย ได้รับ ค่า K	ค่างานที่ได้ รับการพิจารณา ค่า K	สูตร ค่า K	การคำนวณ ค่า K		เพิ่มขึ้น / ลดลง คิดเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
							ค่า K	หัก 4% คงเหลือ		
4 (งวดสุดท้าย)	31 ก.ค. 2543	- ก่ออิฐ - ฉาบปูนทั้งหมด ติดตั้งวงกบประตู - หน้าต่าง ติดตั้งฝ้าเพดาน เดินสายไฟ เทพื้นปูน ทรายรีดมันทั้งหมด ติดตั้งสุขภัณฑ์ทั้งหมด ทาสีภายใน - ภายนอก และส่วนที่เหลือทั้งหมด	2,000,000.00	750,000.00	1,250,000.00	K 1	1.143	0.103	128,750.00	- หัก ครุภัณฑ์ ได้ะ เก้าอี้ เครื่องดับเพลิง เครื่องปรับอากาศ
		รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	5,045,000.00	750,000.00	4,295,000.00				414,980.00	

(ลงชื่อ)ผู้คำนวณ (โทรศัพท์.....)

(ลงชื่อ)ผู้ตรวจสอบ (โทรศัพท์.....)

ภาคผนวก ช
วิธีการติดตั้งโปรแกรม CUCEM-K Version 2.0

วิธีการติดตั้งโปรแกรม CUCEM – K version 2.0

โปรแกรม CUCEM – K version 2.0 สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณได้รับความช่วยเหลือจาก รศ.ดร.ธนิต ธงทอง คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนาโปรแกรม เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการคำนวณค่า K และผู้รับจ้าง ได้รับความสะดวกในการคำนวณค่า K ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. เข้าสู่ Web site สำนักงบประมาณ www.bb.go.th
2. เข้าไปในแถบเมนูค่า K /ราคามาตรฐาน และเข้าไปในเมนูย่อย “โปรแกรมการคำนวณค่า K”
3. จะปรากฏหน้าต่างแสดงรายการ โปรแกรม CUCEM – K version 2.0 และตัวฐานข้อมูลดัชนี ค่า K File:dbK_VALUE.mdb
4. ให้ทำการติดตั้งโปรแกรม CUCEM – K version 2.0 โดยคลิกที่ โปรแกรม CUCEM-K Version 2.0 MD5 301b354105ca08e7e8737e3b8d6322ee จะปรากฏเป็นหน้าต่าง File Download ขึ้นมา ให้กด Save เพื่อทำการบันทึกไฟล์ k.zip ลงบน Desktop เพื่อความสะดวกในขั้นตอนการติดตั้ง
5. ทำการ Extract ไฟล์ k.zip โดยการคลิกขวาบนไฟล์ แล้วเลือกที่รายการ “Extract here” จะปรากฏเป็น Folder K ขึ้นมาที่ Desktop
6. เข้าสู่ Folder ไปที่ disk 1 เพื่อทำการติดตั้ง ตัวโปรแกรม CUCEM-K version 2.0 โดยดับเบิลคลิกที่ Setup .exe เพื่อทำการติดตั้ง โปรแกรมจนสิ้นสุด เป็นการจบขั้นตอนการติดตั้งโปรแกรม CUCEM-K version 2.0

วิธีการ Update ฐานข้อมูล File: dbK_VALUE.mdb

ฐานข้อมูลของโปรแกรม CUCEM – K version 2.0 เป็นข้อมูลจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ จะบันทึกข้อมูลทุกเดือน มีขั้นตอนการ Update ฐานข้อมูล ดังนี้

1. ให้คลิกที่ Download ที่ File : dbK_VALUE.mdb แล้วเลือก Save in ไว้ที่ C:\Program Files\CUCEM-K Version 2
2. แล้วทำการกด Save แล้วตอบ Yes เพื่อ Update ฐานข้อมูล File : dbK_VALUE.mdb ให้เป็นปี เดือน ปัจจุบัน (ฐานข้อมูลจะ Update ทุกเดือนในแต่ละปี) และถือว่าเป็นการสิ้นสุดการ Update ฐานข้อมูลดัชนีราคา dbK_VALUE.mdb

2. โปรแกรม CUCEM Version 2.0

โปรแกรม CUCEM-K Version 2.0 ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (ก) การใส่ข้อมูลและการแสดงผลค่า K (แสดงในรูปที่ 1-5) และ (ข) ส่วนฐานข้อมูลดัชนีราคา (แสดงในรูปที่ 6) ในการใช้งานจะเริ่มต้นจากการใส่ข้อมูลทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัญญา ผู้รับจ้างและระยะเวลาของสัญญา ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะถูกนำไปแสดงในตารางสรุปเพื่อใช้พิมพ์ เพื่อเตรียมเอกสารประกอบ ในกรณีที่มีการต่อสัญญาโปรแกรมจะแสดงผลระยะเวลาการต่อสัญญา สำหรับส่วนที่ 3 เป็นส่วนสำคัญในการใช้ค้นหาดัชนีราคาของเวลาที่เปิดของประกวดราคา การกำหนดปีที่เปิดของสามารถทำได้โดยการพิมพ์หรือจาก Pull Down Menu หลังจากนั้นโปรแกรมจะแสดงเดือนที่มีค่าดัชนีราคาที่ถูกเก็บเอาไว้แล้วในฐานข้อมูลสำหรับปีนั้น ๆ ในกรณีที่บางเดือนกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์มีการปรับปรุงดัชนีราคาหลาย ๆ ครั้ง โปรแกรมจะสามารถแสดงให้ทราบใน Pull Down Menu เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเลือกดัชนีที่ต้องการได้อย่างแม่นยำมากขึ้น (ดูรูปที่ 1 ประกอบ)

รูปที่ 1. แสดงหน้าจอการใส่ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลในการคำนวณดัชนีราคา

ในทางปฏิบัติ หน่วยราชการหรือผู้ดำเนินการก่อสร้างมักจะขอเบิกวงงานหลาย ๆ วงดในการขอเบิกครั้งเดียวกัน CUCEM-K Version 2.0 สามารถให้ผู้ใช้งานกำหนดจำนวนวงเงินที่ขอเบิกได้ โดยระบุจำนวนวงที่ขอเบิกในส่วนที่ 3 เมื่อข้อมูลต่าง ๆ ถูกใส่จนครบและผู้ใช้จึงเลือกขั้นตอนต่อไป โปรแกรมจะสร้างฟอร์มการใส่ข้อมูลดังแสดงในรูปที่ 2 เพื่อให้ผู้ใช้สามารถกำหนดสูตรค่า K ต่าง ๆ ทั้งหมด 35 สูตรค่า K ที่เกี่ยวข้องในแต่ละวงงาน ซึ่งสามารถจะเป็นค่า K ที่แตกต่างหรือเหมือนกันในแต่ละวงงานก็ได้ ผู้ใช้สามารถเลือกปีที่ขอเบิกจากการพิมพ์ ปี พ.ศ. หรือการใช้ Pull Down Menu และเช่นเดียวกัน สำหรับเดือนที่ขอเบิก โปรแกรมจะช่วยให้ผู้ใช้ในกรณีที่มีการปรับค่าดัชนีราคาหลาย ๆ ครั้งใน 1 เดือน โดยแสดงไว้ใน Pull Down Menu ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จำเป็นต้องใช้ในการค้นหาดัชนีราคาในฐานข้อมูล หากข้อมูลไม่ครบถ้วน โปรแกรมจะไม่อนุญาตให้ทำขั้นตอนต่อไป

รูปที่ 2. แสดงการใส่ข้อมูลการเลือกค่า K หลายค่าในแต่ละงวดงาน

เมื่อข้อมูลที่สำคัญคือเดือนและปีที่เปิดของ และที่ขอเบิกของแต่ละค่า K ในแต่ละงวดงานครบถ้วน โปรแกรมจะสร้างแบบฟอร์มสรุปผล ดังแสดงในรูปที่ 3 โดยจะนำข้อมูลที่ใส่ไว้ในขั้นตอนแรกมาแสดงผล ค่า K จากสูตรต่าง ๆ จะถูกคำนวณและแสดงไว้ในตารางใบแบบฟอร์มสรุป

รูปที่ 3. ตารางสรุปผลและการใส่มูลค่างานในแต่ละงวดของแต่ละค่า K

ข้อมูลเกี่ยวกับค่างานในแต่ละงวด มูลค่างานที่ไม่อยู่ในข่าย ตามหลักเกณฑ์การคิดเงินชดเชยจะต้องใส่ลงในตารางใน column ที่ 3 และ 4 ส่วนใน column อื่น ๆ จะแสดงผลจากการคำนวณของโปรแกรม หลังจากนั้นเลือกการคำนวณ โปรแกรมจะคำนวณยอดเงินที่สามารถขอชดเชยได้ แต่ละรายการและยอดเงินรวม ดังแสดงในรูปที่ 4

รูปที่ 4. แสดงตารางสรุปผลการคำนวณและผลการพิจารณา

จากตัวอย่างในตารางสรุปผลจะพบว่าโปรแกรมนี้อย่างยังสามารถช่วยในการตรวจสอบในกรณีที่หน่วยราชการจะต้องขอเงินคืนจากผู้ดำเนินการก่อสร้างอีกด้วย ทั้งนี้ในกรณีที่ดัชนีราคามีค่าต่ำลง ผู้ดำเนินการก่อสร้างจะต้องคืนเงินให้แก่ทางราชการ ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้ติดตามดำเนินการดังกล่าว โปรแกรมจะช่วยในการตรวจสอบ โดยยึดหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานประมาณ ดังแสดงในงวดงานที่ 1 ค่า K 4.4 เป็นต้น

นอกจากนี้ ในกรณีที่เป็นการส่งงานงวดสุดท้าย การขอเบิกเงินชดเชยค่าก่อสร้างต้องดำเนินการภายใน 90 วัน หลังจากส่งมอบงาน โปรแกรมสามารถช่วยในการตรวจสอบเงื่อนไขดังกล่าวนี้ด้วย - (โดยการแสดงวันที่สีแดง หากเกินกำหนดระยะเวลา) ทำให้โปรแกรม CUCHEM-K Version 2 สามารถช่วยงานหน่วยราชการในข้อรายละเอียดปลีกย่อยให้มากขึ้น

สำหรับการคำนวณอย่างละเอียดของค่า K ในแต่ละค่า K ผู้ใช้สามารถแสดงผลได้โดยกด Double Click ด้วย Mouse บนตำแหน่งค่า K ที่ต้องการจะดูรายละเอียด ซึ่งจะแสดงภาพที่ 5 (สำหรับค่า K 4.3 ของงวดงานที่ 1)

รูปที่ 5. แสดงรายละเอียดของการคำนวณในแต่ละค่า K

3. ฐานข้อมูลดัชนีราคา

ข้อมูลดัชนีราคาถูกเก็บไว้ในฐานข้อมูลที่สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมหรือค้นหาได้ ดังแสดงในรูปที่ 6 ข้อมูลดัชนีราคาที่ทำโดยกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ใน CUCEM-K Version 2.0 จะมีข้อมูลตั้งแต่ปี 2527 จนถึงปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2542) (ยกเว้นเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม 2541) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสามารถทำได้โดยผ่าน password ที่กำหนดโดยผู้ใช

รูปที่ 6. แสดงฐานข้อมูลดัชนีราคาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2527

เอกสารอ้างอิง : (1) ธนิต ธงทอง และวัชร เพ็ญสุภาพ "การประยุกต์ใช้โปรแกรม Microsoft Excel และ Visual Basic สำหรับการค้นหาดัชนีราคาวัสดุและการคำนวณค่า Escalation Factor (ค่า K)" โยธาสาร. มกราคม-มีนาคม 2542, วสท. หน้า 24-28.

CUCEM-K Calculation Program Version 2.0

ไฟล์: ช่วยเหลือ

การกรอกข้อมูลของโปรแกรม

CUCEM-K Calculation Program V.2.0

ส่วนที่ 1

งานก่อสร้าง: อาคารพรีคาสท์

กรม: การก่อสร้าง

ประเภท: จุดอาคารกรมการก่อสร้าง

ส่วนที่ 2

เลขที่สัญญา: 0123/2533

ผู้รับจ้าง: บริษัท ข.ก. จำกัด

จำนวนที่สัญญา: 1,000,000,000.00

สัญญาเริ่ม (วัน/เดือน/ปี): 1 / 01 / 2533

สัญญาจบ (วัน/เดือน/ปี): 1 / 01 / 2543

ต่ออายุสัญญา: 80 วัน

ต่ออายุสัญญา: 120 วัน

ส่วนที่ 3

ปีที่เปิดซอง: 2533 เดือน: 09C วันที่: 1

จำนวนงวดงานที่ขอเบิก: 3 งวด

โดยกรมร่างพิธีการจ้าง
สถาบันบริหารงานก่อสร้าง
ภาคบริหารส่วนกลาง
คณะกรรมการมาตรฐาน
ราคาโครงการกับพาณิชย์
หรือ
สำนักงานมาตรฐานงบประมาณ
มีมติลงนาม

บริษัทผู้รับจ้าง
1 เมษายน 2542

บันทึกต่อไป

รูปที่ 1. แสดงหน้าจอการใส่ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลในการคำนวณดัชนีราคา

CUCEM-K Calculation Program V.2.0

File Help

โปรแกรมเลือกค่า K ที่ใช้งาน

CUCEM-K Calculation Program V.2.0 ย้อนกลับ ขึ้นจนสุดไป

งวดที่ 1 | **งวดที่ 2** | งวดที่ 3

วันที่	10	ปีที่รวมเงิน	2539	เดือน	08
☒ K1	☐ K3.2	☐ K3.7	2535	1.3	☐ K5.4 ☐ K5.7.3
☐ K2.1	☐ K3.3	☐ K4.1	2536	2.1	☐ K5.5 ☐ K5.8.1
☐ K2.2	☐ K3.4	☐ K4.2	2537	2.2	☐ K5.6 ☐ K5.8.2
☐ K2.3	☐ K3.5	☒ K4.3	2538	2.3	☐ K5.7.1 ☐ K5.9.1
☐ K3.1	☐ K3.6	☒ K4.4	2539		
			2540		
			2541		
			2542		
					☐ K5.1.2 ☐ K5.3 ☐ K5.7.2 ☐ K5.9.2

รูปที่ 2. แสดงการใส่ข้อมูลการเลือกค่า K หลายค่าในแต่ละงวดงาน

แสดงรายละเอียดการคำนวณค่า K

CUCEM-K Calculation Program V 2.0

ย้อนกลับ พิมพ์

แสดงรายการคำนวณค่า K

งานก่อสร้าง: งานขนถ่าย TRASHRACK และ STEEL LINER
 สัญญาเลขที่: 0123/2533
 งวดที่: 1
 สูตร: $0.35 + 0.20 I/I_0 + 0.45 G/G_0$
 คำนวณค่าวัสดุก่อสร้าง

ปี 2533		ปี 2539	
เดือนเปิดของโครงการ 09C		เดือนที่ส่งมอบงาน 08	
I ₀	116.7	I ₁	156.1
G ₀	146.4	G ₁	124.6

จัดเศษแล้ว

I/I ₀	=	1.337618	1.337
G/G ₀	=	0.851093	0.851
0.20 x I/I ₀	=	0.267400	0.267
0.45 x G/G ₀	=	0.382950	0.382
K4.3	=	0.999	
สูตร P	=	(P ₀) x (K)	
K	=	Escalation Factor ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างาน	= 0
P ₀	=	ราคาค่างาน	= 1,000,000.00

รูปที่ 5 แสดงรายละเอียดของการคำนวณในแต่ละค่า K

CUCEM-K Calculation Program V 2.0

File Help

จัดการฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล

ปี พ.ศ.	2527	เดือน	01	ปี	95	ส	102.2
C	107.6	G	93.6	I	93.3	F	107.9
A	100	E	93.1	GIP	92.4	AC	96.3
PVC	79.9	W	90.5	PE			

เพิ่มข้อมูล แก้ไข ลบ จัดเรียงข้อมูล ค้นหาข้อมูล ลอก

ฐานข้อมูลเก่า K

รูปที่ 6. แสดงฐานข้อมูลดัชนีราคาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2527

ภาคผนวก ณ

ตัวอย่าง หนังสือสำนักงบประมาณที่ทำการ
วินิจฉัยปัญหา ข้อนี้อ และแนวทางปฏิบัติ

ที่ นร 0407/04793

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

27 ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอให้พิจารณาค่าชดเชยช่วยเหลือแก่ผู้รับจ้าง

เรียน ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ที่ คค 23 ผชท.6/28 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2539

ตามหนังสือที่อ้างถึง องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยขอให้ตรวจสอบเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการก่อสร้างโรงยิมเอนกประสงค์ขนาดเล็กบริเวณที่ทำการเขตโทรศัพท์ภูมิภาคที่ 5 อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ตามสัญญาเลขที่ จ.119/(ถ) 2538 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 ในงานงวดที่ 7 รวม 1 งวดงาน จำนวนเงิน 104,904 บาท เพื่อจ่ายให้กับผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญาดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 แล้วขอเรียนว่า ในการคำนวณเงินชดเชยสำหรับงานงวดที่ 7 (งวดสุดท้าย) มีข้อคลาดเคลื่อนเนื่องจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยใช้ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (M) และดัชนีราคาเหล็ก (S) ประจำเดือนมิถุนายน 2539 ในการคำนวณเท่ากับ 159.4 และ 139.9 ตามลำดับ ซึ่งมีดัชนีราคาที่ยังไม่ได้แจ้งแก้ไขโดยกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ จึงได้ค่า K เท่ากับ 1.052 เป็นสาเหตุให้คำนวณเงินชดเชยได้เป็นจำนวน 104,904 บาท หากคำนวณให้ถูกต้องโดยใช้ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (M) และดัชนีราคาเหล็ก (S) ประจำเดือนมิถุนายน 2539 ซึ่งกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ได้แจ้งแก้ไขเป็น 162.8 และ 114.0 ตามลำดับแล้ว ค่า K ที่คำนวณได้จะเท่ากับ 1.039 ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่เกิน 4% ดังนั้น องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยจึงไม่ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาดังกล่าวข้างต้น

/อนึ่ง

อนึ่ง เพื่อให้การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้อย่างถูกต้องตามมติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าวข้างต้น ส่วนราชการผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาต้องตรวจสอบกรณีที่ต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างทุก
สัญญา และดำเนินการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการ
คำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้กำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ธงชัย ลำดับวงศ์

(นายธงชัย ลำดับวงศ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 3545

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/8565

สำนักงานประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

18 พฤษภาคม 2541

เรื่อง ขอคำชี้แจงเงื่อนไขหลักเกณฑ์การขอปรับราคาค่าก่อสร้าง (ค่า K)

เรียน กรรมการผู้จัดการบริษัท กริไทย จำกัด

อ้างถึง หนังสือบริษัท กริไทย จำกัด เลขที่ KP-98-0047 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท กริไทย จำกัด แจ้งว่า เป็นผู้ประกอบธุรกิจรับเหมา
ก่อสร้างโครงการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ดำเนินงานและเบิกเงินงวดแล้ว
จำนวน 6 งวด จากงานทั้งสิ้น 15 งวด และได้ขอปรับราคาค่าก่อสร้าง (ค่า K) สำหรับงวดงาน
ดังกล่าวโดยส่งผ่านผู้ควบคุมงาน แต่ผู้ควบคุมงานได้ระงับเรื่องการขอเบิกเงินเพิ่ม โดยอ้างเงื่อนไข
ของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งระบุว่าให้ขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างภายในกำหนด 90 วันนับ
ตั้งแต่วันส่งมอบงานงวดสุดท้ายว่า ในกรณีนี้ยังไม่ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย บริษัท กริไทย จำกัด
จึงขอคำชี้แจงเงื่อนไข หลักเกณฑ์การปรับราคาค่าก่อสร้างดังกล่าวที่ถูกต้องเพื่อถือปฏิบัติต่อไป
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณขอเรียนว่า เมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดใดงวดหนึ่งแล้ว ก็
สามารถขอรับเงินชดเชยค่าก่อสร้างสำหรับงานงวดนั้น ๆ ได้ทันที สำหรับการกำหนดเงื่อนไขให้ขอ
เงินเพิ่มภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายนั้น หมายความว่า การนับ
ระยะเวลา 90 วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้ายเป็นวันแรก
จนถึงวันที่ผู้รับจ้างแจ้งความจำนงค์ขอเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ที่ส่วนราชการฯ ประทับตรา
รับตามระเบียบเป็นวันสุดท้าย หากผู้รับจ้างยื่นขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างเป็นระยะเวลาล่วงเลยเกิน
กำหนด 90 วันแล้ว ผู้รับจ้างจะไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่ม ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีการส่ง

/มอบงาน

มอบงานและเบิกเงินงวดแล้ว จำนวน 6 งวด ผู้รับจ้างก็สามารถขอรับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างสำหรับ
งวดงานดังกล่าวได้ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เสรี สุขสถาพร

(นายเสรี สุขสถาพร)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 6185082

ที่ นร 0407/16443

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

10 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุมัติเงินงบกลาง

เรียน อธิบดีกรมการbinพาณิชย์

- อ้างถึง 1. หนังสือกรมการbinพาณิชย์ ที่ คค 0402/2821 ลงวันที่ 7 เมษายน 2541
2. หนังสือกรมการbinพาณิชย์ ที่ คค 0407/4272 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 กรมการbinพาณิชย์ขออนุมัติงบกลางเพื่อจ่ายเป็นเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ให้แก่ผู้รับจ้าง จำนวน 3 สัญญา ดังนี้

1. สัญญาที่ 146/2537 ลงวันที่ 30 กันยายน 2537 รายการก่อสร้างทางวิ่งทางขับ ลานจอดเครื่องบิน เป็นต้น โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานชุมพร (แห่งใหม่) ส่วนหนึ่ง ในการส่งงานงวดที่ 6 10 12-15 รวม 9 งวดงาน เป็นเงิน 1,525,865.74 บาท

2. สัญญาที่ 153/2538 ลงวันที่ 26 กันยายน 2538 รายการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร หอบังคับการบิน เป็นต้น โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานร้อยเอ็ด (ส่วนหนึ่ง) ในการส่งงานงวดที่ 12 เป็นเงิน 1,091,807.48 บาท

3. สัญญาที่ 130/2539 รายการก่อสร้างทางวิ่ง ทางเผื่อวิ่ง ทางขับ เป็นต้น โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานร้อยเอ็ด (ส่วนหนึ่ง) ในการส่งงานงวดที่ 16 เป็นเงิน 1,866,083.83 บาท และตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 2 กรมการbinพาณิชย์ขอถอนสัญญาเลขที่ 130/2539 คืน เพื่อพิจารณาทบทวนใหม่ ดังนั้น รวมขออนุมัติเงินชดเชยค่าก่อสร้าง 2 สัญญา เป็นเงิน 2,617,673.22 บาท ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 แล้ว พบว่าในการคำนวณเงินเพิ่มสำหรับสัญญาเลขที่ 146/2537 ลงวันที่ 30 กันยายน 2537 มีการนำเงินเพิ่มค่าก่อสร้างที่คำนวณได้

/มาบวกเพิ่ม

มาบวกเพิ่มด้วย ค่าอำนาจการ กำไรและภาษีซ้ำ จึงคำนวณเงินเพิ่มได้เป็น 1,525,865.74 บาท หากคำนวณให้ถูกต้อง โดยคำนวณเงินเพิ่มจากค่างานตามสัญญา ซึ่งมีการรวมค่าอำนาจการ กำไรและภาษีไว้แล้ว โดยไม่นำค่าอำนาจการ กำไรและภาษีมาบวกซ้ำอีก เงินเพิ่มที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับจ้างในสัญญานี้จะเป็น 1,296,402.50 บาท ดังนั้น จึงอนุมัติให้กรมการbinพาณิชย์เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างสำหรับสัญญาและรายการก่อสร้างดังกล่าวข้างต้น จำนวน 2 สัญญา เป็นเงิน 2,388,209 บาท (สองล้านสามแสนแปดหมื่นแปดพันสองร้อยเก้าบาทถ้วน) ประกอบด้วย

1. สัญญาที่ 146/2537 ลงวันที่ 30 กันยายน 2537 ในงานงวดที่ 6-10 และ 12 15 รวม 9 งวดงาน เป็นเงิน 1,296,402 บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นหกพันสี่ร้อยสองบาทถ้วน)

2. สัญญาที่ 153/2538 ลงวันที่ 26 กันยายน 2538 ในงานงวดที่ 12 เป็นเงิน 1,091,807 บาท (หนึ่งล้านเก้าหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยเจ็ดบาทถ้วน)

โดยให้เบิกจ่ายทางส่วนกลาง ในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้าง

อนึ่ง เพื่อให้การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้อย่างถูกต้องตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ส่วนราชการผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาต้องตรวจสอบกรณีที่ต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างทุกสัญญา และดำเนินการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้กำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและจักได้อนุมัติเงินประจำงวดให้ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

เสรี สุขสถาพร

(นายเสรี สุขสถาพร)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทรศัพท์ 273-9027 ต่อ 3545

โทรสาร 273-9240

สำเนาส่ง บ.ก. 2 ชุด และ ส.ต.ง. 1 ชุด

ที่ นร 0407/1014

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

28 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอรับความเห็นชอบเรื่องการปรับราคา (ค่า K)

เรียน ผู้ว่าการการประปาสวนภูมิภาค

อ้างถึง หนังสือการประปาสวนภูมิภาค ที่ มท 57441-01/854 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง การประปาสวนภูมิภาคขอเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการก่อสร้างสระพักน้ำดิบ สำนักงานประปาชนแดน (คลองห้วยหินฝน) อำเภอชนแดน จังหวัด เพชรบูรณ์ ตามสัญญาเลขที่ 260/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ในงานงวดที่ 3 4 และ 5 (งวด สุดท้าย) รวม 3 งวดงาน จำนวนเงิน 114,776.50 บาท เพื่อจ่ายให้กับผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญาดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับ ราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 แล้ว สัญญาดังกล่าวข้างต้นจะได้รับเงิน ชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ในงานงวดที่ 3-5 (งวดสุดท้าย) รวม 3 งวดงาน เป็นเงิน 114,776 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบหกบาทถ้วน) และเนื่องจากเป็นงาน ก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณสมทบ จึงอนุมัติให้การประปาสวนภูมิภาคเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 53,634 บาท (ห้าหมื่นสามพันหกร้อยสามสิบสี่บาทถ้วน) จากวงเงิน 500 ล้านบาท ที่กระทรวง การคลังได้อนุมัติให้กันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปีแล้ว ตามใบขอเงินเลขที่ 2922585 ลงวันที่ 30 กันยายน 2541 เพื่อจ่ายเป็นเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้สำหรับสัญญาดังกล่าว ข้างต้น โดยให้เบิกจ่ายทางส่วนกลาง ในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้าง สำหรับเงินเพิ่มส่วนที่เหลือ จำนวน 61,142 บาท (หกหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยสี่สิบสองบาทถ้วน) ให้เบิกจ่ายจากแหล่งที่มาของเงินก่อสร้าง นั้น

/อนึ่ง เพื่อให้

อนึ่ง เพื่อให้การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้อย่างถูกต้องตามมติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าวข้างต้น ส่วนราชการผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาต้องตรวจสอบกรณีที่ต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างทุก
สัญญา และดำเนินการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธี
การคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้กำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สวัสดิภาพ กันทาธรรม
(นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม)
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ
โทรศัพท์ 273-9027 ต่อ 1552
โทรสาร 273-9240
สำเนาส่ง บ.ก. 2 ชุด
ส.ต.ง. 1 ชุด

ที่ นร 0407/1264

สำนักงานประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

30 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอคำชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

อ้างถึง หนังสือกรมการศาสนา ที่ ศธ 0301/9090 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการศาสนาได้ขอหารือสำนักงานประมาณในกรณีที่กรมการศาสนาได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ดำรงก่อสร้างวิศวะ จำกัด ตามสัญญาที่ 30/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ก่อสร้างสถาบันพัฒนาและฝึกอบรมพระสังฆาธิการและบุคลากรด้านศาสนา จังหวัดราชบุรี โดยสัญญาดังกล่าวไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่ในประกาศประกวดราคาได้ระบุหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ ต่อมาผู้รับจ้างได้ขอให้กรมการศาสนานำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การปรับราคามาต่อทำสัญญา และขอจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) กรมการศาสนาจึงขอหารือว่า จะสามารถนำสูตรปรับราคามาเพิ่มเติมต่อทำสัญญาและจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างได้หรือไม่ เพียงใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วขอเรียนว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 การจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) จะต้องประกอบด้วยการประกาศประกวดราคาต้องระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้และในสัญญาจะต้องระบุว่า เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้าง ในสัญญา ในกรณีสัญญาข้างต้นไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ หากกรมการศาสนาจะแก้ไขสัญญาให้เป็นแบบปรับราคาได้ ก็อยู่ในดุลยพินิจของกรมการศาสนาว่าเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2532 ข้อ 136 ว่าการแก้ไขสัญญาดังกล่าวนั้นจะทำให้ราชการเสียประโยชน์หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สวัสดิภาพ กันทาธรรม

(นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 1554

ที่ นร 0407/1411

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

4 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง การพิจารณาจ่ายเงินชดเชยช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง

เรียน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

อ้างถึง หนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ 0430/21975 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขอให้ตรวจสอบการคำนวณเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการก่อสร้างอาคารสำนักงานสาขางานปลามา จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสัญญาเลขที่ จ.48/2540 ลงวันที่ 18 กันยายน 2540 ในงานงวดที่ 1 (งวดสุดท้าย) รวม 6 งวดงาน เป็นเงิน 1,729,925.20 บาท เพื่อจ่ายให้กับคู่สัญญาดังกล่าวความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญาโดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ ณ การคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้าย ตามอายุสัญญาหรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า ซึ่งในกรณีนี้เมื่อใช้ค่า K ตัวที่มีค่าน้อยกว่าในการคำนวณเงินเพิ่มสำหรับงานงวดที่ 6 (งวดสุดท้าย) แล้ว เงินชดเชยค่าก่อสร้างที่ต้องจ่ายให้ผู้รับจ้างจะเท่ากับ 1,729,325.20 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนสองหมื่นเก้าพันสามร้อยยี่สิบห้าบาทยี่สิบสองสตางค์)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เชาว์ อรรถมานะ

(นายเชาว์ อรรถมานะ)

รองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทรศัพท์ 273-9027-28 ต่อ 2568

โทรสาร 273-9240

ที่ นร 0407/18498

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

24 พฤษภาคม 2543

เรื่อง ขอรื้อหรือการขอรับเงินชดเชยค่าปรับราคา (ค่า K)

เรียน อธิบดีกรมทางหลวง

- อ้างถึง 1. หนังสือกรมทางหลวง ที่ คค 0601/2855 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2543
2. หนังสือกรมทางหลวง ที่ คค 0606.5/5689 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมทางหลวงได้ว่าจ้างบริษัท นครหลวงวัดฤกษ์ก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด ทำการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 3242 สายบางบอน-บรรจบทางหลวงหมายเลข 340 ระหว่าง กม.19+556.00-กม.21-600.00 ระยะทางยาว 2.044 กม. วงเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 182,911,120 บาท ตามสัญญาเลขที่ กส.4/15/2539 ลงวันที่ 10 กันยายน 2539 เวลาทำการ 510 วัน เริ่มสัญญาวันที่ 10 ตุลาคม 2539 และสิ้นสุดสัญญาวันที่ 3 มีนาคม 2541 ได้อนุมัติให้ขยายเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีออกไปอีก 180 วัน นับถัดจากวันสิ้นสุดอายุสัญญาเดิม เป็นสิ้นสุดสัญญาวันที่ 30 สิงหาคม 2541 บริษัทฯ ได้ส่งมอบงานงวดที่ 18 (งวดสุดท้าย) วันที่ 20 สิงหาคม 2541 และได้มีหนังสือขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) งวดที่ 12-18 (งวดสุดท้าย) จำนวน 5,775,195.74 บาท วันที่ 19 พฤศจิกายน 2541 และประทับตรารับตามระเบียบฯ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2541 ซึ่งกรมทางหลวงพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้รับจ้างขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เกิน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย ผู้รับจ้างจึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) บริษัทฯ จึงได้มีหนังสืออุทธรณ์กรมทางหลวง โดยอ้างว่าในการส่งมอบงานงวดที่ 18 (งวดสุดท้าย) วันที่ 20 สิงหาคม 2541 คณะกรรมการตรวจการจ้างได้พิจารณาเห็นควรให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการปลูกหญ้า และขอให้บริษัทฯ ส่งมอบงานอีกครั้งในวันที่ 28 สิงหาคม 2541 ดังนั้น วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายตามมติคณะรัฐมนตรี จึงควรใช้วันที่ 28 สิงหาคม 2541 การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ของบริษัทฯ จึงอยู่ในระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย บริษัทฯ จึงมีสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่มค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กรมทางหลวงเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาในการตีความนัยมติคณะรัฐมนตรี จึงขอรื้อ

สำนักงานประมาณเพื่อทำการวินิจฉัยปัญหาและจะได้ถือเป็นหลักการปฏิบัติต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ได้กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ กรณีการขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย สำหรับกรณีดังกล่าว บริษัทฯ ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างขอให้บริษัทฯ ไปปรับปรุงเกี่ยวกับการปลูกหญ้า และขอให้ส่งมอบงานใหม่อีกครั้งในวันที่ 28 สิงหาคม 2542 ซึ่งในกรณีนี้ให้ถือว่าวันที่ 28 สิงหาคม 2542 เป็นวันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว บริษัทฯ จึงมีสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นรัชย์ ศรีพิมล

(นายนรัชย์ ศรีพิมล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาสำนักงานประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 61850782

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/23457

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

19 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการพิจารณาค่างานชนิดปรับราคาได้ (ค่า K) ของกรมทางหลวง
ตามสัญญาจ้างเลขที่ พจ.(พ.1)/75/2542 ลว. 30 กันยายน 2542

เรียน หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โจนากรพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด โจนากรพาณิชย์ ที่ รณ 011/2543 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง ห้างหุ้นส่วนจำกัด โจนากรพาณิชย์ แจ้งว่าได้ทำสัญญาจ้างกับกรมทางหลวง ทำการลาดยางทางหลวง ทางหลวงหมายเลข 1118 ตอนบางมูลนาก-กม.7+80 (ต่อเขตแขวงฯ นครสวรรค์) ระหว่าง กม.0+150-กม.7+800 ระยะทาง 7.650 กม. ตามสัญญาเลขที่ พจ.(พ.1)/75/2542 ลงวันที่ 30 กันยายน 2542 ในวงเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 13,727,700 บาท แต่เนื่องจากเอกสารประกาศประกวดราคารายการดังกล่าว ซึ่งระบุเงื่อนไขกำหนดเจตนารมณ์ว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ มีรายการในบัญชีรายการก่อสร้างและปริมาณงานเป็นเอกสารตัดแปะ ส่วนสัญญาจ้างดังกล่าวมีเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง คือเอกสารข้อ 2.2 ผแนวก 2 เอกสารแนบท้ายสัญญา จำนวน 1 ชุด ซึ่งเป็นเอกสารที่ระบุเงื่อนไขว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และเอกสารข้อ 2.4 ผแนวก 4 มาตรฐานที่ ทล.ม.201/2531 จำนวน 6 หน้า เป็นเอกสารที่แนบท้ายสัญญาฉบับที่กัน แต่มีข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ตามสัญญาทุกประการ ห้างฯ จึงขอหารือว่า กรณีสัญญาดังกล่าวข้างต้นว่าผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะได้รับเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาจากหนังสือและเอกสารประกอบที่ส่งมาด้วยแล้วขอเรียนว่าตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ซึ่งกำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้เป็นการถาวร มีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ว่าประกาศประกวดราคาต้องแสดงเจตนารมณ์ระบุว่าจะทำสัญญาแบบปรับราคาได้ และในสัญญาจะต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ในกรณีสัญญาดังกล่าวข้างต้น ประกาศประกวดราคา และสัญญามีเอกสารที่ระบุข้อความที่แสดงเจตนารมณ์ว่าจะทำสัญญาแบบปรับราคาได้ ถึงแม้ว่าเอกสารแนบท้ายสัญญาจะสลับที่กันก็ตาม ก็มีใช้สาระสำคัญ ผู้รับจ้างจึงอยู่ในข่ายที่จะมีสิทธิ

ได้รับเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทั้งนี้เอกสารประกอบการพิจารณาการขอเงินชดเชยค่าก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จะต้องได้รับการรับรองสำเนาหลักฐานเอกสารจากทางราชการว่าได้ถ่ายสำเนาและตรงกับต้นฉบับจริง หากมีรอยต่อตัดปะจะต้องประทับตราและลงนามรับรองตรงบริเวณรอยต่อนั้น ๆ โดยคู่สัญญา ตามนัยหนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0407/ว 23 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2541

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นรัชย์ ศรีพิมล

(นาย นรัชย์ ศรีพิมล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาสำนักงานประมาณ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 6185078

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/23456

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

19 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอรื้อในข้อกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของผู้รับจ้างที่จะได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีผู้ว่าจ้างแก้ไขสัญญาเป็นแบบปรับราคาได้ภายหลังจากที่ส่งมอบงานก่อสร้างไปแล้วบางส่วน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/34652 ลงวันที่ 29 กันยายน 2542
2. หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/00944 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2542
3. หนังสือสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ที่ กท 7000/8318 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2542
4. หนังสือกรุงเทพมหานคร ด่วนที่สุด ที่ กท 4000/4628 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2542
5. หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/28426 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

ตามที่สำนักงบประมาณได้ตรวจสอบการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการก่อสร้างอาคารจอดรถยนต์ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ ตามสัญญาเลขที่ 33/2539 ลงวันที่ 24 กันยายน 2539 ในงวดงานที่ 1-6 รวม 6 งวดงาน เป็นเงิน 2,073,640 บาท และในงวดงานที่ 7-11 รวม 5 งวดงาน เป็นเงิน 2,551,500 บาท ตามลำดับ และแจ้งให้กรุงเทพมหานครทราบว่ากรณีสัญญาดังกล่าว สัญญาเดิมไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่ภายหลังได้มีการแก้ไขสัญญาให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อประโยชน์ของราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ 136 ดังนั้น จึงขอให้กรุงเทพมหานครพิจารณา ทบทวนว่าการแก้ไขสัญญาดังกล่าวนั้น มีผลทำให้ราชการเสียประโยชน์หรือไม่อย่างไร หากทำให้ราชการเสียประโยชน์ผู้รับจ้างจะไม่อยู่ในเงื่อนไขที่จะมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าก่อสร้าง (ค่า K) เนื่องจากดำเนินการไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 109 ดังปรากฏรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 1 และ 2 นั้น ปรากฏว่า กรุงเทพมหานครได้อนุมัติให้แก้ไขสัญญาเป็นแบบปรับราคาได้ และได้ระบุว่าการแก้ไขสัญญานี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับจ้าง และไม่ทำให้กรุงเทพมหานครเสียประโยชน์แต่อย่างใด ดังปรากฏรายละเอียด ตามหนังสือที่อ้างถึง 3

ต่อมากรุงเทพมหานครขอให้สำนักงานประมาณตรวจสอบการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ รายการดังกล่าว ในงานงวดที่ 12-16 รวม 5 งวดงาน เป็นเงิน 2,605,150 บาท ดังปรากฏรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 4 และสำนักงานประมาณได้ให้ความเห็นชอบการจ่ายเงินเพิ่ม เป็นเงินทั้งสิ้น 2,425,308 บาท ดังปรากฏรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 5 สำนักงานประมาณจึงใคร่ขอหารือว่า กรณีสัญญาดังกล่าวข้างต้น กรุงเทพมหานครอนุมัติให้แก้ไขสัญญาให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายหลังจากที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานไปแล้วบางส่วน (ส่งมอบงานไปแล้ว 14 งวดงาน ของงวดงานทั้งสิ้น 16 งวดงาน) นั้น ผู้รับจ้างจะมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ได้เฉพาะงวดงานที่ยังเหลืออยู่ (งวดที่ 15-16) หรือว่าจะมีผลย้อนหลังได้รับเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตั้งแต่งวดงานที่ 1-16 ซึ่งเป็นผลงานก่อนการแก้ไขสัญญาหรือไม่ ตามนัยกฎหมายว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตอบข้อหารือ และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานประมาณทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

นรชัย ศรีพิมล

(นายนรชัย ศรีพิมล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาสำนักงานประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 6185078

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/24098

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม: 10400

25 กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอรื้อในข้อกฎหมายกรณีผู้รับจ้างขอสงวนสิทธิคืนค่า K

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ 0211/03/110 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543
2. หนังสือบริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ที่ บ.63/2540 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540
3. หนังสือบริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ที่ บ.31/2541 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0203/ว 109
ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่า จังหวัดพะเยาได้ทำสัญญาจ้างบริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ก่อสร้างอาคาร 114 เตียง คสล. 5 ชั้น ของโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 1 หลัง ตามสัญญาจ้างเลขที่ 5/2538 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2538 ในวงเงิน 41,900,000 บาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานงวดที่ 13 (งวดสุดท้าย) เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2540 บริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ขอสงวนสิทธิคืนค่า K โดยมีเหตุผลว่า "ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างได้มีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ทำให้การเปลี่ยนแปลงค่า K ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอประกาศค่า K ใหม่จากสำนักงานประมาณ ทางบริษัทฯ จึงขอสงวนสิทธิคืนค่า K เนื่องจากสาเหตุดังกล่าว" รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 2 ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 ขอเบิกเงินทดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ซึ่งเกิน 90 วัน นับถัดตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 3 แต่เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 กำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ข้อ 4 ว่า "การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้จ้างได้อีกต่อไป" ดังนั้น สำนักงานประมาณจึงขอรื้อในข้อกฎหมายว่าการที่ผู้รับจ้างมีหนังสือขอสงวนสิทธิคืนค่า K วันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ภายหลังจากการส่งมอบ

งานงวดสุดท้าย วันที่ 29 สิงหาคม 2540 ซึ่งอยู่ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงาน
งวดสุดท้าย และต่อมามีหนังสือขอเบิกเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้
(ค่า K) วันที่ 31 มีนาคม 2541 ซึ่งเกิน 90 วัน นับถดถอยตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายนั้น
จะถือว่าผู้รับจ้างได้ยื่นใช้สิทธิขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
ภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนดแล้วหรือไม่อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตอบข้อหารือและแจ้งผลการพิจารณาให้สำนัก
งบประมาณทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

นรชัย ศรีพิมล

(นายนรชัย ศรีพิมล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 6185078

โทรสาร 2739240

ที่ นร 0407/27942

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

31 สิงหาคม 2543

เรื่อง ขอรื้อผลการพิจารณาเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ.ปัญญารักษ์

อ้างถึง หนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด พ.ปัญญารักษ์ ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ.ปัญญารักษ์ แจ้งว่า ตามที่สำนักงานประมาณ ได้พิจารณาเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 109 แล้ว ปรากฏว่ารายการก่อสร้างโรงทหารจุ 60 คน ตามสัญญาจ้างเลขที่ 4/2540 ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2540 นั้น ไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้มีการแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังนั้น งานก่อสร้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในเงื่อนไขที่จะได้เงินเพิ่มเติม ค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งทางห้างฯ ได้ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานประกาศ ประกวดราคา รายการก่อสร้างอาคารโรงทหารจุ 60 คน ดังกล่าวแล้ว ในเอกสารได้กำหนดว่า

1. เอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคา

1.3 แบบสัญญาจ้าง

ซึ่งในสัญญาจ้างดังกล่าวได้กำหนดข้อความดังนี้

2. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญานี้

2.4 รายการแบ่งงวดงาน

ซึ่งได้กำหนดว่า งานนี้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้หมวดต่าง ๆ ดังนี้ ดังนั้น ประกาศประกวดราคา ฉบับดังกล่าวจึงได้แสดงเจตนารมณ์จะประกาศให้ผู้รับจ้างทราบว่า จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ สมบูรณ์ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ จึงอยู่ในข่ายที่จะได้สิทธิรับ เงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังนั้น ห้างฯ จึงใคร่ขอหารือสำนักงานประมาณว่า กรณีสัญญาดังกล่าวจะอยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 109 หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อห้างฯ จะได้มีหนังสือขออุทธรณ์ผลการพิจารณาเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กับส่วนราชการที่เป็น คู่สัญญาต่อไป

สำนักงานประมาณพิจารณาจากหนังสือและหลักฐานเอกสารประกอบที่ส่งมาด้วยแล้ว ขอเรียนว่า มติคณะรัฐมนตรี ร 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวรนั้น ผู้ว่าจ้างจะต้องระบุในประกาศประกวดราคาว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ และในสัญญาจะต้องระบุว่า เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ในกรณีสัญญาดังกล่าวข้างต้น ประกาศประกวดราคารายการก่อสร้างดังกล่าวได้กำหนดว่า "แบบสัญญาจ้าง" เป็นเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคา และในแบบสัญญาจ้างดังกล่าวได้กำหนดว่า งานนี้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ประกาศประกวดราคาลำดับดังกล่าว จึงได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะประกาศให้ผู้รับจ้างทราบว่า จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ ดังนั้น สัญญาดังกล่าวจึงมีสิทธิที่จะได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นรชัย ศรีพิมล

(นาย นรชัย ศรีพิมล)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาสำนักงานประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 61850782

โทรสาร 2739240

สำเนาส่ง - กองทัพบก

- จังหวัดทหารบกเชียงราย

ที่ นร 0407/30254

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

19 กันยายน 2543

เรื่อง ขอเรียกค่างานเพิ่มเติม (ค่า K)

เรียน หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด แสณคุณแสนก่อสร้าง 1991

อ้างถึง 1. หนังสือคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นกับทางราชการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา ที่ นร 0407(กกอ.)/24823 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2543
2. หนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด แสณคุณแสนก่อสร้าง 1991 ลงวันที่ 19 เมษายน 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการฯ แจ้งว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด แสณคุณแสนก่อสร้าง 1991 ขอความเป็นธรรมกรณีห้างฯ ขอเรียกเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จากสำนักงานอัยการเขต 8 สำนักงานอัยการสูงสุด ตามสัญญาเลขที่ 1/2539 ลงวันที่ 25 กันยายน 2539 รายการก่อสร้างอาคารสำนักงานอัยการจังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบ ค่างานเพิ่มเติม (ค่า K) เป็นเงิน 2,823,283.50 บาท ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นว่า "สัญญาดังกล่าว แม้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาอันถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาไว้เพียงประกาศประกวดราคา จำนวน 1 หน้า โดยมีได้กำหนดให้เอกสารประกวดราคา (ซึ่งมีสูตรการปรับราคา) หรือสูตรการปรับราคาเป็นเอกสารแนบท้ายอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย ซึ่งถือได้ว่าสัญญานี้ไม่มีสูตรและวิธีการคำนวณที่ทำให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานชัดเจน ที่จะถือเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้" ซึ่งห้างฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เจตนาของคู่สัญญาต้องการเอาประกาศประกวดราคา ซึ่งกำหนดเงื่อนไข สูตรการปรับราคา เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา จึงแสดงให้เห็นว่าสัญญาได้ระบุสูตรการปรับราคาไว้แล้ว ดังนั้น ห้างฯ จึงมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/สำนักงานประมาณ

สำนักงานงบประมาณพิจารณาจากหนังสือและเอกสารประกอบที่ส่งมาด้วยแล้ว
ขอเรียนว่า ตามที่มติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 กำหนดให้นำ
สัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ในการถาวรนั้น ผู้ว่าจ้างจะต้องระบุในประกาศประกวดราคาว่า จะ
ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้และในสัญญาจะต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้ง
กำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ในกรณีสัญญาดังกล่าว
เอกสารประกวดราคาได้ระบุสูตรการปรับราคาได้ และในสัญญาจ้างข้อ 2.10 กำหนดเอกสาร
แนบท้ายสัญญาอันถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาไว้เพียงประกาศประกวด จำนวน 1 หน้า โดยมีได้
กำหนดให้เอกสารประกวดราคา (ซึ่งมีสูตรการปรับราคา) หรือสูตรการปรับราคาเป็นเอกสารแนบท้าย
อันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา และกำหนดให้ใบเสนอราคาเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ก็ให้ถือว่าเป็นการ
แสดงเจตนารมณ์ที่จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้สำหรับสัญญาก่อสร้างดังกล่าวแล้ว สำนัก
งบประมาณพิจารณาแล้วเห็นว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ตามเจตนารมณ์ของ
ประกาศประกวดราคาแล้ว ดังนั้น สัญญาก่อสร้างดังกล่าวจึงมีสิทธิที่จะได้รับเงินชดเชยค่างาน
ก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นรชัย ศรีพิมล

(นาย นรชัย ศรีพิมล)

ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 273-9027 ต่อ 3542

โทรสาร 273-9240

สำเนาส่ง สำนักงานอัยการสูงสุด

ที่ นร 0601/1102

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ 1 ถนนพระอาทิตย์

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

8 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ขอรื้อในข้อกฎหมายกรณีผู้รับจ้างขอสงวนสิทธิคืนค่า K (การขอคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

อ้างถึง (1) หนังสือสำนักงานงบประมาณ ที่ นร 0407/24098 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2543

(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 7257

ลงวันที่ 21 กันยายน 2543

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การขอคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

ตามหนังสือสำนักงานงบประมาณที่อ้างถึง (1) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า กรณีที่บริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารของโรงพยาบาลพะเยา จังหวัดพะเยา ได้มีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ขอสงวนสิทธิคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ภายในระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 ขอเบิกเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างดังกล่าว ซึ่งเกินระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย จะถือว่าบริษัทฯ ได้ใช้สิทธิขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดตามข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ระเบียบงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ หรือไม่ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (2) ขอให้จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่าตามข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ระเบียบงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ กำหนดให้การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นหน้าที่

/ของผู้รับจ้าง

ของผู้รับจ้างที่ต้องเรียกกรองภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวผู้รับจ้างไม่มีสิทธิเรียกกรองเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างอีกต่อไป ซึ่งกรณีนี้หาเรื่องนี้เห็นว่า การที่บริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 เพื่อขอสงวนสิทธิที่จะขอคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้าง มิใช่เป็นการใช้สิทธิเรียกกรองเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ เพียงแต่เป็นการแสดงเจตนาว่าจะใช้สิทธิเรียกกรองเงินดังกล่าวในอนาคต เมื่อต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 เพื่อขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างที่ได้ขอสงวนสิทธิไว้ ซึ่งเกินระยะเวลา 90 วันนับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกกรองเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่มีสิทธิเรียกกรองเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างดังกล่าว

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร. 2220206-9

โทรสาร 2266201

2263611-2

www.krisdika.go.th

เรื่องเสรีจที่ 607/2543

บันทึก

เรื่อง การขอคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

สำนักงานประมาณได้มีหนังสือที่ นร 0407/24098 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า จังหวัดพะเยา ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ก่อสร้างอาคาร 114 เตียง คสล. 5 ชั้น ของโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 1 หลัง ตามสัญญาจ้างเลขที่ 5/2538 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2538 ในวงเงิน 41,900,000 บาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งมอบงานงวดที่ 13 (งวดสุดท้าย) เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2540 บริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ขอสงวนสิทธิคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยมีเหตุผลว่า "ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างได้มีประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงค่า K ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอประกาศค่า K ใหม่จากสำนักงานประมาณ ทางบริษัทฯ จึงขอสงวนสิทธิคืนค่า K เนื่องจากสาเหตุดังกล่าว" ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลา 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 ขอเบิกเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งเกิน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย แต่เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ข้อ 4 ว่า "การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานค่าก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป..." ดังนั้น สำนักงานประมาณจึงขอหารือในข้อกฎหมายว่ากรณีที่ผู้รับจ้างมีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ขอสงวนสิทธิคืนค่า K ภายหลังจากการส่งมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2540 ซึ่งอยู่ภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย และต่อมาหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 ขอเบิกเงินชดเชยเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ซึ่งเกิน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายนั้น จะถือว่าผู้รับจ้างได้ยื่นใช้สิทธิขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนดแล้วหรือไม่อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) แล้ว เห็นว่าเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 อนุมัติให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับงานจ้างเหมาก่อสร้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้ฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยให้นำเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปใช้กับสัญญาดังกล่าวด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างที่ได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุก่อสร้าง โดยให้มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งในข้อ 4¹ ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ได้กำหนดให้ผู้รับจ้างจะต้องเรียกจ่ายเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดดังกล่าว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกจ่ายเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเรียกจ่ายเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างนั้น ผู้รับจ้างจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยในข้อ 4 มิได้กำหนดให้ผู้รับจ้างสามารถสงวนสิทธิที่จะเรียกเงินดังกล่าวได้ในอนาคต

สำหรับกรณีนี้หรือข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่ทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารของโรงพยาบาลพะเยา จังหวัดพะเยา บริษัท เจริญสุขเอ็นจิเนียริง จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารดังกล่าวได้ทราบถึงสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้แล้ว ซึ่งบริษัทฯ สามารถคำนวณตามสูตรและวิธีการคำนวณดังกล่าวได้ว่า บริษัทฯ มีสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างหรือไม่ และเป็นจำนวนเงินเท่าใด และหากบริษัทฯ เห็นว่าตนมีสิทธิเรียกจ่ายเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างเป็นจำนวนเงินเท่าใด ก็อยู่ในวิสัยที่จะใช้สิทธิเรียกเงินจำนวนนั้นได้ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย แต่ปรากฏว่าบริษัทฯ มิได้กระทำเช่นนั้น เพียงแต่ได้มีหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ขอสงวนสิทธิที่จะขอคืนเงินเพิ่มดังกล่าว เนื่องจากประสงค์ที่จะรอให้มีการประกาศค่า K ใหม่ ซึ่งอาจทำให้บริษัทฯ ได้รับเงินเพิ่มค่าก่อสร้างมากขึ้น ต่อมาทางราชการมิได้มีการเปลี่ยนแปลงค่า K ใหม่ บริษัทฯ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 เพื่อขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างที่ได้ขอสงวนสิทธิไว้ ซึ่งเกินระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย กรณีนี้จึงเห็นว่าการที่บริษัทฯ ได้มีหนังสือฉบับแรกเพื่อขอสงวนสิทธิที่จะขอคืนเงินเพิ่มค่างานก่อสร้าง มิใช่

เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 4 ของเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ หากแต่เป็นเพียงการแสดงเจตนาว่าจะใช้สิทธิเรียกร้องเงินดังกล่าวในอนาคต เมื่อต่อมาบริษัท ได้มีหนังสือฉบับหลังเพื่อขอเบิกเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างที่ได้ขอสงวนสิทธิไว้ ซึ่งเกินระยะเวลา 90 วันนับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ ดังนั้น บริษัท จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างดังกล่าว

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม 2543

ข้อ 4 การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญารับเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

ที่ นร 0601/0026

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ 1 ถนนพระอาทิตย์

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

8 มกราคม 2544

เรื่อง ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมาย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

อ้างถึง (1) หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0407/23456 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2543

(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป.8603

ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง สิทธิของผู้รับจ้างในการได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างกรณีผู้ว่าจ้าง
แก้ไขสัญญาเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ภายหลังจากที่ส่งมอบงานก่อสร้างไปแล้ว
บางส่วน

ตามหนังสือสำนักงานประมาณที่อ้างถึง (1) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า เมื่อกรุงเทพมหานครได้อนุมัติให้แก้ไขสัญญาให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ภายหลังจากที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานไปแล้วบางส่วน ผู้รับจ้างจะมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เฉพาะงวดงานที่ยังเหลืออยู่หรือว่าจะมีผลย้อนหลังโดยได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างในงวดงานก่อนการแก้ไขสัญญาด้วย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (2) ขอให้สำนักงานประมาณจัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ความละเอียดทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) ได้พิจารณาปัญหาข้างต้นแล้ว เห็นว่าปัญหาข้อหาดังกล่าวมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่า การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารจอดรถยนต์ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ กรมการขนส่งทางบก เลขที่ 33/39 ลงวันที่ 24 กันยายน 2539 ระหว่างกรุงเทพมหานครกับบริษัท ประกอบสหการก่อสร้าง (1971) จำกัด เพื่อให้สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 หรือไม่ ซึ่งหากการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ชอบด้วยกฎหมายและข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครแล้ว จึงจะพิจารณาต่อไปได้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงงวดงานที่ได้ก่อสร้างไปแล้วก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดังกล่าวหรือไม่

ในประเด็นที่ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างดังกล่าวเป็นการกระทำที่ ชอบด้วยกฎหมายหรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือไม่ นั้น เห็นว่า ในประเด็นนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ งบประมาณซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้ความชัดเจนว่า การแก้ไข เพิ่มเติมสัญญาเป็นการดำเนินการโดยสุจริตของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย และการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขของข้อยกเว้นของข้อ 130 ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 ที่กำหนดว่า การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้กรุงเทพมหานครต้องเสีย ประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่กรุงเทพมหานครหรือไม่

สำหรับในประเด็นที่ว่า หากการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดังกล่าวเป็นไปโดยชอบจะมีผล ย้อนหลังไปถึงงวดงานใดบ้างนั้น เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาความในข้อ 1 ของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) แล้ว จะเห็นได้ว่า คู่สัญญาประสงค์จะให้สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมนี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ฉบับแรก และให้ถือปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อความตามสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมนี้ด้วย ประกอบกับเมื่อ ได้พิจารณาพฤติการณ์ของคู่สัญญาแล้ว ปรากฏว่า ในชั้นการประกาศให้มีการประกวดราคาจ้าง เหมาก่อสร้าง กรุงเทพมหานครได้ออกประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง ประกวดราคาจ้างเหมา ก่อสร้างอาคารจอดรถยนต์ สำนักงานทะเบียนรถยนต์ กรมการขนส่งทางบก เลขที่ 5/2539 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2539 โดยในข้อ 26 ของประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ต่อมาเมื่อปรากฏว่าสัญญาที่กรุงเทพมหานครผู้ว่าจ้างได้กระทำกับผู้รับจ้างมิได้มีการระบุลักษณะ ของสัญญาให้เป็นไปตามประกาศกรุงเทพมหานครดังกล่าว คู่สัญญาจึงได้แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อ ให้มีผลดังที่กรุงเทพมหานครได้ประกาศไว้ในตอนแรก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่า คู่สัญญามีเจตนาที่ประสงค์จะให้สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ทำสัญญาฉบับ แรกด้วย นอกจากนั้นแล้ว หากพิจารณาเนื้อหาสาระของสัญญาเดิมทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่าสภาพ แห่งสัญญาเปิดช่องให้สามารถทำการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้มีผลย้อนหลังได้ ประกอบกับเมื่อได้ พิจารณาความใน ข้อ 4 ของเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2532 จะเห็นได้ว่าเปิดช่องให้ผู้รับจ้างสามารถเรียกร้องขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับ ราคาได้ย้อนหลังได้ หากผู้รับจ้างได้เรียกร้องขอเงินเพิ่มดังกล่าวภายในกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่า ผู้รับจ้างมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่างาน ก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ในงวดงานทั้งหมดตั้งแต่งวดงานที่ 1 ถึงงวดงานที่ 16

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงานงบประมาณ) และผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร. 2220206-9
โทรสาร 2266201
2263611-2